

POLITIEKE ORIËNTATIENOTA

2019-2021

INHOUDSOPGAVE

A. Een gemeente die dicht bij haar inwoners staat	4
B. Een gemeente in transitie	20
C. Een gemeente voor iedereen	44
D. Een gemeente waaraan samen gebouwd wordt	60
E. Een levendige gemeente	74
F. Een gemeente die goed beheerd wordt	84

INLEIDING

De meerderheid die wordt voortgezet (Liste du Bourgmestre – eco-lo-groen – PS-sp.a+) is van plan om een beleid te voeren dat in het verlengde ligt van de vorige legislatuur, maar zal zich aanpassen aan de bezorgdheden van onze tijd.

Een gemeente die dicht bij haar inwoners staat. De dienstverlening aan de inwoners staat uiteraard centraal in de politieke actie van de gemeente. Of het nu via kinderopvang, onderwijs of hulp voor senioren is, het college wil de Etterbekenaren het best mogelijke leefklimaat bieden door hen kwaliteitsvolle diensten aan te bieden. Het is vanuit dat standpunt dat in Etterbeek de grootste crèche van ONE in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geopend zal worden. De opvangcapaciteit voor jonge kinderen wordt met de opening van die crèche alleen maar versterkt. Ook de acties van de preventie- en politiedienst zullen worden versterkt met als doel om het veiligheidsgevoel, dat een groot deel van de bevolking ervaart, te behouden.

Een gemeente in transitie. De meerderheid is zich ervan bewust dat de netheid nog steeds uitermate belangrijk is voor de Etterbeekse burgers, maar ze wil zich ook volop blijven inzetten voor de ecologische transitie. Die uitdaging is immers een absolute prioriteit voor iedereen een gezonde en duurzame omgeving te kunnen creëren. Onder andere aan de hand van een ambitieus klimaatplan, een beleid dat gericht is op de promotie van zachte mobiliteit en investeringen om de koolstofconsumptie van de private en openbare gebouwen te verminderen, wil de gemeente de uitdaging van de ecologische transitie daadkrachtig aanpakken.

Een inclusieve gemeente met een open blik op de wereld. De gemeentelijke meerderheid is van mening dat gendergelijkheid een concrete werkelijkheid moet worden in de gemeente. Ze zal zichzelf de middelen blijven geven om die ambitie waar te maken en dat via bewustmaking, informatie en een daadkrachtig beleid. De strijd tegen discriminatie en sociale en economische ongelijkheid staat eveneens centraal in het beleid van de meerderheid. Er zal voortdurend gestreefd worden naar een inclusieve maatschappij met een open blik op de wereld door de acties die al ondernomen werden in het kader van het Duurzaam Wijkcontract en de acties die op touw werden gezet in het kader van de vele activiteiten van de diensten Sociale Cohesie, Maatschappelijk Welzijn en Internationale Solidariteit voort te zetten.

Een gemeente waaraan samen gebouwd wordt. De Etterbeekse burgers betrekken bij het gemeentelijke politieke leven is voor de meerderheid van essentieel belang. De gemeente vindt namelijk dat zij een grote verantwoordelijkheid heeft in het ontwikkelen van een democratische cultuur die steunt op de verantwoordelijkheid en de autonomie van de burgers. Daarom zullen de bestaande inspraakkanalen (Fluicity, ontdekkingswandelingen, adviesraden, participatieve begroting...) behouden worden en zullen er nieuwe inspraakmechanismen in het leven worden geroepen (gemeentelijk recht van burgerinitiatief, wijkraden...). Een gemeente die daadwerkelijk toebehoort aan haar inwoners is ook een gemeente waar woningen voor iedereen betaalbaar zijn. De gemeentelijke meerderheid wil zich daarom extra inzetten om het aanbod van middelgrote en sociale woningen op haar grondgebied uit te breiden en zal tegelijkertijd de strijd aanbinden met leegstaande woningen.

Een levendige gemeente. Of het nu is via de vele feestelijke activiteiten die de gemeente organiseert, de voortdurende zoektocht naar manieren om het commerciële leven in de wijken te stimuleren of via de promotie van cultuur als motor voor het samenleven, de meerderheid zal eraan blijven werken om van Etterbeek een levendige en dynamische gemeente te maken.

Een gemeente die goed beheerd wordt. De meerderheid zal haar goede beheer, dat al enkele jaren kenmerkend is voor haar beleid, blijven handhaven. De efficiënte en gemoderniseerde diensten voor de bevolking, het uitstekende algemene bestuur en vooral het financiële evenwicht blijven sleutelementen in het lokale bestuur.

Een gemeente die dicht bij haar burgers staat, die in transitie is, die inclusief is, waaraan samen gebouwd wordt, die proper is, die levendig is en die goed beheerd wordt, dat is een gemeente die de grote uitdagingen van dit moment aanpakt, zowel op ecologisch, economisch, democratisch als sociaal vlak. Dat is ook een gemeente die naar haar burgers luistert en die de ambitie heeft om van Etterbeek een plaats te maken waar het duurzaam goed leven is.

A. EEN GEMEENTE DIE DICHT BIJ HAAR INWONERS STAAT

1. KINDEROPVANG EN JEUGD

a) Filosofie

Van de vroegste kinderjaren tot de volwassen leeftijd zijn er verschillende fases in de ontwikkeling van onze kinderen. Door het aantal opvangplaatsen in de crèches te verhogen, door activiteiten aan te bieden die gericht zijn op de ontplooiing van onze kinderen, door verenigingen die actief zijn in de wereld van jongeren te steunen en door een kwaliteitsvolle begeleiding van onze jongens en meisjes aan te moedigen, spelen onze diensten Jeugd en Kinderopvang een belangrijke rol tijdens die belangrijke periode in het leven.

De gemeente heeft een aantal initiatieven op touw gezet en bestendigd om enerzijds het hoofd te bieden aan de demografische boom en om anderzijds onze jongeren de mogelijkheid te geven om zich te ontplooien door hun welzijn te bevorderen en hen instrumenten aan te reiken zodat iedereen de middelen heeft om zijn weg te vinden en zin heeft in de toekomst.

Het is dus geen toeval dat Etterbeek erkend wordt als de gemeente met het meeste opvangplaatsen in crèches in het Brusselse Gewest. Het gemeentelijke aanbod wordt de komende drie jaar echter nog uitgebreid en de procedure voor de toekenning van de plaatsen zal herzien worden. Wij willen ook innoveren door te proberen een initiatief op touw te zetten om kansarme gezinnen van wie de ouders werkzoekend zijn of ongewone werkuren hebben te helpen. De balans tussen werk en gezin verbeteren is dus een van onze centrale doelstellingen. Het is in die geest dat het dienstenaanbod van "Maison des Enfants" verbeterd zal worden.

Wat onze diensten voor jongeren betreft, willen wij in eerste instantie de activiteiten voor jonge Etterbekenaren van alle leeftijden verder uitwerken. Wij willen echter ook nieuwe activiteiten aanbieden. Wij zullen er ook voor zorgen dat zij meer betrokken worden bij het gemeentelijke leven, in het bijzonder dankzij een jeugdraad, die alle jongeren van onze gemeente vertegenwoordigt. Op die manier kunnen wij een constructieve dialoog tot stand te brengen in functie van hun interesses, hun leeftijd, hun vragen en hun behoeften.

Tot slot zullen wij kwaliteitsvolle stages blijven aanbieden tijdens de schoolvakanties en dat tegen kleine prijzen en met sociale tarieven.

b) Prioritaire acties

1. Luik kinderopvang

- De bouw van de nieuwe crèche Aimé Dupont afwerken. Die crèche wordt een van de grootste van ONE met 160 opvangplaatsen. De opvangcapaciteit in die crèche versterken met de komst van een specialist op het vlak van psychomotoriek en een op het vlak van psychopedagogie. Zij zullen hun expertise dagelijks delen met de kinderverzorgers. Onder voorbehoud van de beschikbare budgetten;
- De bouw van een nieuwe crèche afwerken. Ook die crèche opent de deuren in het kader van het Duurzaam Wijkcontract (Oudergemlaan 221). Er zijn 25 gesubsidieerde opvangplaatsen beschikbaar;
- Een nieuw, transparant reglement laten goedkeuren voor de toekenning van de plaatsen in de gemeentelijke crèches en peuterspeelzalen. Dat reglement moet bijzondere aandacht besteden aan de inclusie van kinderen die verschillend zijn;
- Onderzoeken of het haalbaar is om de toezichthoudsters van de opvang geleidelijk aan te laten overschakelen van 22.30 uur per week naar 30 uur per week;
- Op een transversale manier samenwerken met de dienst Ecologische Transitie om de maaltijdenaanbod in onze crèches en peultertuinen te verbeteren en samenwerken aan projecten zoals "Mijn natuurlijke crèche", dat gesubsidieerd wordt door Brussel Leefmilieu (zero afval, duurzame voeding, ecologisch onderhoud, natuurlijke verzorging, natuurruimte, enz.);
- De zichtbaarheid en het aanbod van "Maison des Enfants" versterken, dat in 2019 in een nieuw jasje wordt gestoken. De benedenverdieping van de Oudergemlaan 233 werd volledig gerenoveerd en zal in de loop van het tweede semester van 2019 plaats bieden aan een tijdelijke opvangplaats waarvan het aanbod uitgebreid werd en de kwaliteit verbeterd werd. Ook een "Espace Famille" zal gebruik kunnen maken van een lokaal dat perfect heringericht werd. De ontmoetingen tussen ouders en kinderen zullen daardoor alleen maar gezelliger worden. De speltheek zal midden februari haar intrek nemen op de Pandhoflaan 24. De benedenverdieping wordt volledig gebruikt voor de speltheek, die aanzienlijk zal uitbreiden. Er is ook een mezzanine waar activiteiten voor jongeren georganiseerd kunnen worden;
- Onderzoeken of het haalbaar is om een tijdelijke opvangplaats op te richten die 24 uur per dag geopend is voor mensen die werkzoekend zijn en mensen die buiten de gebruikelijke kantooruren werken.

2. Luik jeugd

- De projecten die onlangs gelanceerd werden bestendigen en uitbreiden: de kindergemeenteraad met de toetreding van nieuwe scholen of vzw's en het onthaal van een kindergemeenteraad uit Cap d'Agde in 2020, de huiswerkscholen met de deelname van nieuwe vzw's, het gemeentelijke talenplan met de toetreding van Nederlandstalige scholen, "Place aux jeunes" met een meer uitgesproken deelname van Etterbekenaren;
- De terugkerende evenementen verbeteren:
 - ✓ Place aux enfants" met meer lokale gastheren;
 - ✓ Het Mag met een digitale versie;
 - ✓ De scoutsbijeenkomst met meer deelnemende groepen, de Kid's Day met een betere zichtbaarheid van de scouts;
- Het project "Atout Projet" blijven subsidiëren voor de detachering van twee voltijdse animatoren en ook de jeugdbewegingen blijven subsidiëren;
- De logistieke ondersteuning van het jeugdhuis "La Clef" versterken;
- Nieuwe activiteiten voorstellen:
 - ✓ De werking van de raad die de Etterbeekse jeugd vertegenwoordigd verbeteren;
 - ✓ De secundaire scholen kennis laten maken met de ondergrondse wereld in al haar facetten: behalve het wetenschappelijke en sportieve luik, is er ook het aspect dat de leerlingen zichzelf overstijgen en elkaar helpen;
 - ✓ Een dag aan de universiteit aanbieden in samenwerking met de ULB en de VUB: diverse thema's op zaterdagochtend voor kinderen van 12 tot 15 jaar;
 - ✓ Activiteiten organiseren voor een kansarm publiek, in het bijzonder in samenwerking met de dienst Maatschappelijk Welzijn, de dienst Preventie en het OCMW;
 - ✓ De projecten en infrastructures voor jongeren op de site van de Sint-Michielswarande bestendigen in samenwerking met de diensten Preventie en Openbare Werken;
 - ✓ Activiteiten organiseren voor mensen van 18 tot 30 jaar, een leeftijdscategorie waarvoor er vraag is:
 - > De betrokkenheid van jongeren in het kader van het vrijwilligersprogramma versterken, in het bijzonder door intergenerationale initiatieven aan te moedigen;
 - > Burgerinitiatieven van jeugdverenigingen steunen die mensen bewustmaken van de uitdagingen op milieu-, sociaal en maatschappelijk vlak in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie.
- Onderzoeken of het haalbaar is om de stages die tijdens de schoolvakantie georganiseerd worden meer autonoom te beheren en om nieuwe stages aan te bieden die meer gericht zijn op burgerschap: leefmilieu, biodiversiteit, recyclage, enz.
- De uitdaging in verband met de toegang tot sport voor iedereen evalueren aan de hand van een evaluatie van de toegangstarieven voor de gemeentelijke installaties en aan de hand van een betere samenwerking met de sportclubs die gesteund worden door de gemeente om sportbeoefening door kansarme gezinnen te bevorderen. In samenwerking met de dienst Jeugd zal een proefproject opgestart worden met sportcheques. De bedoeling is om Etterbeekse gezinnen te ondersteunen op basis van criteria die vastgelegd zullen worden door het college. Het project zal geëvalueerd worden en in het kader van de beschikbare budgetten aangevuld worden om activiteiten die de persoonlijke ontwikkeling van jonge Etterbekenaren bevorderen te ondersteunen.
- Verenigingen die zich in Etterbeek inzetten voor de jeugd zowel op logistiek als op financieel vlak ondersteunen.

2. ONDERWIJS

a) **Filosofie**

Etterbeek is in ons land een van de gemeenten met het dichtste onderwijsnet. Van alle scholen die zich in de gemeente bevinden, is Etterbeek de inrichtende macht van vijf instellingen voor basisonderwijs, een instelling voor bijzonder onderwijs en een technische school. Onderwijs neemt net zoals andere domeinen die gericht zijn op het menselijke en het sociale aspect een belangrijke plaats in binnen ons politieke programma. Des te meer doordat de demografische druk sinds enkele jaren erg groot is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is het aantal aanvragen voor inschrijvingen in onze scholen aanzienlijk toegenomen.

b) **Prioritaire acties**

Op pedagogisch vlak is er een grootschalig project tot stand gekomen op initiatief van de regering van de Federatie Wallonië-Brussel. Het gaat over het aansturingsplan. Al onze gemeentescholen maken deel uit van de eerste golf van scholen die zich bij dat plan zullen aansluiten. In het kader van een dynamiek die gebaseerd is op samenwerking en inspraak zal elke school gedurende zes jaar haar eigen plan kunnen opstellen met daarin de specifieke doelstellingen die ze zal nastreven. Die doelstellingen houden uiteraard verband met de context en het werkelijke leven van elke school.

Twee taalimmersieklassen hebben de deuren geopend in Paradis des Enfants in de derde kleuterklas. Het project, dat werd opgestart in september 2016, is een groot succes. Veel ouders geven de voorkeur aan deze vorm van onderwijs. We willen benadrukken dat twee andere scholen, La Farandole en Claire-Joie, respectievelijk sinds september 2017 en 2018 verticale klassen aanbieden. Respect, wederzijdse hulp en autonomie zijn de waarden die aangehangen worden in het kader van deze transversale leeraanpak.

De wil om het onderwijs gratis te maken blijft een van de krachtlijnen van de meerderheid. In dat kader zal een groot deel van het gemeentelijke budget voor onderwijs gebruikt worden voor boeken en schoolbenodigdheden. Elk jaar wordt bijvoorbeeld 90.000 euro besteed aan de aankoop van schoolmateriaal voor de kinderen uit onze lagere scholen.

Wij willen ook de voorkeur geven aan kwaliteitsvolle voeding die afkomstig is uit korte ketens. Een gezonde voeding staat garant voor goede schoolresultaten. Wij zullen verschillende initiatieven omtrent dat thema dan ook ondersteunen: organisatie van ontbijten, animatie van kookworkshops, aanleg van verschillende moestuinen en gebruik van de opbrengsten... Het gaat over activiteiten die niet heel erg duur zijn en waarvoor geen bijkomende kredietlijn ingeschreven moet worden.

c) Toekomstige verwezenlijkingen

- Het vorige college heeft een renovatiebeleid gevoerd:
- Er worden twee paviljoenen geplaatst in de tuinen van Colombe de la Paix;
 - De zolders van La Farandole zullen volledig gerenoveerd worden. Er worden meerdere klasruimten ingericht. De klassen zouden in maart 2020 de deuren moeten openen;
 - Paradis des Enfants zal in de loop van de eerste helft van deze legislatuur een facelift ondergaan. Vanaf 1 september 2019 zullen de kinderen van de kleuterschool opgevangen worden in een volledig passief paviljoen. De bestaande kleutervleugel zal plaats maken voor een nieuw gebouw dat onderdak biedt aan de kinderen van de kleuterschool en de leerlingen van de eerste graad van de lagere school. Er zijn ook gemeenschappelijke ruimten voorzien voor de kinderen (eetzalen, bibliotheek, pedagogische keuken). Het gebouw, waarvan de plannen ontworpen werden in samenwerking met de leerkrachten, zal comfortabel, modern en praktisch zijn.

Wij zullen de bestaande samenwerking met de betrokken diensten versterken om ervoor te zorgen dat de bovenstaande werkzaamheden tot een goed einde worden gebracht.

Wij zullen ook bijzondere aandacht besteden aan het respect voor het milieu en de kwaliteit van de lucht die onze leerlingen inademen. In samenwerking met de dienst Openbare Werken zullen wij er uiteraard voor zorgen dat de schoolgebouwen goed onderhouden worden. Ook de hygiëne op plaatsen zoals het sanitair is een van onze aandachtspunten.

Wij zullen het opleidingsaanbod op het vlak van EHBO uitbreiden: het is absoluut noodzakelijk dat zoveel mogelijk mensen (opvoeders, leerkrachten, administratief en technisch personeel) de levensreddende handelingen beheersen.

Wij zullen ook de toegankelijkheid van de scholen voor personen met beperkte mobiliteit bevorderen. Rekening houdend met de toename van het aantal pedagogische projecten en het grootschalige project rond het aansturingplan dat in vijf van onze lagere scholen van start is gegaan, zal een medewerker van niveau B aangeworven worden om de pedagogische coördinatrice te ontlasten van administratieve taken. Daardoor zouden de pedagogische projecten en synergiën beter gecoördineerd kunnen worden zodat we kunnen tegemoetkomen aan de verwachtingen van de scholen. (Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.) Zo worden onze teams dagelijks opgevolgd en wordt er dagelijks naar hen geluisterd.

Wij zullen ook initiatieven steunen die de strijd aanbinden met geweld op school. Er zullen relaxatieworkshops aangeboden worden, die geïnspireerd zijn op softologie en yoga, om op die manier de strijd aan te binden met geweld op school.

Wij zullen ook het aanbod van buitenschoolse activiteiten uitbreiden door culturele activiteiten te promoten. In partnerschap met de dienst Cultuur en de academies zullen wij workshops organiseren die voor iedereen toegankelijk zijn. Wij zullen partnerschappen met de huiswerkscholen aanmoedigen en opstarten. Elk kind heeft immers recht op schoolondersteuning.

Tot slot zullen de scholen en de gemeentediensten beter samenwerken en dat op een transversale manier.

3. MAATSCHAPPELIJK WELZIJN EN SENIOREN

a) **Prioritaire acties**

1. Armoede en bestaansonzekerheid bestrijden

De bestrijding van armoede en bestaansonzekerheid blijft een grote uitdaging, die de gemeente en het OCMW samen aangaan om het risico op sociale uitsluiting van Etterbeekse gezinnen zoveel mogelijk te beperken. Om de inspanningen te bundelen en de huidige synergieën te versterken, zal een gemeentelijk plan ter bestrijding van bestaansonzekerheid goedgekeurd worden in partnerschap met de sociaal werkers, de verenigingen en de Etterbeekse sector voor personen hulp. De gemeentelijke strategie in de strijd tegen bestaansonzekerheid zal transversaal zijn en zal in het bijzonder kunnen rekenen op de steun van erkende lokale actoren zoals de Mission locale pour l'Emploi in het kader van professionele inschakelingsprojecten. Om ervoor te zorgen dat het OCMW zijn opdrachten goed kan uitvoeren, is het belangrijk om voldoende budgettaire middelen te voorzien.

In samenwerking met de dienst Preventie en de diensten van het OCMW zal er bijzondere aandacht besteed worden aan daklozen. De lokale actoren zullen niet enkel aangepast sociale begeleiding bieden, maar ook acties ondernemen in het kader van Housing First in samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen om mensen die op straat leven snel en definitief een woning te bezorgen. Tijdens de winterperiodes zal de gemeente nog steeds een verwarmde opvangruimte openhouden, zowel overdag als 's nachts. Bovendien zal het college de mogelijkheid onderzoeken om in Etterbeek nieuwe transitwoningen te voorzien om snel een tijdelijke oplossing te zoeken in sociale noodsituaties.

Het college wil ook vernieuwende initiatieven op het vlak van sociale en solidaire economie steunen (sociale kruidenierszaak, repaircafé, kringlooeconomie, solidaire douches, assistentiehonden, enz.). In dat kader zullen de gemeenten en het OCMW hun krachten bundelen om opnieuw een sociaal restaurant te openen.

2. Mensen langer thuis laten wonen en de strijd aanbinden met eenzaamheid

De dienst Contact Plus blijft de eerstelijns speler voor de opvang en individuele begeleiding van ouderen, personen met beperkte mobiliteit en personen met een handicap. In dat kader zullen we inspanningen blijven leveren om senioren thuis te laten wonen en om hun zelfredzaamheid en hun levenskwaliteit te bewaren en de strijd aan te binden met eenzaamheid. De aangepaste voertuigen voor niet-dringend medisch vervoer, boodschappen en familiebezoeken zullen voortaan ook gebruikt kunnen worden om deel te nemen aan culturele of vrijetijdsactiviteiten. De recreatieve en culturele activiteiten die aangeboden worden aan de senioren en aan de bewoners van de rusthuizen (buffetten, kerstconcert, daguitstap naar zee, enz.) en de sportactiviteiten (gymnastiek, aquagym) zullen versterkt worden om voor afwisseling te zorgen in het dagelijkse leven en het isolement te doorbreken. Zo wordt bijvoorbeeld de mogelijkheid onderzocht om zelfverdedigingslessen te organiseren.

Om zijn opdrachten met betrekking tot personen hulp verder door te trekken, zal Contact Plus ook het vrijwilligersprogramma coördineren en mantelzorgers informeren. In dat kader zal het college onderzoeken of het mogelijk is om de gemeentelijke premie uit te breiden naar iedereen die er, onder bepaalde voorwaarden, toe bijdraagt om hulpbehoevende mensen thuis te laten wonen. Bovendien zal het college intergenerationale initiatieven aanmoedigen die senioren de kans geven om zich in te zetten voor de allerjongsten: huiswerkhulp, enz.

De dienst Proxibat, die werd opgericht in samenwerking met de Mission locale pour l'Emploi, zal versterkt worden om tegemoet te komen aan de toenemende vraag naar kleine werkzaamheden in huis. Er zal bijvoorbeeld een beroep gedaan kunnen worden op de dienst in het kader van aanpassingswerkzaamheden aan een woning om de bewoner langer thuis te kunnen laten wonen. De gemeentelijke premie ter ondersteuning van dergelijke werkzaamheden zal overigens behouden en gepromoot worden.

3. De adviesraden voor ouderen en personen met een handicap dynamiek geven

Van bij de start van de legislatuur wil het college de betrokkenheid van de adviesraden voor ouderen (ARO) en voor personen met een handicap (ARPH) voortzetten zodat hun leden actief kunnen deelnemen aan het leven in de gemeente, nieuwe acties kunnen voorstellen en het college kunnen interpellieren over onderwerpen en kwesties die hen aanbelangen. Net zoals voor alle adviesraden zal er nagedacht worden over de procedures, de werking en de overbrenging van de adviezen met als doel om de zichtbaarheid en de efficiëntie te verbeteren.

In partnerschap met de dienst Participatie wil het college in de belangrijkste wijken van de gemeente "diagnosewandelingen" organiseren. Kenmerkend voor die wandelingen is dat ze helpen om ons bewust te worden van de moeilijkheden waarmee senioren en personen met beperkte mobiliteit geconfronteerd worden bij hun verplaatsingen en om er oplossingen voor te zoeken.

4. et label "Ouderenvriendelijke gemeente" behalen

In 2010 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) het wereldwijde netwerk van ouderenvriendelijke gemeenten en gemeenschappen opgericht om grondgebieden ertoe aan te zetten om zich zo goed mogelijk aan te passen aan de behoeften van senioren zodat het potentieel van oudere personen benut kan worden.

Het college wil zich aansluiten bij dat netwerk en het label "Ouderenvriendelijke gemeente" behalen, de verwezenlijkingen van acties op touw te zetten.

5. Seniorenverenigingen steunen

De gemeente zal de erkende seniorenclubs blijven steunen.

4. PREVENTIE EN POLITIE

a) **Filosofie**

Veiligheid is een van de fundamentele rechten van de inwoners. En die veiligheid behoort tot de belangrijkste opdrachten van een gemeente en van de burgemeester in zijn hoedanigheid van verantwoordelijke overheid op het vlak van bestuurlijke politie. In dat kader zal het college erop toezien dat de inspanningen die geleverd worden om iedereen te voorzien in een goede politie, in het bijzonder in termen van openbare veiligheid en rust, voortgezet en uitgebreid zullen worden.

Voor die doelstelling is het absoluut noodzakelijk om een echte nabijheidspolitie te hebben die dicht bij de inwoners staat, contact met hen heeft en naar hen luistert. Daarnaast zijn er ook versterkte synergieën nodig tussen de politie, de dienst Preventie en de actoren op het terrein, zowel die uit de overheidssector als die uit de verenigingssector.

De initiatieven van het college zullen in het verlengde liggen van twee referentieonderzoeken die de laatste maanden werden uitgevoerd bij de Etterbekenaren op het vlak van veiligheid. Het eerste onderzoek werd in 2016 uitgevoerd door de dienst Preventie in samenwerking met de UCL om het gebrek aan objectieve informatie over het onveiligheidsgevoel en de oorzaken ervan weg te werken. Het tweede onderzoek werd in 2018 gevoerd door de zone Montgomery en had betrekking op de veiligheid en de acties van de politiediensten.

Die onderzoeken hebben in het bijzonder aangetoond dat de meeste Etterbekenaren zich veilig voelen en hebben de volgende problematieken aan het licht gebracht: onburgerlijk gedrag (overlast, vandalisme, vuil), verkeersveiligheid (agressief rijden, snelheidsoverschrijding en hinderlijk parkeren) en schending van goederen (fietsdiefstallen en inbraken). Behalve de prioriteiten die bepaald moeten worden door de politieke overheden van de politiezone Montgomery in het kader van een nieuw zonaal veiligheidsplan, wil het college de nabijheidsopdrachten van onze lokale politie doortrekken om de gemeentelijke actie te versterken binnen een aantal domeinen zoals de strijd tegen onburgerlijk gedrag, de openbare netheid, de promotie van een vlottere mobiliteit op het volledige grondgebied, de strijd tegen onbewoonbare of leegstaande woningen, de hulp aan de zwakste personen, geweld binnen het gezin, de promotie van de sociale cohesie en het samenleven, bemiddeling, de preventie van geweld in de scholen, enz.

De dienst Preventie zal bij elke gelegenheid de bevoorrechte partner zijn bij de acties die op touw gezet worden om het veiligheidsgevoel van de inwoners te versterken en om voorwaarden te scheppen voor een veilige, vredige en aangename omgeving in elke wijk van de gemeente. De ambassadeursrol van de gemeenschapswachten zal versterkt worden in het kader van de wettelijke opdrachten die hen toebedeeld worden. Het veldwerk van de straathoekwerkers en de bemiddelaars zal bestendig worden om de sociale cohesie en de band tussen de inwoners te versterken. Tot slot zal het Preventiehuis zijn bewustmakingswerk bij de hele bevolking voortzetten.

b) Prioritaire acties

1. De opdrachten van de dienst Preventie bestendigen

- De sociale cohesie en de sociale banden versterken via het veldwerk van de straathoekwerkers, de gemeenschapswachten en de conflictbemiddelaars.
- Extra waakzaam zijn voor de meest behoeftigen via straathoekwerk, via de organisatie van sociale spreekuren en door op te treden als tussenpersoon bij de bevoegde diensten. In dat kader zullen de straathoekwerkers regelmatig contact hebben met de daklozen die in Etterbeek leven en zullen ze tijdens de winter hun actie "Thermos en balade" voortzetten. De gemeenschapswachten zullen nog steeds de opvang verzekeren in de verwarmde opvangruimte, zowel overdag als 's nachts.
- De bewustmakingsacties in verband met geweld binnen het gezin voortzetten in samenwerking met de dienst Slachtofferbejegening van de politiezone.
- De strijd aanbinden met schooluitval via de medewerking van de schoolbemiddelaars die de leerlingen individueel zullen opvolgen en via workshops om jongeren opnieuw te motiveren om naar school te gaan. De komende drie jaar zal de nood aan huiswerkscholen in de gemeente onderzocht worden in samenwerking met de betrokken partners (LHS, L'Aile, Ettercité, enz.).
- Tijdens de schoolvakanties nog steeds kampen organiseren voor de Etterbeekse jongeren en gedurende het hele jaar aan de concrete uitwerking van het project om een bokszaal te openen waar de straathoekwerkers met de Etterbeekse jongeren kunnen werken. Tijdens de paasvakantie zal er ook opnieuw een voetbalstage in Barcelona georganiseerd worden voor Etterbeekse jongeren van 10 tot 16 jaar.
- De betrokkenheid en de ontradende aanwezigheid van de gemeenschapswachten versterken om het veiligheidsgevoel van de inwoners te vergroten. In dat kader zullen de operaties "Lavendel", "Zonnebloem", "Boekentas", "Laguna Green" en "Kerstroos" voortgezet worden. In 2019 wordt ook een nieuwe operatie op touw gezet, met name "Back to school". In het kader van die operatie zullen repressieve en preventieve acties in verband met verkeersveiligheid georganiseerd worden in de omgeving van scholen.
- Meewerken aan het actieplan tegen fietsdiefstallen door Etterbeekse fietsers meer gelegenheden te bieden om hun fiets te laten graveren. Bovendien wordt de premie voor de aankoop van een hangslot verlengd.
- In samenwerking met Pro Velo zal de uitreiking van het fietsbrevet voortgezet worden en zullen we het initiatief nemen om een voetgangersbrevet te organiseren. De dienst Preventie zal overigens ook zelf bewustmakingsprojecten op touw zetten in verband met fietsen in de stad in het kader van preventie en verkeersveiligheid.
- Het Preventiehuis promoten voor wat zijn taken op het vlak van technisch-preventief advies betreft. In dat kader de bewustmakingsacties rond criminogene fenomenen voortzetten: inbraak, diefstal met list, afpersing, strijd tegen verslavingen, cybercriminaliteit, pesten, enz.
- Workshops organiseren waarin mensen bewustgemaakt worden van de gevaren van druggebruik. Vanaf 2019 zal de dienst Preventie het instrument "1000 facettes" gebruiken.
- Bewustmakingsworkshops over het gebruik van het internet en sociale media organiseren voor leerlingen van het zesde leerjaar en het eerste middelbaar. Cyberpesten zal hierbij bijzondere aandacht krijgen.

2. De nabijheidspolitie versterken

- Ervoor zorgen dat de volledige capaciteit van de personeelsbezetting bij de politie binnen de eerstelijnsdiensten behouden wordt: de wijkinspecteurs en het onthaalpersoneel in de commissariaten.
- Het aantal politieagenten op de fiets in Etterbeek verhogen. Het doel daarbij is om hun aantal te verdubbelen.
- Lokale veiligheidspatrouilles oprichten door het huidige personeel te reorganiseren. Die patrouilles zullen zich specifiek richten op de uitdagingen in verband met overlast en onburgerlijk gedrag.
- Om dichterbij de inwoners te staan, patrouilles te paard invoeren dankzij een samenwerking met de federale politie.
- Ervoor zorgen dat de bevolking nuttig gebruik maakt van de dienst Slachtofferhulp, in het bijzonder in het kader van geweld binnen het gezin, pesterijen, enz.
- In de politiezone een aanspreekpunt voor de ouders aanstellen om naar hen te luisteren en op een efficiëntere manier de strijd aan te binden met fenomenen zoals afpersing, pesterijen en handel in verdovende middelen in (de omgeving van) scholen.
- Een aanspreekpunt voor verenigingen aanstellen om de dialoog tussen het politiekorps en de verenigingen te vergemakkelijken en te versterken in het kader van hun activiteiten. Dat voorstel past in het kader van de "Gastvrije gemeente".
- Het gedecentraliseerde politiekantoor in de Rolinwijk evalueren en eventueel een permanent karakter geven met als doel om de wijkinspecteurs en de inwoners dichterbij elkaar te brengen. In dat kader onderzoeken of het opportuun is om ook in andere wijken een dergelijk ontmoetingspunt te openen.
- Een opendeurdag organiseren zodat de Etterbekenaren meer te weten kunnen komen over de taken en de diensten van de lokale politie. En opnieuw ontmoetingen organiseren tussen politieagenten en jonge Etterbekenaren.

3. De opdrachten, de middelen en de synergieën van de politie versterken

- De lokale integrale veiligheidscel bestendigen, die wordt voorgezeten door de burgemeester en die de politie, de preventie en de gemeentediensten samenbrengt in het kader van een transversale aanpak in de strijd tegen racisme. In dat kader samenwerken met de staatsdiensten.
- De wijkinspecteurs opleiden zodat ze tijdens hun huisbezoeken onbewoonbare woningen kunnen herkennen en een samenwerking met het Huisvestingsobservatorium opstarten.
- De wijkinspecteurs de taak geven om de inwoners tijdens hun huisbezoeken te wijzen op de zwakke punten van hun woning met betrekking tot het risico op inbraken en een samenwerking met het Preventiehuis opstarten.
- De politiezone en de dienst Preventie betrekken bij een actieplan in de strijd tegen fietsdiefstallen (bijna 500 per jaar). In dat kader innoverende wettelijke middelen invoeren waarmee dieven geïdentificeerd kunnen worden.
- Op basis van objectieve gegevens bewakingscamera's blijven installeren op het grondgebied van de gemeente om de strijd aan te binden met overlast en onburgerlijk gedrag en de onderzoeksmiddelen versterken.
- Meer preventieve en repressieve snelheidscamera's plaatsen in de gemeente om overdreven snelheid op een efficiëntere manier aan te pakken. Ook de strijd tegen gevaarlijk parkeren opdrijven.
- De maandelijkse barometers van de politie/preventie voortzetten en de dienst Netheid erbij betrekken om op een efficiëntere manier de strijd aan te binden met onburgerlijk gedrag in verband met netheid.

5. GEZONDHEID

a) Filosofie

Het spreekwoord zegt: "Voorkomen is beter dan genezen!"

Preventie en bewustmaking vormen zowel de basis van het denkwerk als de rode draad van de acties die op touw worden gezet door de dienst Gezondheid en Welzijn. Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan kansarmen, die moeilijk toegang hebben tot informatie en kwaliteitsvolle zorg.

b) Prioritaire acties

1. Analyse van het Etterbeekse terrein en de specifieke behoeften van de gemeente

- De dienst Gezondheid en Welzijn is zich ervan bewust dat gezondheid en welzijn een grote uitdaging vormen voor de bevolking. Daarom zal de dienst in 2019 de verschillende partners uit het verenigingsleven, de openbare sector en de privésector ontmoeten om de verschillende behoeften binnen zijn domein te analyseren.

2. Bewustmaking, informatie en preventie

A. In de scholen

- > Gezonde ontbijten in de scholen: Het staat vast dat het ontbijt, als eerste maaltijd van de dag, essentieel is voor het goede verloop van de dag. Vanuit dat standpunt lijkt het vanzelfsprekend dat dit project wordt voortgezet. We blijven hiervoor samenwerken met de scholen in de gemeente via workshops die geleid worden door een voedingsdeskundige. In goede verstandhouding met het werk dat al geleverd wordt op dit gebied door het PMS-centrum en het gezondheidscentrum;
- > Soa-programma: Seksueel overdraagbare aandoeningen zoals aids komen nog te vaak voor in onze maatschappij. De dienst Gezondheid en Welzijn zal daarom blijven samenwerken met de eerstelijns werkers om de bevolking bewust te maken van seksueel overdraagbare ziekten. Bij het begin van de legislatuur zal de dienst zich concentreren op de preventie in de secundaire scholen in samenwerking met de gezinsplanningsdiensten.

B. II. Voor de burgers

- > Eetzalen scholen-crèches-OCMW: Vanaf 2019 krijgen de scholen dankzij een nieuw bijzonder bestek warme maaltijden geleverd die beantwoorden aan de verwachtingen op het vlak van duurzame en kwaliteitsvolle voeding. De ambitie is om het gewestelijke "Good Food"-label te behalen. Het bestek wordt verder opgesteld met de betrokken gemeentediensten.
- > Workshops over gezonde voeding: Ook volwassenen kunnen tips in verband met gezonde voeding krijgen. Zij worden uitgenodigd voor workshops waarin bewustmaking en koken gecombineerd worden.
- > Bewustmakingsstands: Op verschillende openbare evenementen die door de gemeente georganiseerd worden, zullen we de bevolking via stands bewustmaken van gezondheid en welzijn door de bezoekers communicatie- en informatiemiddelen te geven waarin de nadruk gelegd wordt op preventie door lichaamsbeweging, voeding en andere "zachte" methodes zoals yoga, meditatie en sofrologie.
- > Lezingen: Tijdens de workshops die in 2018 hebben plaatsgevonden in het kader van de participatieve begroting hebben de burgers belangstelling getoond voor de lezingen over gezondheid en in het bijzonder voor die over verslavingen. De dienst Gezondheid en Welzijn wil behalve lezingen over verslavingen ook lezingen organiseren over onderwerpen zoals ziekten die verband houden met het leefmilieu (luchtkwaliteit, stralingen...), voedingsadditieven en hun impact op onze gezondheid, psychologische trauma's en de aanpak ervan (in samenwerking met de dienst Gelijkheid Vrouwen-Mannen). Er zullen nog andere onderwerpen toegevoegd worden in functie van de bijeenkomsten van de Adviesraad voor Gezondheid en Welzijn en de informatiebehoeften die aan de oppervlakte komen in het kader van andere projecten.
- > Observatorium voor Gezondheid en Welzijn: De dienst Gezondheid en Welzijn wil de lijst van gezondheidswerkers updaten. Daarnaast wil de dienst ook een gids maken met de belangrijkste informatie over de verschillende acties en projecten die de dienst organiseert.
- > Voetbalterrein: Gezien de gezondheidsrisico's die verbonden zijn aan het gebruik van rubberen korrels zal het college, vanwege het voorzorgsprincipe, in 2019 kiezen voor een nieuwe bekleding die geen gevaar inhoudt voor de gezondheid van de spelers.

C. Binnen de gemeente en het OCMW

- > Gezonde tussendoortjes: Dit project ligt in de lijn van de gezonde ontbijten, maar is hoofdzakelijk gericht op de bewustmaking rond gezonde voeding binnen het OCMW. De dienst Gezondheid zal dit project uitbreiden naar alle structuren van de gemeente waar kinderen en jongeren worden opgevangen.
- > Bloedinzamelingen: Elk jaar hebben in België bijna 250.000 mensen nood aan een bloedtransfusie of afgeleide producten (bloedplasma, bloedplaatjes, enz.). Dankzij bloeddonoren kunnen heel wat mensenlevens gered worden. Dit is een zaak die ons allemaal aanbelangt, aangezien ieder van ons waarschijnlijk ooit eens bloed nodig zal hebben. In 2019 organiseert het Rode Kruis acht bloedinzamelingen in Etterbeek. De dienst Gezondheid en Welzijn zal die bloedinzamelingsacties promoten.

D. Nationale campagnes

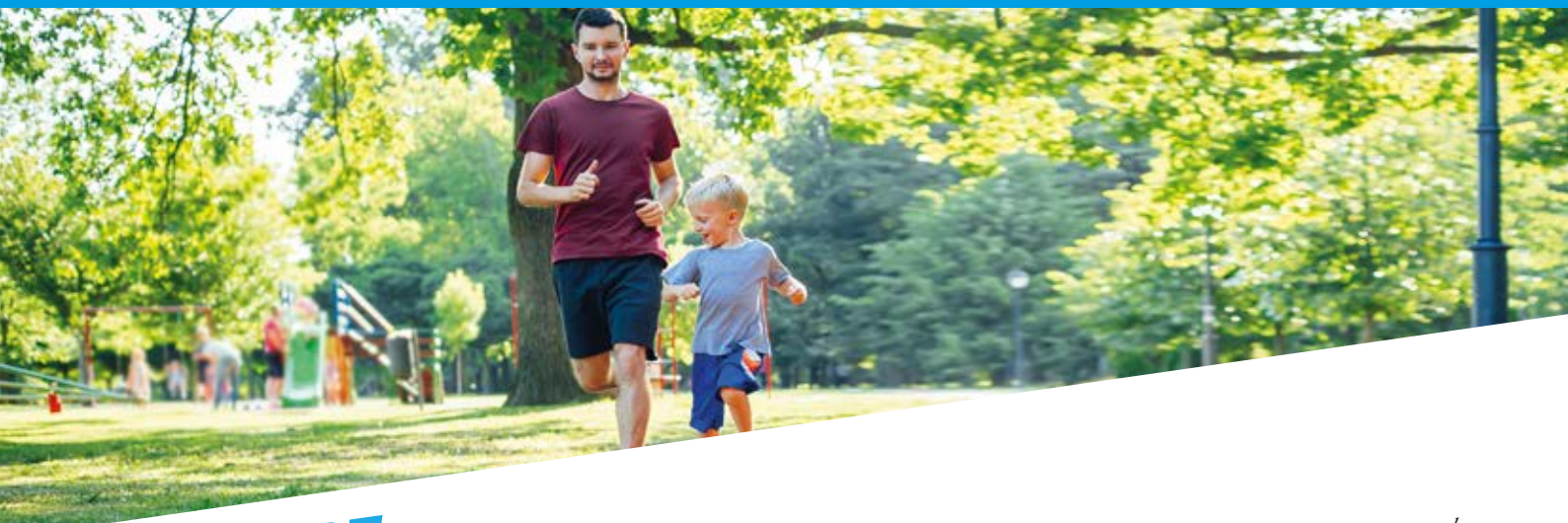
- > Campagne "Télévie", CAP 48...: Het college wil nationale campagnes in verband met gezondheid blijven steunen.

3. Insppraak van burgers en gezondheidswerkers

- Adviesraad voor Gezondheid en Welzijn: De Adviesraad voor Gezondheid en Welzijn is de bevoorrechte plek om de subsidieaanvragen en de behoeften van de bevolking te analyseren en de projecten te evalueren. Samen met de leden van de raad zullen wij in samenwerking met de dienst Participatie in 2019 nadenken over de organisatie, de inhoud en de doelstellingen van de raad.
- Ronde tafels: De ronde tafels worden voortgezet. Ze zijn een manier om de sprekers en het publiek dichter bij elkaar te brengen. Tijdens de vorige legislatuur kregen de ronde tafels de voorkeur boven de lezingen. Met de medewerking van de leden van de adviesraad en de gezondheidswerkers in de gemeente zullen wij beide modellen evalueren om zo goed mogelijk in de behoeften te voorzien.

4. Instrumenten en ondersteuning

- Cafés: Onderzoeken of het mogelijk is om net zoals tijdens de vorige legislatuur Alzheimercafés te organiseren waar mensen die aan de ziekte lijden en mensen uit hun omgeving elkaar kunnen ontmoeten om te praten over hun dagelijkse leven en waar ze informatie krijgen over de begeleiding van de ziekte. Vanaf 2019 zal de dienst Gezondheid en Welzijn de mogelijkheid onderzoeken om dit model uit te breiden naar andere aandoeningen die zwaar kunnen wegen op de patiënt en zijn omgeving zoals de ziekte van Parkinson.
- Premie voor mantelzorgers: Premie om te vermijden dat de mantelzorger uitgeblust raakt.
- Spreekuur gezondheid: Kansarmen hebben het moeilijkst toegang tot gezondheidszorg. In overleg met de professionele gezondheidswerkers is het de bedoeling om die toegang tot gezondheidszorg te vergemakkelijken (op basis van een analysebehoefte) door een spreekuur over gezondheid op te richten dat enkel bedoeld is voor kansarmen. De dienst Gezondheid en Welzijn zal bekijken op welke manier de gezondheidsbus (vzw Prevents) uitgebreid kan worden naar andere ziekenhuiscentra dan Baron Lambert en Sint-Michiël.
- Ziekten die verband houden met de woning: De woning van een persoon kan aan de basis liggen van ziekten, vooral als die persoon in armoede leeft. In samenwerking met het Huisvestingsobservatorium zal de dienst Gezondheid en Welzijn een analyse uitvoeren om het verband te leggen tussen een ongezonde woning en ziekten. Op basis van de resultaten van die analyse kunnen acties op touw gezet worden om die situaties te verhelpen en kunnen bewustmakingsinstrumenten gecreëerd worden.
- Welzijnssalon: De dienst Gezondheid en Welzijn zal een evenement organiseren waar de deelnemers kennis kunnen uitwisselen en waar de verschillende artsen uit de gemeente in de kijker worden gezet. Zo willen wij technieken van de zogenaamde zachte geneeskunde voorstellen zoals meditatie, yoga, homeopathie, osteopathie, acupunctuur, softologie, reflexologie, hypnose, enz.
- Subsidies voor verenigingen: De financiële hulp aan verenigingen wordt bestendig door de toekenning van subsidies een formeel karakter te geven aan de hand van een reglement. Op die manier wil de dienst Gezondheid en Welzijn enerzijds dat de Adviesraad voor Gezondheid en Welzijn een rol kan spelen in de keuze van de projecten die voorgesteld zullen worden aan het college en anderzijds dat er een duidelijk kader is voor de organisatie, het budget en de evaluatie van projecten die gesubsidieerd worden.
- Welzijnsactiviteiten:
 - > Gymsana: Door de toenemende vraag zal het project, dat opgestart werd in samenwerking met dagcentrum Atoll om de psychomotoriek van onze ouderen te verbeteren, voortgezet worden.
 - > Tai chi: Hoewel tai chi een gevechtssport is, staat het toch bekend als "gezondheidsgymnastiek". Het bestaat uit bewegingen, houdingen en ademhalingsoefeningen die de gezondheid en het welzijn bevorderen. Aangezien het een "zachte" activiteit is, kan tai chi gemakkelijk beoefend worden door ouderen. Voor hen zal de dienst Gezondheid en Welzijn lessen organiseren.
 - > Yoga: De heilzame effecten van yoga op de gezondheid moeten niet meer aangetoond worden. De dienst Gezondheid en Welzijn wil zoveel mogelijk mensen informatie geven over yoga en hen de kans geven om yoga te beoefenen. Met dat doel wil de dienst een "gezondheids- en welzijnscheque" in het leven roepen om mensen aan te sporen om yoga en eventuele andere methodes zoals meditatie en yoga uit te testen.
- Sociale brillenwinkel: Sinds de oprichting van de sociale brillenwinkel in 2015 heeft de winkel zijn belang aangetoond. De dienst Gezondheid en Welzijn zal onderzoeken of het opportuun is om het project voort te zetten. Op die manier kan de dienst nagaan welke richting hij uit wil met het project en welke partners nodig zijn voor de werking ervan. De voorkeur zal daarbij uitgaan naar een samenwerking met het OCMW.

6. SPORT

a) Filosofie

Sport is heel belangrijk. Het speelt een belangrijke rol in het leven van heel wat mensen. Sport is echter niet alleen goed voor de gezondheid, het heeft ook een belangrijke sociale en preventieve functie.

Daarom wil de gemeente Etterbeek zich blijven inzetten voor een sportbeleid dat rekening houdt met de verwachtingen van de lokale sportactoren en wil ze dat beleid een nieuwe impuls geven.

Het college zal erop toezien dat sportactiviteiten voor specifieke doelgroepen zoals senioren, vrouwen of personen met beperkte mobiliteit gesteund worden. Het idee is om alle Etterbekenaren, zonder discriminatie, de mogelijkheid te geven om in optimale omstandigheden aan sport te doen.

In dat kader zal het college ervoor zorgen dat de sportclubs die actief zijn in de gemeente financiële of structurele ondersteuning krijgen, in het bijzonder via gemeentelijke subsidies.

In samenwerking met de dienst Gezondheid zullen er ook projecten op touw gezet worden om ook andere activiteiten in verband met welzijn te steunen zoals tai chi en yoga.

b) Prioritaire acties

Wij willen ons sportbeleid blijven ontwikkelen. Dit zijn de pijlers van dat beleid:

1. De clubs uit de gemeente helpen om zich te ontwikkelen

- Door hen kwaliteitsvolle infrastructuren ter beschikking te stellen;
- Door het niveau van de subsidies af te stemmen op de eisen van hun discipline;
- Door een sterk partnerschap uit te bouwen om sportieve evenementen en ontmoetingen te doen slagen.

2. Iedereen aanmoedigen om te sporten door sportieve activiteiten en evenementen te organiseren

- Peelname aan het programma “Je cours pour ma forme”. Via dat programma organiseert de gemeente trainingssessies zodat de deelnemers na afloop van een reeks 5 of 10 kilometer of meer kunnen lopen. De belangrijkste doelstellingen van het programma zijn gezondheid en plezier (toegankelijk voor iedereen).
- Organisatie van een “dag van de sport” in samenwerking met het sportcentrum en de verschillende clubs om de Etterbekenaren kennis te laten maken met het sportcentrum en het zwembad en om hen gratis sporten te laten uitproberen die daar beoefend worden.
- In het kader van de integratie via sport verbindt het college zich ertoe om contact op te nemen met de KBVB in het kader van het project “Iedereen op het veld”, dat de integratie van asielzoekers wil bevorderen via voetbal.
- Organisatie van een voetbaltoernooi met verschillende scholen in samenwerking met de vzw Animations et Loisirs pour Tous voor kinderen van de gemeentescholen uit Etterbeek (5e en 6e leerjaar van het lager onderwijs). Zowel meisjes als jongens kunnen deelnemen aan het toernooi.
- Samenstelling van een team om deel te nemen aan de 20 kilometer van Brussel: een gelegenheid voor de Etterbekenaren en de personeelsleden om samen een uniek moment te beleven en een liefdadigheidsvereniging te steunen.
- Voortzetting van de intercommunale olympiades door een Etterbeeks team samen te stellen dat zal deelnemen aan de verschillende sportactiviteiten. Zo kunnen de personeelsleden samen leuke momenten beleven.
- Organisatie van twee sportdagen voor de gemeentescholen (van het eerste tot het vierde leerjaar) waardoor meer dan 500 leerlingen per dag kunnen deelnemen aan verschillende activiteiten onder begeleiding van gediplomeerde animatoren.
- Organisatie van een scholenveldloop in samenwerking met Adeps waaraan meer dan 500 kinderen uit verschillende Etterbeekse scholen en omliggende gemeenten deelnemen.
- Organisatie van een “Parkour”-dag met de verschillende scholen. Parkour is een loopdiscipline waarin de deelnemers proberen om hindernissen te overwinnen.
- De Sportverdienste, die om de twee jaar wordt georganiseerd, wordt voortgezet. Tijdens die plechtigheid worden Etterbeekse sporters die tijdens het voorbije jaar geschitterd hebben in hun discipline in de kijker gezet. Er zijn meerdere categorieën: ploeg van het jaar, sportman of sportvrouw van het jaar, fairplayprijs...
- Organisatie van een jogprogramma en zumbalessen voor senioren.
- In samenwerking met de dienst Gezondheid, organisatie van “therapeutische” sportactiviteiten zoals tai chi.

3. Grote sportevenementen verwelkomen

- Brussels Cycling Classics
- De Ronde van Frankrijk

4. Erop toezien dat de gebruikers zorg dragen voor de sportinfrastructuren

- Sportcentrum
- Zwembad
- Voetbalstadion
- 4 basketbalterreinen
- 5 minivoetbalterreinen

5. Projecten

- Ons sportbeleid steunt op de volgende waarden: burgerwaarden, educatieve waarden en pedagogische waarden zoals zelfrespect, respect voor anderen en zin voor inspanning. Daarom willen wij met de medewerking van de Etterbeekse scholen turnlessen organiseren om kinderen die moeilijkheden hebben met die discipline opnieuw plezier te doen beleven aan sport.
- De uitdaging in verband met de toegang tot sport voor iedereen evalueren aan de hand van een evaluatie van de toegangstarieven voor de gemeentelijke installaties en aan de hand van een betere samenwerking met de sportclubs die gesteund worden door de gemeente om sportbeoefening door kansarme gezinnen te bevorderen door hulp die de vorm kan aannemen van sportcheques, tariefverminderingen of hulp van het OCMW. Te bepalen in functie van een studie die uitgevoerd moet worden. In samenwerking met de dienst Jeugd zal een proefproject opgestart worden met sportcheques. De bedoeling is om Etterbeekse gezinnen te ondersteunen op basis van criteria die vastgelegd zullen worden door het college. Het project zal geëvalueerd worden en in het kader van de beschikbare budgetten aangevuld worden met activiteiten die de persoonlijke ontwikkeling van jonge Etterbekenaren bevorderen te ondersteunen.
- De zichtbaarheid van het virtuele sporthuis verbeteren.
- Een nieuw format voor de sportgids voorstellen.
- De diensten Sport en HRM zullen samenwerken om het gemeentepersoneel en het paragelementaire personeel aan te moedigen om deel te nemen aan sportactiviteiten.
- Vanaf 2020 zullen de diensten Maatschappelijk Welzijn en Sport met elkaar overleggen om diverse activiteiten aan te bieden voor personen met een handicap.

7. INFORMATIE

a) Filosofie

De inwoners en de gebruikers informeren is een belangrijke taak van elke overheidsdienst. Informatie helpt om de diensten en initiatieven voor de burgers op een transversale manier bekendheid te geven en te promoten. Informatie is ook een fundamentele voorwaarde voor burgerparticipatie. Zo is de dienst Informatie verantwoordelijk voor de supervisie en de coördinatie van alle gemeentelijke, institutionele of politieke communicatie voor het publiek en de pers met als doel om de juistheid, de coherentie en de harmonie te garanderen in het kader van een kwaliteitsvolle gemeentelijke informatie voor de lokale bevolking.

Het college wil de communicatiemiddelen die de Etterbekenaren maar al te goed kennen verder ontwikkelen: de uitgave van een gemeenteblad, het beheer van een website over het lokale leven, de aanwezigheid op sociale media, de verspreiding van informatie aan de bevolking via andere kanalen (affiches, brochures, folders, nieuwsbrieven, enz.), de organisatie van algemene of gerichte infovergaderingen voor de inwoners, enz.

Het college is zich bewust van de voortdurende evolutie van de communicatiemiddelen. De volgende drie jaar wil het daarom de middelen voor digitale informatie versterken om beter te beantwoorden aan de verwachtingen van de burgers. Zonder echter de uitdaging met betrekking tot de digitale kloof uit het oog te verliezen, zullen er nieuwe "smart city"-projecten op touw gezet worden om van Etterbeek een innoverende en verbonden gemeente te maken die gebruikmaakt van informatie- en communicatietechnologieën om de levenskwaliteit en de efficiëntie van de gemeentediensten te verbeteren.

b) Prioritaire acties

- Elk jaar 11 nummers van Leven te Etterbeek publiceren dat verdeeld wordt in alle brievenbussen van de gemeente, een digitale versie van het blad maken en nagaan of het mogelijk is dat inwoners enkel een digitale versie ontvangen.
- In samenwerking met de dienst Europese Aangelegenheden een elektronische versie van Leven te Etterbeek beschikbaar stellen in het Engels om Europese en internationale onderdanen beter te informeren en meer te betrekken.
- Een nieuwe gebruiksvriendelijke en interactieve website bouwen die de gemeente en haar acties valoriseert, de nabijheid van de gemeentelijke informatie versterkt (bijvoorbeeld door de inwoners de mogelijkheid te geven om hun interessegebieden, hun wijk te personaliseren, enz.), nieuwe contactvormen tussen de burgers en hun bestuur integreert (elektronisch loket, e-diensten, module om afspraken te maken met de gemeentediensten, enz.) en de mogelijkheid biedt om de inwoners meer te betrekken bij de democratische werking van de gemeente (naar het voorbeeld van de applicatie Fluicity die in 2017 werd gelanceerd). In dat opzicht binnen het college en in samenwerking met de diensten zoeken naar een middel dat zowel de politieke fracties als de drijvende krachten uit het maatschappelijke middenveld de mogelijkheid biedt om zich uit te drukken met respect voor principes die voorgelegd moeten worden aan de gemeenteraad.
- De gemeentelijke website uitrusten met een virtuele bibliotheek voor de transparantie waar inwoners alle openbare informatie vinden op het vlak van bestuur (bijvoorbeeld kadaster van de mandaten en bezoldigingen, jaarverslagen, enz.) en die bibliotheek blijven aanvullen met informatie van algemeen belang. De website ook uitrusten met een pedagogische tool om de stand van zaken van de gemeentelijke beleidslijnen en projecten op te volgen (barometer van de verwezenlijkingen).
- Een samenhangende aanwezigheid op de sociale media voortzetten om zoveel mogelijk inwoners op een efficiënte manier te bereiken.
- Minstens twee strategische plaatsen in de openbare ruimten uitrusten met elektronische informatieborden (actualiteit, openbare vergaderingen, enz.) die ook nuttig kunnen zijn om inwoners beter te sensibiliseren (luchtkwaliteit, ozonpieken, hitteplan, enz.). Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.
- Het onthaal van nieuwe inwoners versterken vanaf het moment waarop ze zich inschrijven in de gemeente door een gemeentelijke informatiegids te ontwerpen die toegevoegd zal worden aan het "welcome pack".
- De inwoners informeren over de specifieke kenmerken, de werking en de voordelen op het vlak van onthaal en dienstverlening aan het publiek van het nieuwe administratief centrum (Jachthof).

B. EEN GEMEENTE IN TRANSITIE

1. ECOLOGISCHE TRANSITIE

a) Filosofie

Om de klimaatverandering zoveel mogelijk te beperken en de toekomstige generaties een leefbare wereld door te geven, moet de mens de biodiversiteit beschermen, de uitstoot van broeikasgassen verminderen, een einde maken aan de vervuiling van het water, de aarde gesteld om, in overeenstemming met het Akkoord van Parijs dat ondertekend werd tijdens de COP21, de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 à 2 graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk en dat tegen 2100.

We kunnen jammer genoeg alleen maar vaststellen dat de staten het in 2019 moeilijk hebben om hun verbintenissen van drie jaar geleden te concretiseren. De gemeenten kunnen zich vanaf nu inzetten voor die ecologische transitie. De maatregelen die aanbevolen worden in het recente rapport van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) hebben overigens hoofdzakelijk betrekking op de lokale overheden. De gemeente Etterbeek zal haar verantwoordelijkheid dan ook opnemen en een stuwende kracht zijn in de ecologische transitie door van de hooflijnen van haar beleid te maken.

Binnen het gemeentebestuur zijn er drie aparte diensten die elk doelstellingen hebben die rechtstreeks verband houden met de ecologische transitie:

- **Duurzame Ontwikkeling:** de dienst Duurzame Ontwikkeling heeft heel wat projecten op touw gezet om de burgers en het gemeentepersoneel bewust te maken van de verschillende uitdagingen op het vlak van duurzame ontwikkeling, in het bijzonder met betrekking tot duurzame voeding en afvalvermindering, thema's die centraal stonden tijdens de vorige twee legislaturen, maar ook met betrekking tot energie, water, enz.
- **Leefmilieu (behalve vergunningen en overlastbestrijding):** de dienst Leefmilieu heeft tot doel om de burgers en het gemeentepersoneel bewust te maken van de bescherming van de biodiversiteit en van de natuur in de stad. De dienst is ook verantwoordelijk voor het behalen van het label "Ecodynamische Onderneming" en heeft de leiding over het Ecoteam voor het gemeentehuis. Daarnaast volgt de dienst de plannen van het Gewest in verband met milieuthema's op.
- **Lokale Agenda 21:** het actieplan Lokale Agenda 21 werd in 2011 opgestart na een uitgebreid inspraakproces. De voorbije jaren werd het plan voort gezet in functie van de acties, de prioriteiten en de mogelijkheden van de verschillende gemeentediensten, in het bijzonder de diensten Duurzame Ontwikkeling en Leefmilieu (behalve vergunningen en overlastbestrijding). In september 2014 werd bovendien iemand aangeworven voor de uitvoering van het "gemeentelijke afvalplan" (actie 17 van het actieplan van de Lokale Agenda 21), dat de naam "Netheidsplan" kreeg. Vandaag maakt dat plan onderdeel uit van de bevoegdheid Openbare Nethed.

Met het oog op een transversaal, efficiënt en samenhangend beleid zullen die drie diensten hun samenwerking versterken ten behoeve van de nieuwe bevoegdheid: "Ecologische Transitie". Aangezien de ecologische transitie binnen alle domeinen van de maatschappij een transversaal aandachtspunt moeten zijn, willen de diensten die verantwoordelijk zijn voor die bevoegdheid dan ook een breed werkteerrein hebben. Op gemeentelijk niveau zullen de betrokken diensten de nadruk leggen op hun onderlinge samenwerking zodat er bij alle beslissingen rekening wordt gehouden met de klimaatoverwegingen.

Met het oog op de efficiëntie zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie bovendien intergemeentelijke en gewestelijke partnerschappen op touw zetten met als doel om synergieën tot stand te brengen voor een efficiënte ecologische transitie.

b) Prioritaire acties

1. Klimaatplan

De gemeente Etterbeek zal het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie ondertekenen. Het Burgemeestersconvenant werd in 2008 in het leven geroepen door de Europese Commissie. De gemeenten die het convenant ondertekenen verbinden zich ertoe om inspanningen te leveren om de Europese doelstelling te behalen om 40% minder broeikasgassen uit te stoten tegen 2030. Dat gebeurt aan de hand van een uitstootinventaris, een concreet actieplan voor duurzame energie en klimaat en een regelmatige rapportering (rapport om de twee jaar tijdens de uitvoering van het plan).

Vanuit dat standpunt houden de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie ook voor ogen dat de termijn voor het actieplan Lokale Agenda 21 afloopt in 2021. Om de samenhang en de continuïteit van hun beleid te garanderen na 2021, zullen die diensten de resultaten van dat actieplan evalueren en in samenwerking met Brussel Leefmilieu een nieuw ambitieus klimaatplan opstellen voor Etterbeek. Dat plan moet de gemeente helpen om de doelstellingen van het Burgemeestersconvenant te behalen.

De diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie zullen ook samenwerken met de dienst Financiën en Begroting om te blijven werken aan het beheer van het financiële vermogen en het financiële vermogen van de bijhorende instellingen zodat er bij de investeringen rekening wordt gehouden met de sociale, ethische en milieubekommernissen. In dat opzicht blijft het een van de grootste doelstellingen om niet langer te investeren in fossiele energiebronnen. De diensten zullen er ook voor zorgen dat de koolstofvoetafdruk van de gemeentebegroting verbeterd wordt.

Anderzijds zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie in samenwerking met de dienst Internationale Solidariteit meewerken aan de projectoproep Sustainable Development Goals (SDG's). In het kader van dat project zal een materialiteitsanalyse uitgevoerd worden. Dat betekent dat de belangrijkste werkhema's van de gemeente en haar partners bepaald worden om op die manier bij te dragen aan de verwezenlijking van de SDG's, die opgesteld werden door het programma van de Verenigde Naties voor duurzame ontwikkeling (strijd tegen armoede, propere energie voor een betaalbare prijs, enz.).

In samenwerking met de dienst Openbare Werken zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie er ook voor zorgen dat er strenge sociale, ethische en milieubepalingen worden opgenomen in de overheidsopdrachten. Tot slot zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie indien nodig de opvolging van de gewestelijke plannen met betrekking tot milieuthema's voor hun rekening nemen alsook de opvolging van gewestelijke initiatieven die ter raadpleging worden voorgelegd aan de gemeenten (referentie-instrument voor een ecologisch beheer van de groene ruimten, handvesten...).

2. Energie

“De properste energie is de energie die we niet verbruiken.” Die welbekende spreekwijze is vandaag meer dan ooit actueel wanneer we weten dat er door de gebreken op het vlak van de isolatie van gebouwen heel wat energie verloren gaat en dat de verwarming het meeste energie verbruikt in een gebouw.

Om die reden zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie nog meer inzetten op de bewustmaking van de burgers en zullen ze ook financiële tegemoetkomingen voorzien om mensen ertoe aan te moedigen om werkzaamheden te laten uitvoeren die de energieprestatie van privégebouwen verbeteren. Tegelijkertijd zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie in samenwerking met de dienst Openbare Werken meer energieaudits laten uitvoeren in de gemeentegebouwen met als doel om de nodige aanpassingen en werkzaamheden uit te voeren voor een rationeler energieverbruik. Ze zullen ook de ontwikkeling van gedecentraliseerde hernieuwbare energiebronnen in de gemeentegebouwen aanmoedigen.

Dit is een niet-exhaustieve lijst van acties die op touw zullen worden gezet in samenwerking met andere gemeentediensten:

- Etterbeekse gezinnen die het energieverbruik van hun woning willen verminderen steunen via de uitreiking van gemeentelijke energiepremies die een aanvulling zijn op de gewestelijke premies. De diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie blijven samenwerken met het Huisvestingsloket voor algemene inlichtingen en met de vzw Habitat et Rénovation voor inlichtingen van technische aard en/of administratieve ondersteuning. Jaarlijks is er daarvoor een bedrag van 15.000 euro voorzien.
- Via het project Eco-Check van de vzw Habitat & Rénovation, dat opgestart werd in het kader van het Duurzaam Wijkcontract, kunnen inwoners met een laag inkomen gratis een vereenvoudigde energieaudit laten uitvoeren, hulp krijgen bij eventuele problemen in verband met de hygiëne of de veiligheid van hun woning, hun verbruik laten analyseren en tips krijgen voor eventuele besparingen en begeleiding krijgen in het kader van kleine ingrepen waardoor er aanzienlijk bespaard kan worden op het vlak van energieverbruik. Dat project zal voortgezet worden.
- In samenwerking met de dienst Openbare Werken, de dienst Huisvesting, de Regie van Grondbeleid en Log'Iris meer energie besparen en meer hernieuwbare energie produceren in de woningen en privégebouwen door te isoleren, zonneboilers of warmtekrachtkoppelingen te installeren, fotovoltaïsche panelen te installeren en regenwatertanks te plaatsen. Tijdens de eerste helft van deze legislatuur zullen het nieuwe gemeentehuis “Jachthof”, de crèche Aimé Dupont en het passieve paviljoen en de nieuwe kleuterschool van Paradis des Enfants officieel geopend worden. Al die nieuwe gemeentegebouwen streven naar de passiefstandaard en zijn een mooie vooruitgang om de koolstofvoetafdruk van de gemeente Etterbeek te verkleinen.
- Via de dienst Openbare Werken betere energieprestaties leveren met betrekking tot de openbare verlichting.
- Initiatieven voor de groepsaankoop van hernieuwbare energiebronnen door inwoners op touw zetten en ondersteunen.
- In samenwerking met de dienst Middenstand de handelaars bewustmaken van de problematiek rond energieverstopping, in het bijzonder de lichten die 's nachts branden in de etalages, de deuren die openstaan, verwarming op terrassen, enzovoort.
- De koolstofimpact van de informatica verminderen binnen het gemeentebestuur, het OCMW en de bijbehorende instellingen.

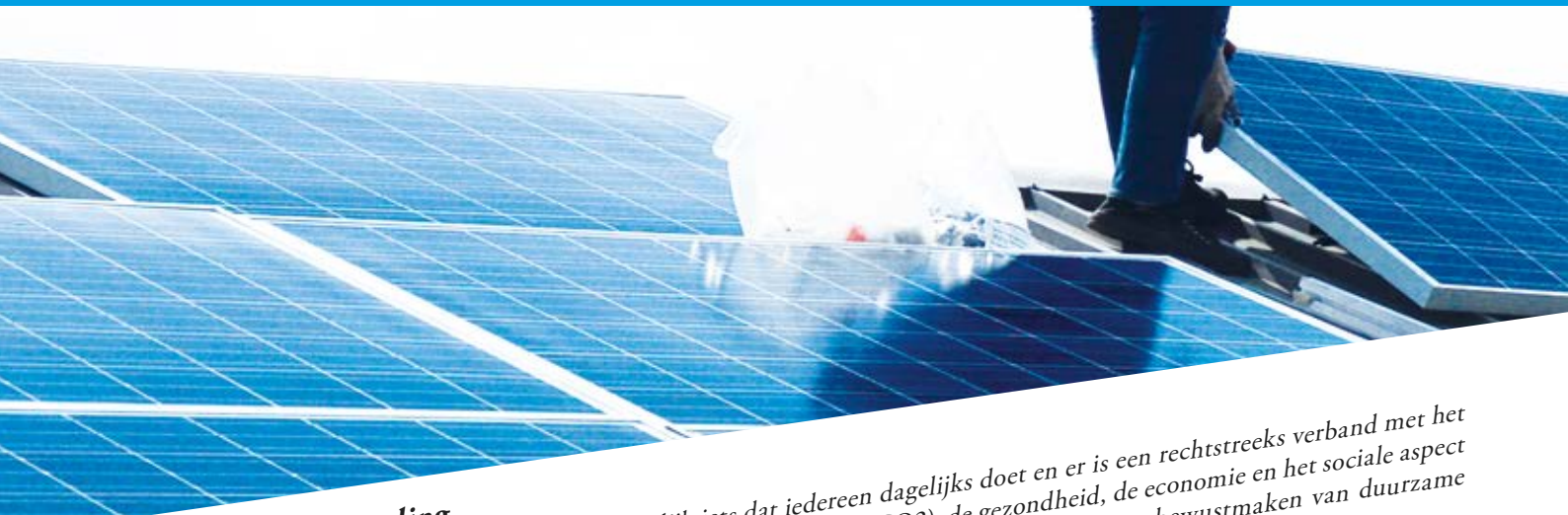

3. Mobiliteit

De gemeente Etterbeek wordt begrensd door grote verkeersaders en heeft te lijden onder het vele verkeer dat de gemeente binnenrijdt. Ze wordt daarentegen erg goed ontsloten door het openbaar vervoer. De verplaatsingen per wagen zijn traag en vervuilend en veroorzaken stress en zenuwen. Toch heeft de wagen een centrale plaats in onze openbare ruimten. In die context is het heel belangrijk om de ecologische transitie aan te moedigen op het vlak van mobiliteit, het enige alternatief voor een betere luchtkwaliteit. De diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie pleiten voor een actieve en multimodale mobiliteit.

- Dit is een niet-exhaustieve lijst van acties die op touw zullen worden gezet in samenwerking met de dienst Mobiliteit:
- Regelmatig zal de luchtkwaliteit gemeten worden en er zullen bewustmakingsacties op touw worden gezet.
 - Proberen om bij de inrichting van de openbare ruimte een beter evenwicht te vinden tussen de verschillende weggebruikers volgens het STOP-principe (stappen-trappen-openbaar vervoer-privévervoer), in het bijzonder door de aanleg van fietspaden die fysiek gescheiden worden van het autoverkeer.
 - Carpoolen en autodelen promoten.
 - Wandelen aanmoedigen voor schoolverplaatsingen van korte afstand.
 - De wandelbus en de fietsbus promoten bij scholen en ouderverenigingen.
 - Het verkeer in de buurt van scholen aanpassen tijdens de schooluren door schoolstraten in te voeren, voetgangerszones of zones 20 in te voeren tussen 8 uur en 18 uur om de veiligheid, maar ook de luchtkwaliteit te verbeteren.
 - Het gewicht van vrachtwagens (< 7,5 ton) beperken in zones 30 en in de omgeving van scholen.
 - Het gemeentelijke wagenpark geleidelijk aan blijven vervangen door minder vervuilende voertuigen.

4. Duurzame voeding

Duurzame Ontwikkeling. Zich voeden is namelijk iets dat iedereen dagelijks doet en er is een rechtstreeks verband met het milieu (de voedingssector heeft een groot aandeel in de uitstoot van CO₂), de gezondheid, de economie en het sociale aspect van het leven. Met het oog op de ecologische transitie zullen wij de Etterbekenaren blijven bewustmaken van duurzame voeding (biologisch, lokaal en seizoensgebonden) in het bijzonder via:

- De afwerking en de promotie van de “Kit duurzaam tafelen onder burens”: Etterbekenaren kunnen die kit gratis lenen om een avond te organiseren over duurzame voeding. De avond bestaat uit een kookworkshop en de bereiding van een maaltijd onder leiding van een duurzamevoedingscoach. De Nederlandstalige versie van de kit wordt in 2019 afgewerkt. De communicatie over de kit duurzaam tafelen zal versterkt worden om hem meer bekendheid te geven bij de burgers, de verenigingen en de scholen in Etterbeek.
- De voortzetting van de samenwerking met de “Espace Libellule” van het OCMW in het kader van de wekelijkse kookworkshops die georganiseerd worden in de sociale kruidenierszaak (homemade@libellule).
- De bewustmakingsworkshops rond duurzame voeding voor gezinnen zullen in 2019 georganiseerd worden in het kader van het project “Mijn gezin op weg naar zero afval”.
- De korte ketens voor verkoop en verwerking promoten en ondersteuning bieden (logistiek en zichtbaarheid) aan GAG, SAG, SAGAL (gemeenschappelijke aankoopgroepen/solidaire aankoopgroepen voor artisanale landbouw) die in Etterbeek gevestigd zijn of die zich er willen.
- In samenwerking met de dienst Gezondheid zullen er bewustmakingsprojecten rond gezonde, evenwichtige en duurzame voeding georganiseerd worden in de scholen en voor het OCMW.

In samenwerking met de diensten Openbare Werken en Onderwijs werd het bijzonder bestek voor de schoolkantines, dat geldig is van 2019 tot 2021, onlangs herwerkt. Er werden veel ambitieuzere criteria aan toegevoegd op het vlak van duurzame voeding, zowel voor de eetzaal in de scholen als voor de gemeentelijke crèche en voor het OCMW. Via dat bestek willen we het “Good Food”-label van het Gewest behalen en tegemoetkomen aan de toenemende vraag van ouders naar kwaliteitsvolle voeding. Dit nieuwe bestek, dat drie jaar geldig is, eist onder andere dat er meer verse, seizoensgebonden groenten en fruit worden gebruikt, dat er biologische producten worden gebruikt die afkomstig zijn uit korte ketens en dat suiker, chocolade en bananen 100% afkomstig zijn uit duurzame handel. Meer bepaald voor de scholen stelt het bijzonder bestek voor dat er twee vegetarische maaltijden per week worden aangeboden en dat er acties georganiseerd worden om voedselverspilling te voorkomen (soep om 10 uur, geen brood meer, enz.). Er zal een overlegprocedure georganiseerd worden in de scholen samen met de dienst Participatie. Deze opdracht zal regelmatig opgevolgd moeten worden, in het bijzonder voorafgaand aan de uitvoering in de instellingen (infosessies voor de directie van de scholen, het personeel en het keukenpersoneel) en de controle op de naleving van de uitvoeringsvoorwaarden door de leverancier(s) (vergaderingen, rapportering, enz.).

5. Zero afval

Sinds 2014 werden er tal van projecten op touw gezet in verband met een afvalloze levensstijl en de revalorisatie van de rijkdommen. Die projecten zullen voortgezet worden en er zullen ook nieuwe projecten tot stand komen: :

- De opvolging en de promotie van de weggeefwinkel van Etterbeek, die in 2014 gelanceerd werd. Die omvat:
 - > Het netwerk van de giveboxen: er zijn op dit moment 12 giveboxen in Etterbeek en de dienst Duurzame Ontwikkeling heeft verschillende aanvragen gekregen om extra giveboxen te installeren. Het college zal nagaan of het opportuun is om het netwerk uit te breiden.
 - > Heropstart van de virtuele weggeefwinkel (gepland begin oktober 2019);
 - > De voortzetting van de thematische giveboxen, die de afgelopen jaren een groot succes waren (de weggeefzak van Sinterklaas, de start van het nieuwe schooljaar, enz.).
- In samenwerking met de dienst Animatie, opvolging en uitbreiding van een “duurzaam evenement”-pakket: wij lenen herbruikbare borden en bekertjes uit (met een contract voor de professionele reiniging van het materiaal) en stellen fietsrekken ter beschikking. Zodra het kan, zal het pakket uitgebreid worden (aankoop van plastic kruiken bijvoorbeeld) en er zal een infolder gemaakt worden over de organisatie van een “zero afval”-evenement. Voor het nieuwe gemeentegebouw zal onderzocht worden of er materiaal aangekocht kan worden om de herbruikbare bekertjes en borden af te wassen en te drogen.
- Samenwerking in het kader van de “zero afval”-workshops die georganiseerd worden in de “Espace Libellule” van het OCMW.
- Voortzetting van de “zero afval”-workshops voor alle publiek via een programma met thematische workshops.
- De ondersteuning van burgerinitiatieven die recyclage, herstelling en hergebruik van voorwerpen bevorderen.
- Voortzetting van het project “Natuur voor mijn baby” via het project “Mijn gezin op weg naar zero afval” dat ouders en hun kinderen bewust wil maken van duurzame voeding en zero afval via workshops, lezingen en infostands. Voor dit project werken we samen met structuren die ouders bereiken en krijgen we subsidies van Brussel Leefmilieu. Het project zal in 2019 voortgezet worden met een tweede activiteitenprogramma. Wij zijn van plan om voor de organisatie van lezingen of ronde tafels samen te werken met de diensten Gezondheid en Kinderopvang.
- In 2019 zal er een nieuw project gelanceerd worden, dat gesubsidieerd wordt door Brussel Leefmilieu: “Natuur voor mijn crèche”. Doel is om drie crèches te begeleiden op weg naar meer duurzaamheid (zero afval, duurzame voeding, ecologisch onderhoud, natuurlijke verzorging, natuurruimte, enz.). In samenwerking met de dienst Kinderopvang.
- Vanaf eind 2018 ondersteuning van het burgerproject “FreeGo solidaire”: de gemeente stelt een lokaal en materiaal ter beschikking, ondertekende een overeenkomst met de vrijwilligers, zorgde ervoor dat alles in orde werd gebracht met het FAVV en ondersteunt de vrijwilligers.
- Het college wil werken aan een gemeente zonder wegwerpplastic. In het gemeentebestuur, het OCMW en de bijbehorende structuren (bijvoorbeeld de gemeentescholen) moeten plastic flessen vervangen worden door glazen flessen, moeten er karaffen met drinkbaar water aangeboden worden, moeten wegwerpbekertjes en roerstaafjes voor de koffie afgeschaft worden, enzovoort.
- De mogelijkheid om drinkwaterfonteinen te installeren in scholen en openbare ruimten (parken, speeltuinen, openbare gebouwen) wordt onderzocht om iedereen toegang te geven tot drinkwater, het gebruik van kraantjeswater te promoten en op die manier de productie van afval (plastic flessen) te verminderen.
- Sinds 2010 krijgen Etterbeekse ouders een premie voor herbruikbare luiers om hen aan te moedigen om zulke luiers te gebruiken. Die zijn namelijk een gezond, ecologisch en voordelig alternatief voor klassieke luiers. Jaarlijks wordt een bedrag van 2.200 euro voorzien. Dat bedrag zou verhoogd kunnen worden gezien het succes dat de premie de laatste tijd kent.
- Om de Etterbekenaren aan te moedigen om minder afval te produceren en hun afval te valoriseren, krijgen Etterbekenaren sinds 2017 een premie voor de aankoop van een compostvat of een wormcompostbak. Jaarlijks is er voor deze premie een bedrag van 1.000 euro voorzien. In 2019 zal nagedacht worden over een manier om meer te communiceren over deze premie en meer Etterbekenaren ertoe aan te zetten om te composteren.

¹. Uiteraard wordt er bijzondere aandacht besteed aan het soort plastic dat gebruikt wordt rekening houdend met de impact op de gezondheid en met de bedoeling dat de kruiken zo lang mogelijk meegaan.

6. Natuur in de stad

Sinds 2008 werken wij aan de bewustmaking rond het behoud van de biodiversiteit, de natuur in de stad en stadslandbouw. Dat werk wordt voortgezet:

- Voortzetting van het project van de Participatieve Tuinen in de Nieuwelaan: De tuinen bieden plaats aan verschillende projecten waaronder een collectieboomgaard, een vijver, een didactische bijenstal, een natuurlijke talud, collectieve moestuinen, een moestuin waar aan permacultuur wordt gedaan, een aangepaste tuin voor personen met specifieke behoeften (slechtzienden, ouderen, kwetsbare personen...), een collectieve compostplaats, een collectief kippenhok en een ontspanningsruimte voor de inwoners van de Participatieve Tuinen houdt in dat we de tuinen moeten onderhouden, dat we samenwerken met verschillende actoren, verenigingen en burgers die betrokken zijn, dat we de tuinen promoten via een activiteitenprogramma met onder andere rondleidingen, opleidingen en initiaties, dat we de tuiniers begeleiden, enzovoort. In 2019 zullen er extra voorzieningen komen om regenwater op te vangen en te recupereren.
- Wij willen ook het moestuinproject “Biologische groenten uit Etterbeek” voortzetten, dat sinds 2013 loopt dankzij een subsidie “duurzame voeding” van het Gewest. Via dat project kunnen wij de sociale kruidenierszaak van het OCMW voorzien van kwaliteitsvolle groenten die afkomstig zijn uit korte ketens. Wij willen ook meer de nadruk leggen op de bewustmakingsacties rond stadslandbouw voor scholen. Zij zouden die stadslandbouw kunnen leren kennen in de Participatieve Tuinen.
- Voortzetting van het jaarlijkse programma “De natuurkant van Etterbeek” met onder andere initiaties over permacultuur en het beheer van een bijenstal en workshops over de kunst van de boomgaard en composteertechnieken. Dankzij de samenwerking in het kader van het project “Telen in de stad” van het Gewest kunnen wij overigens gratis workshops organiseren voor alle Brusselaars. Elk jaar wordt er een volledig programma samengesteld en verspreid.
- De opvolging van het project “Stadskippen”: op dit moment begeleiden wij twee collectieve kippenhokken, een in de Participatieve Tuinen en een in de kunsttuin (verhuizing naar aanleiding van de werkzaamheden in het Happark). Scholen en andere groepen die een collectief kippenhok willen installeren zullen ondersteund worden.
- Opvolging van de bijenstallen: opvolging van de bijenstal op het dak van het gemeentehuis, ook na de verhuizing naar het nieuwe gebouw op het Jachthof, en heropbouw en opvolging van de bijenstal in het Happark na afloop van de werkzaamheden. De bijenstallen worden ook gebruikt voor animatieactiviteiten op aanvraag, in het bijzonder voor scholen.
- Het aquaponieproject weer op gang brengen: in 2018 werd in het Happark een kleinschalig demonstratiesysteem geïnstalleerd. De bedoeling is om een voorbeeld te laten zien van dit innoverende systeem waarmee men zelf voedsel kan produceren en dat bovendien perfect is aangepast aan een stedelijke omgeving. Door de sluiting van het Happark werd het systeem tijdelijk onthoud gezet tijdens de werkzaamheden. Zodra het park terug opengaat (eind 2019, begin 2020), wordt het systeem opnieuw opgestart (eind 2019-begin 2020). Er zullen dan opnieuw workshops, opleidingen en communicatiecampagnes georganiseerd worden om ervoor te zorgen dat inwoners het beheer van het systeem voor hun rekening kunnen nemen.

- De heraanleg van het Lorforperceel: wanneer het Happark opnieuw opengaat, zullen er op dit perceel verschillende projecten in verband met stadslandbouw op touw gezet worden: bijenstal, collectief kippenhok, aquaponiesysteem, moestuinpercelen (individueel en collectief), collectieve compostplaats en boomgaard. In de Oranjerie zal een kleine horecazaak ingericht worden die het "Good Food"-label moet behalen. Er zullen daar producten geconsumeerd kunnen worden die afkomstig zijn van het Lorforperceel.
- Ook de heraanleg van het park naast Delhaize Sint-Antoon wordt opgevolgd. In 2019 zullen daar een collectieve moestuin met bakken en een wijkcompostplaats aangelegd worden.
- Wij zullen nieuwe collectieve compostplaatsen ondersteunen die zelfstandig beheerd worden door inwoners. In 2019 zijn er plannen voor een compostplaats in de Thieffrywijk en een in het Delhaizepark.
- Voortzetting van de samenwerking in het kader van het project Zadenbank, een initiatief van de Nederlandstalige bibliotheek. In elke gemeentelijke bibliotheek is er een zadenbank, een initiatief van de Participatieve Tuinen en het project in het Happark om die zadenbanken te promoten.
- Het project Natuur in de stad - Communicatieplan pesticiden dat werd opgestart in 2018 op basis van een gewestelijke subsidie wordt voortgezet. De bedoeling is om de burger te informeren over het einde van het gebruik van pesticiden in Etterbeek en over de veranderingen die bijgevolg verwacht worden in de openbare ruimte. Het is ook de bedoeling om de burger alternatieve technieken aan te reiken, het dagelijkse werk van het gemeentepersoneel te valoriseren en de manier waarop de burgers naar spontane vegetatie kijken te veranderen.
- We zullen de mogelijkheden onderzoeken van een concept waarbij burgers een tuin delen. Dat project wordt gesteund en gepromoot met bestaande middelen van het Gewest (project "Deeltuin"). Het idee is dat mensen die geen tuin hebben en bijvoorbeeld een moestuin willen bewerken de tuin onderhouden van oudere mensen, alleenstaande mensen of mensen die hun tuin niet langer kunnen onderhouden.
- In samenwerking met het collectief "Tous dehors" de invoering van "openluchtclassen" of "outdoorschooling" in de Etterbeekse scholen aanmoedigen en ondersteunen. Die pedagogische aanpak bestaat erin tijdens de schooluren lesmomenten in te plannen in de natuur en dat op regelmatige tijdstippen en het hele jaar door. Behalve regelmatig contact met de natuur en het observeren van de seizoenen wil deze aanpak ook tijd bieden waarin de kinderen niet opgesloten zitten tussen vier muren. Tijd waarin zij de mogelijkheid hebben om zich af te reageren en om hen met hun zintuigen te laten leren zodat zij hun motoriek, hun pienterheid, hun samenwerkingsvermogen, hun verbeelding en hun creativiteit kunnen ontwikkelen.
- De vergroening van de speelplaatsen ondersteunen, pedagogische moestuinen en boomgaarden aanleggen, in het bijzonder via subsidies van de dienst Duurzame Ontwikkeling.
- In samenwerking met de diensten Participatie en Openbare Werken projecten van burgers aanmoedigen die de natuur in de stad valoriseren.

7. Bewustmaking van het gemeentepersoneel

Het luik met betrekking tot de bewustmaking van het gemeentepersoneel houdt onder andere in dat er elk trimester “Transitiemiddagen” georganiseerd worden: natuurpauzes, infostands in de hal van het gemeentehuis die ook voor de burger bedoeld zijn, workshops waarin het personeel kennismaakt met verschillende projecten (aquaponie, Bee’s Wrap, duurzame kerstbomen van hout tijdens de feestdagen, enz.).

We zijn van plan om het label “Ecodynamische Onderneming” te behalen voor het nieuwe gemeentegebouw. Eveneens in het kader van dit interne werk zal het Ecoteam opnieuw opgestart worden. De nadruk zal in het bijzonder gelegd worden op de goede gedragingen die het mogelijk kunnen maken om minder energie te verbruiken in de gemeentegebouwen.

8. Burgerinspraak

De laatste jaren zijn er in de gemeente heel wat projecten van burgers tot stand gekomen die verband houden met de ecologische transitie. Vanaf het begin van de legislatuur zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie de contacten met de projectdragers versterken om echte partnerschappen op touw te zetten en om de projectdragers meer te steunen, zowel op financieel vlak als op logistiek en organisatorisch vlak, zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen. Bovendien zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie verantwoordelijk zijn voor:

- De adviesraad: De adviesraad bestaat sinds 2007. Hij bestaat uit verkozenen, burgers en vertegenwoordigers van verenigingen uit Etterbeek. Hij geeft advies en formuleert voorstellen in verband met het duurzaam beleid van de gemeente. In 2019 zal er met de leden van de raad en de dienst Participatie nagedacht worden over de organisatie, de inhoud en de doelstellingen van de raad met als doel om de raad een transversale visie te geven met betrekking tot de globale uitdagingen van de ecologische transitie. Net zoals voor alle adviesraden zal er nagedacht worden over de procedures, de werking en de overbrenging van de adviezen met als doel om de zichtbaarheid en de efficiëntie te verbeteren.
- De subsidies: Sinds 2008 steunen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie lokale initiatieven met betrekking tot de ecologische transitie via subsidies voor verenigingen, scholen en groepen van burgers die actief zijn op het grondgebied van de gemeente. Een selectiecomité, dat in het bijzonder bestaat uit leden van de adviesraad, evalueert de kandidatuurdossiers. Jaarlijks is er een bedrag van 5.000 euro voorzien met een maximum van 1.000 euro per project. De communicatie over die subsidies zal uitgebreid worden om deze vorm van steun meer bekendheid te geven bij de lokalen actoren, in het bijzonder de scholen.
- Het ontstaan van de Zinne promoten (een lokale munt in Etterbeek) in samenwerking met de dienst Middenstand.

2. OPENBARE NETHEID

a) Filosofie

Het beleid op het vlak van openbare netheid wordt ook tijdens deze legislatuur als een prioriteit beschouwd. De nodige budgetten en personeelsleden worden toegekend om de doelstellingen te kunnen blijven nastreven en steeds innoverendere projecten uit te werken.

Openbare netheid is van nature een transversale bevoegdheid. De acties die uitgevoerd worden in het kader van het Netheidsplan blijven dus meerledige acties die bestaan uit een preventief luik (informatie, bewustmaking, mobilisering van de actoren en de burgers), een reactief luik (versterking van de diensten voor de schoonmaak van de openbare weg en voor de ophaling van afval) en een repressief luik (verbetering van de voorzieningen voor vaststellingen en sancties). De dienst Netheid blijft voorzien in de behoeften van de burgers door oplossingen aan te reiken die een aanvulling zijn op de maatregelen van het agentschap Net Brussel.

Aangezien netheid een zaak is die iedereen aanbelangt, zal tijdens de legislatuur de nadruk gelegd worden op communicatie: bewustmakingsacties, customizing van materiaal, zichtbaarheid van de acties, informatieborden, gerichte boodschappen in de openbare ruimte, rapportering van de resultaten via de gemeentelijke informatiekkanalen enz. Er zal een communicatieplan opgesteld worden voor de volledige legislatuur en er zullen nieuwe boodschappen en afbeeldingen ontworpen worden.

b) Prioritaire acties

1. Op het vlak van preventieve maatregelen

- Het Netheidspunt (Graystraat 7) blijft de plaats waar burgers terecht kunnen voor informatie en klachten. In de vooravond is er een spreekuur. Het Netheidspunt is ook bereikbaar via een groen nummer en een speciaal e-mailadres.
- Er zullen nieuwe “bemiddelaar(ster)s eco-burgerschap” worden aangeworven om het nabijheidswerk in de straten te versterken. Dat werk is gebaseerd op observatie, contact, informatie en bewustmaking.
- De bewustmakingscampagnes, pedagogische activiteiten en informatietools worden bestendig en uitgebreid. Het “welcome pack” voor nieuwe inwoners zal nog steeds de belangrijkste informatie in verband met netheid bevatten.
- Voor specifieke doelgroepen kunnen ook participatieve acties of projecten georganiseerd worden om te reageren op bepaalde vormen van overlastgedrag, te beginnen bij de organisatie van de “CleanupDay” of de “Participatieve stratschoonmaakactie”. Ook “plogging” zal aangemoedigd worden (de straten al joggend schoonmaken).
- Er kunnen maatregelen genomen worden om stadsmeubilair en boomvoeten minder aantrekkelijk te maken voor sluikestorters (boven op de ondergrondse aanleg van glas- en kledingcontainers): waarschuwingen op en rond het stadsmeubilair (elektrische oplaadpunten, glascontainers, kledingcontainers), vergroening en adoptie van boomvoeten waarrond eventueel beschermende hekken worden geplaatst om het achterlaten van afval te ontmoedigen.
- We zullen het netwerk van de ambassadeurs/ambassadrices van de netheid blijven begeleiden en steunen.
- De Dag van de Netheid zal elk jaar georganiseerd worden.
- De samenwerking met derden (politie, gemeenschapswachten, verenigingen, scholen, sociale huisvestingsmaatschappijen, syndici van gebouwen) wordt voortgezet om boodschappen te verspreiden die mensen ertoe aanzetten om de openbare ruimte te respecteren.
- Acties om de voorbeeldigheid van het gemeentepersoneel (netheid op straat en afval sorteren) te steunen worden voortgezet.
- Het platform Fluicity zal meer gebruikt worden om te peilen naar de verwachtingen van de burgers en om hen mogelijke oplossingen aan te reiken.
- Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan het beleid van het college op het vlak van “zero afval” in samenwerking met de dienst Ecologische Transitie.
- Er zullen preventieve acties gevoerd worden om “zero afval” op straat te promoten als een middel in de strijd tegen vuil.

2. Op het vlak van reactieve maatregelen (schoonmaak en ophaling)

- Verwijdering van graffiti van gevels (als de eigenaar akkoord gaat) en van stadsmeubilair, met de organisatie van nieuwe gerichte acties op plaatsen en/of wegen waar veel graffiti wordt aangebracht (bijvoorbeeld Kazernenlaan in 2019). Vanaf 2019 wordt de verwijdering van tags voor 100% een gemeentelijke dienst, die deel zal uitmaken van de dienst Openbare Netheid. Vanaf 3 januari 2019 is de dienst autonoom en bestaat hij uit twee voltijdse ambtenaren: de ene in de bestelwagen die is uitgerust met een zandstraalmachine en de andere op de transportfiets.
- Herinvoering van straatvegers, die de straten te voet doorkruisen met een kar, op het volledige grondgebied naar aanleiding van de positieve resultaten van het proefproject in sommige wijken in 2018. Vanaf 2019 zullen er in de perimeter van het Duurzaam Wijkcontract minstens twee straatvegers ingezet worden.
- De “Glutton” (de afvalzuiger) zal meer ingezet worden op gemeentewegen waar veel klein zwerfafval ligt (winkelstraten).
- Er moet naar oplossingen gezocht worden zodat er minder vuilniszakken op de openbare weg staan. Dat kan bijvoorbeeld door ondergrondse containers voor huishoudelijk afval te installeren. Er zal een eerste proefproject uitgevoerd worden in de gebouwen van Log’Iris in de Generaal Henrystraat en er zullen andere potentiële locaties onderzocht worden.
- In overleg met de dienst Ecologische Transitie composteerplaatsen integreren in elke wijk.
- Het mobiele containerpark wordt behouden, afwisselend op drie plaatsen en dat twaalf keer per jaar.
- De gemeente zal nog steeds grof huisvuil ophalen aan huis bij een specifieke doelgroep (65-plussers, personen met een handicap). Binnen een zekere limiet is die ophaling aan huis gratis (1 m³, twee keer per jaar).
- Er zal een plan uitgewerkt worden om de openbare vuilnisbakken geleidelijk aan te herstellen en/of te vervangen door modellen die beter afgestemd zijn op klein afval en waarin asbakken geïntegreerd zijn. Plaatsing van nieuwe stadsasbakken.
- In functie van de herinrichtingsprojecten zullen de glas- en kledingcontainers ondergronds aangelegd worden (samenwerking met Net Brussel en Spullenhulp).
- De inzameling van gebruikte frituurolie via containers op de openbare weg wordt voortgezet (“Olibox”).
- Het aantal inzamelpunten voor elektronisch en elektrisch afval, doppen (kurk of plastic) en Britafilters wordt uitgebreid.
- Voor evenementen en wijkfeesten zal er materiële steun geboden worden (feest van de Participatieve Tuinen, Ducasse, enz.).

3. Op het vlak van repressieve maatregelen

- De afdeling Repressie zal geleidelijk aan versterkt worden met extra ambtenaren (onder voorbehoud van beschikbare budgetten). Het team blijft waken over de toepassing van het algemeen politiereglement en het belastingreglement op het reinigen van het openbaar domein. Het soort feiten die bestraft worden kan uitgebreid worden en de verschillende actiemiddelen op het terrein kunnen verbeterd worden om steeds beter het hoofd te bieden aan de uitdagingen in verband met netheid via:
 - > Patrouilles en verdoken acties (overdag, 's avonds en 's nachts) om daders van onburgerlijk gedrag op heterdaad te laten betrappen door agenten die niet in uniform zijn.
 - > Onderzoeken om sluikstorters te identificeren.
 - > Vuilnisbakken die niet correct werden buitengezet of niet-conform zijn doorzoeken.
- Elke maand zullen er systematisch acties georganiseerd worden in samenwerking met Net Brussel. Indien nodig kan de gemeente goedkeuring geven voor de aanstelling van stewards van Net Brussel om vaststellingen te doen op basis van het algemeen politiereglement.
- De samenwerking met de politie wordt voortgezet en versterkt: versterking inroepen als overtreeders weigeren om hun identiteit bekend te maken, gezamenlijke gerichte acties, gebruik van camerabeelden en gebruik van de mobiele camera, enz.
- Meerdere keren per jaar zal de gemeente aan de politie vragen om in samenwerking met Net Brussel filterblokkades te organiseren om illegaal afvaltransport te onderscheppen, dat vaak aanleiding geeft tot sluikstorten.
- Handelszaken en bedrijven die bekendstaan als problematisch blijven informeren en controleren in samenwerking met de dienst Middenstand (verplichting om een contract te hebben met een erkende afvalophaler en verplichting om vuilnisbakken te plaatsen voor handelszaken die voeding om mee te nemen verkopen).

4. Op het vlak van interne en transversale communicatie

- De ambtenaren op het terrein (bemiddelaars eco-burgerschap en gemeenschapswachten) zullen problemen in verband met netheid nog steeds kunnen melden via Fix My Street of via nieuwe tools.
- Het Netheidspunt blijft klachten en signalementen behandelen en doorsturen via het gewestelijke programma AlloProNet en/of via specifieke contacten naargelang de betrokken partners (dienst Wegenis, afdeling Repressie, gewestelijk agentschap, enz.).
- De bemiddelaars eco-burgerschap zullen onder voorbehoud van beschikbare budgetten elektrische fietsen krijgen.
- Er zal een nieuw intern communicatiemiddel voor de dienst Openbare Netheid ingevoerd worden: de ambtenaren op het terrein zullen walkietalkies krijgen (Wegenis, Repressie, Preventie).
- De dienst Netheid zal ervoor zorgen dat dossiers en gegevens beter uitgewisseld worden om de coördinatie van de verschillende luiken te optimaliseren (schoonmaakkalenders, resultaten van repressieve tussenkomsten, enz.).

5. Op het vlak van coördinatie, evaluatie en voortdurende verbetering

- Er zal een communicatieplan opgesteld worden voor de volledige legislatuur om de capaciteit om het grote publiek te sensibiliseren te vergroten. De nadruk zal gelegd worden op de zichtbaarheid van het stadsmeubilair en de gedragingen die van de burgers verwacht worden.
- Het Netheidsplan zal regelmatig geëvalueerd worden. Daartoe worden transversale vergaderingen georganiseerd met de verantwoordelijken van de verschillende luiken en de betrokken actoren.
- De problemen en knelpunten van de openbare netheid zullen besproken worden aan de hand van de veiligheids- en preventievragen tijdens de maandelijkse barometerbijeenkomsten die worden voorgezeten door de burgemeester. Het gaat over een geïntegreerde aanpak in samenwerking met de dienst Preventie en de politie.
- Er zullen per wijk om beurten wijkvergaderingen georganiseerd worden met de partners op het terrein (nabijheidspolitie, gemeenschapswachten, bemiddelaars eco-burgerschap, straatvegers) om standpunten en oplossingen uit te wisselen.
- De metingen van de objectieve netheidsindicatoren, die in 2015 van start zijn gegaan, worden op zoveel mogelijk plaatsen voortgezet. Etterbeek blijft lid van de Association des Villes pour la Propreté Urbaine (AVPU) (sinds 2014) zodat steden en gemeenten ervaringen kunnen uitwisselen.
- Regelmatig zullen er transversale acties op touw worden gezet (preventie, reactie en repressie) op bepaalde plaatsen: strijd tegen klein afval in de omgeving van scholen tijdens de middagpauze, strijd tegen hondenpoep in bepaalde straten, het probleem van vuilniszakken die niet correct worden buitengezet op problematische wegen oplossen (trashoperatie).

3. MOBILITEIT

a) Filosofie

De dienst Mobiliteit is hoofdzakelijk verantwoordelijk voor het ontwerp voor de aanleg van wegen, de verkeerstekens, de strategische plannen (zone 30, parkeerplan...), de interne mobiliteit (bedrijfsvervoerplan), de promotie van actieve vervoersmiddelen (fiets, voetgangers...) bij het grote publiek en de ontwikkeling van diensten die verband houden met mobiliteit (autodelen, Villo!, fietsparkings...).

Intern is de dienst Mobiliteit verantwoordelijk voor de opvolging van een groot aantal studies die de komende jaren concreet vorm zullen krijgen in samenwerking met de dienst Openbare Werken. Het gaat onder andere over:

- De verbetering van de verkeerstekens bij het binnenrijden van zones 30 aan de hand van wegmarteringen en grotere verkeersborden.
- De implementatie van het nieuwe programma Esign voor het beheer van de aanvullende reglementen. In 2019 zou er een volledige lijst gemaakt moeten worden van de bestaande verkeerstekens om het volledige aanvullende reglement up-to-date te brengen. Die lijst zou opgesteld worden op basis van dat nieuwe programma.
- De grote gemeentelijke inrichtingen: Rinsdelleplein, plein voor het nieuwe administratief centrum, studie voor de heraanleg van de openbare ruimten rond de gebouwen van Log'Iris (Generaal Henrystraat...).
- Kleine gemeentelijke inrichtingen (verkeersremmers, beveiliging...).

b) Prioritaire acties

De komende jaren zal er bij de inrichting van de openbare ruimten voor gezorgd worden dat de verschillende gebruikers de ruimte kunnen delen, in het bijzonder om de zachte mobiliteit van actieve weggebruikers, die gewoonlijk zwakke weggebruikers worden genoemd, te bevorderen en te beschermen.

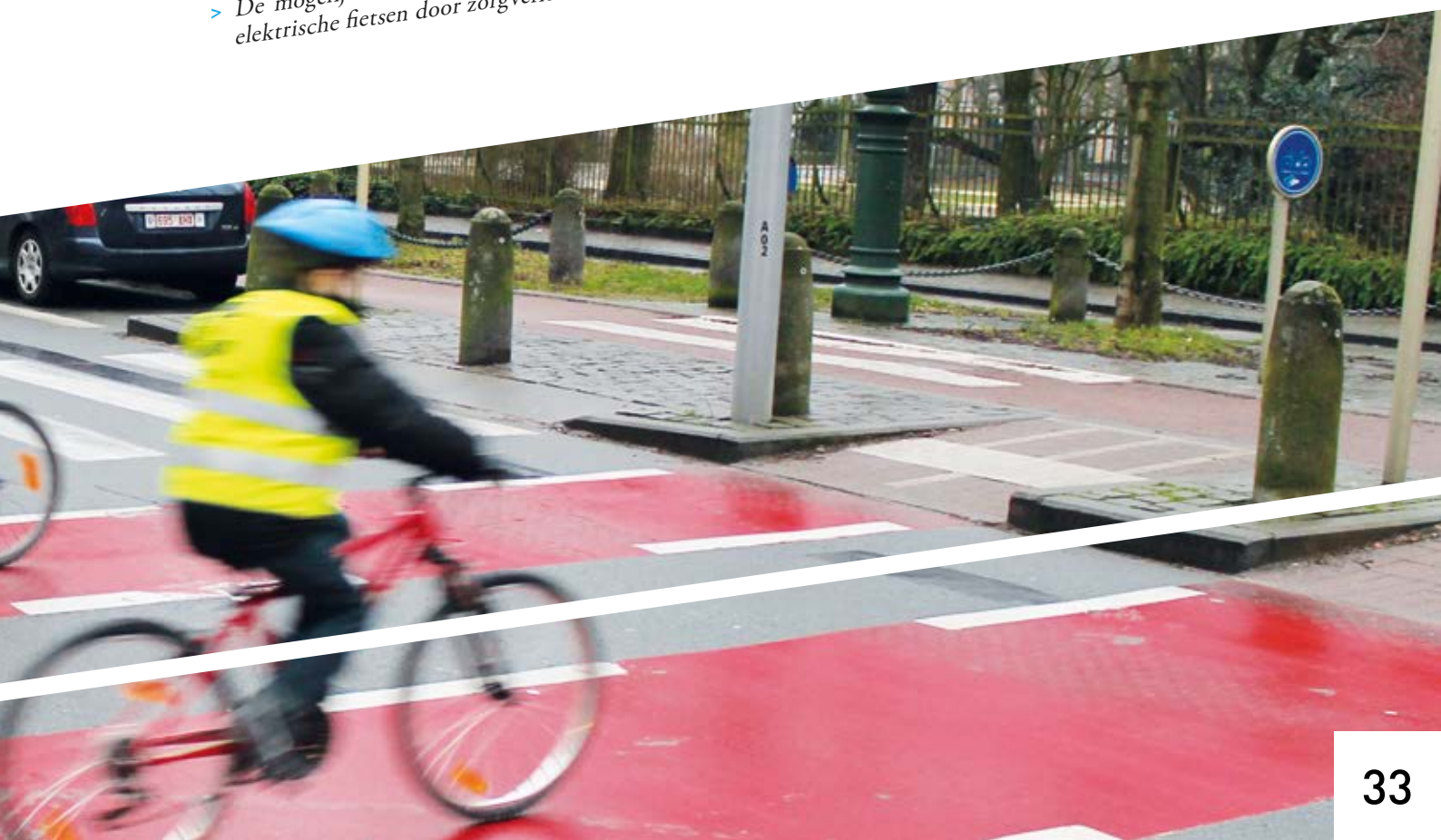
Het is aangewezen om in alle mogelijke situaties het STOP-principe toe te passen (stappen-trappen-openbaar vervoer-Privévervoer (in het Frans PVTV: Piéton-Vélo-Transport en commun-Voiture individuelle). Elke inrichting moet logischerwijs voortvloeien uit die hiërarchie.

Om op één lijn te zitten met het gewestelijke mobiliteitsplan "Good Move" (voormalig IRIS III, treedt in werking vanaf 2019 voor 6 jaar), moeten de volgende acties ondernomen worden:

1. Voor de actieve weggebruikers

- Een voetgangersplan invoeren, onder andere om wegen en openbare gebouwen gemakkelijker toegankelijk te maken voor personen met beperkte mobiliteit (met gewestelijke subsidies tot 100%).
- De mobiliteit in de omgeving van scholen aanpassen op schooldagen en tijdens de schooluren. Schoolstraten inrichten, verkeersslussen invoeren in de volledige wijk, verkeerslichten plaatsen op bepaalde kruispunten.
- Bij Brussel Mobiliteit het “vierkant groen” voor (voetgangers/)fietsers op bepaalde kruispunten promoten. Het “vierkant groen” is een kruispunt waar zwakke weggebruikers overal groen licht hebben en auto’s rood licht. Op die manier kan het aantal ongevallen verminderd worden en kunnen alle voetgangers sneller oversteken op een kruispunt.
- Het “Bypad”-proces, dat aanleiding heeft gegeven tot het fietsplan Etterbike, versterken met onder andere de volgende acties:
 - > Fietsbogen blijven plaatsen en daarbij toezien op de kwaliteit van de fietsbogen in de strijd tegen fietsdiefstallen en het Gewest aanmoedigen om op zijn wegen hetzelfde te doen.
 - > Fietsbogen met meer tussenruimte plaatsen voor transportfietsen (2 per 5 meter in plaats van 4 per 5 meter), vooral in de buurt van scholen en andere nuttige plaatsen, op het voetpad of in de parkeerzones.
 - > Het aantal beveiligde fietsparkeerplaatsen op de openbare weg of buiten de openbare weg (fietsboxen, fietslokalen in private of openbare gebouwen) verhogen desnoods door zelf de fietsboxen te betalen waarvoor geen parkeerplaatsen geschrapt moeten worden. Het Gewest heeft namelijk de neiging om subsidies voor dergelijke fietsboxen te weigeren.
 - > Op strategische plaatsen stations openen waar fietsers hun banden kunnen oppompen en kleine herstellingen kunnen uitvoeren.
 - > Meer fietsstraten aanleggen en eventueel met het Gewest en de buurgemeenten de mogelijkheid onderzoeken om fietspaden aan te leggen die fysiek gescheiden worden van de weg (Vrijwilligerslaan, Eskadronstraat...). In dat kader zal het college het ontwerp steunen dat de gemeente als alternatief heeft voorgesteld voor de Tervurenlaan, met name twee eenrichtingsfietspaden aanleggen langs beide kanten van de laan en de Tervurenlaan herinrichten tot stadsboulevard om het verkeer te doen afnemen.
 - > De installatie van elektrische deelfietsen stimuleren (huursysteem met draagbare batterijen);
 - > De mogelijkheid onderzoeken om initiatieven voor de groepsaankoop van elektrische fietsen, de aankoop van elektrische fietsen door zorgverleners, de fietsherstellateliers, enz. te steunen.

- **2. Op het vlak van verkeersveiligheid**
- Een plan uitwerken om de wijken rustiger te maken (invoering van verkeerslussen in de woonwijken, lokale invoering van zones 30 en zones 20 (ontmoetingszone), beperking van het gewicht van vrachtwagens op kleine wegen die niet aangepast zijn aan grote voertuigen).
- Installatie van fietsbogen en/of fietsboxen op plaatsen die veilig moeten zijn (bijvoorbeeld in de buurt van een oversteekplaats voor voetgangers).

3. Voor het openbaar vervoer

- Een proactief beleid (en een beleid om te vermijden dat bepaalde lijnen afgeschaft worden) voeren ten aanzien van de MIVB, TEC en De Lijn op het vlak van trajecten en haltes en samenwerken met het Gewest ten behoeve van een grotere commerciële snelheid.
- Het college zal nadenken over de komst van een bushalte voor het nieuwe gemeentehuis.
- Intermodaliteit met het openbaar vervoer (met inbegrip van de trein) aanmoedigen, in het bijzonder door fietsparkings te installeren in de buurt van stations/haltes en parkeerplaatsen voor te behouden aan deelauto's en deelfietsen.

4. Voor de wagens en motors

- De laatste hand leggen aan het gemeentelijke parkeeractieplan. In dat plan de voorschriften in verband met de ecologische transitie integreren en ervoor zorgen dat de verworvenheden van het parkeerplan van Etterbeek behouden worden.
- Onderzoeken of het opportuun is om het aantal rode en/of oranje zones uit te breiden na overleg met de handelaars en de buurtbewoners.
- Het aantal parkeerplaatsen voor gemotoriseerde tweewielers op de openbare weg vervierdubbelen.
- “Intelligente” parkeeroplossingen buiten de openbare weg/op de openbare weg ontwikkelen via stedenbouwkundige en milieuvergunningen en via gespecialiseerde toepassingen en bedrijven.
- Het gebruik van deelauto's aanmoedigen.
- Het gebruik van “propere” wagens aanmoedigen, in het bijzonder door semisnelle oplaadpunten te installeren met de concessiehouder PitPoint, die eind 2018 werd aangesteld door het Gewest. Daartoe “oplaadzones” installeren (maximumduur, tarieven, controle, enz. moeten onderzocht worden met het Gewest en de concessiehouder).

5. Voor de vrachtwagens en bussen

- De parking voor vrachtwagens verplaatsen van de Tweede Lansiers Regimentlaan naar de Luchtmachtlaan, maar afwijkingen toelaten voor de Etterbeekse handelaars.
- Op het vlak van leveringen aan lokale handelszaken de handelaars sensibiliseren om gebruik te maken van logistieke platformen aan de rand van de stad, om een beroep te doen op elektrische transportfietsen en bestelwagens (met de diensten Ecologische Transitie en Middenstand).

6. Op het vlak van bewustmaking van de burgers en overleg met de burgers

- De bewustmakingscampagnes en opleidingen voor inwoners en scholen blijven organiseren (verkeersveiligheid, ecologisch rijden, fietsbrevet, carpoolen, zachte mobiliteit en multimodale mobiliteit promoten, bewustmaking van problemen die personen met beperkte mobiliteit ervaren).
- Initiatieven voor deelfietsen/deelauto's en alternatieve mobiliteit vermelden op de website van de gemeente.
- De mogelijkheid evalueren om de adviescommissie voor de mobiliteit opnieuw op te starten (met de dienst Participatie).

4. OPENBARE WERKEN, MOBILITEIT EN GROENE RUIMTEN

a) Filosofie

De dienst Openbare Werken heeft verschillende taken. Die hebben tot doel om:

- de veiligheid en de verfraaiing van onze openbare ruimte te verzekeren;
- de omgeving te creëren die beantwoordt aan de geldende normen voor de gebruikers van gebouwen die beheerd worden door de gemeente, zoals de scholen en de ateliers, en dat in nauwe samenwerking met de IDPBW;
- een logistieke dienst te verzekeren voor de goede werking van het bestuur en om de verplaatsingen te verzekeren;
- de gemeente te laten meewerken aan de doelstellingen op het vlak van duurzame ontwikkeling aan de hand van initiatieven in verband met energiebesparing en het gebruik van minder vervuilende wagens;
- een efficiënte en moderne dienstverlening te bieden aan de burger om zijn dagelijkse leven met betrekking tot de bezetting van de openbare weg te vergemakkelijken;
- openbare aanbestedingen uit te schrijven waarin milieu-, ethische en sociale bepalingen zijn opgenomen;
- actief mee te werken aan de uitvoering van het Duurzaam Wijkcontract en aan de ontwikkeling van het Jachthof (nieuw administratief centrum, woningen, openbare ruimten, crèche, school voor buitengewoon onderwijs, rusthuis).

Daarom neemt het college zich voor mee te werken aan verschillende projecten. We moeten echter verduidelijken dat het moeilijk is volledig te zijn. Er zijn namelijk tal van projecten die uitgevoerd worden naar aanleiding van problemen die dagelijks vastgesteld worden, zoals inwatering in daken, of naar aanleiding van specifieke vragen, zoals de inrichting van een lokaal in een school. Uitgaande van die vaststelling en met naleving van de hierboven genoemde taken, zullen de volgende projecten uitgevoerd worden tijdens de eerste helft van de legislatuur op het vlak van uitvoering. Voor grote projecten is er vrij veel tijd nodig tussen het idee en de concretisering van dat idee op het terrein of zelfs de officiële opening of onthulling.

b) Prioritaire acties

1. De openbare ruimte

- Tijdens het begin van deze legislatuur worden de laatste voetpaden aangelegd die dringend aan herstelling toe waren in het kader van de grote renovatieactie die in 2003 van start ging doordat de inwoners de voetpaden niet onderhouden/herstellen. Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan de wijk rond de Legerlaan. Bij elke gelegenheid worden veiligheidsaanpassingen uitgevoerd ter hoogte van kruispunten en oversteekplaatsen voor voetgangers: voetpadverbredingen, gidstegels voor slechtzienden, antiparkeerpaaltjes...
- Er is geen duidelijke planning voor de asfalteringswerken, met uitzondering van de asfaltering van de Charles Degrouxstraat die gepland was in de begroting 2018 en uitgevoerd zal worden in 2019. Er is echter een budget voorzien voor onderhoudswerken die noodzakelijk zijn door winterschade of door herhaaldelijke openingen door nutsbedrijven voor rioleringswerken of de plaatsing van kabels.
- Kleine voorzieningen om de snelheid te beperken wanneer dat nodig is, hoofdzakelijk Berlijnse kussens.
- In het kader van het Stedenbeleid, aanleg van de omgeving van de Generaal Henrystraat binnen de perimeter van de gebouwen van Log'Iris, met inbegrip van de kant van de Kommandant Ponthierstraat. Ook de voetpaden aan de oneven straatkant zullen gerenoveerd worden want die renovatie werd eerder uitgesteld.
- Rinsdelleplein. Over dat project werd al verschillende keren overleg gepleegd met de buurtbewoners. In de loop van 2019 zou er een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag ingediend moeten worden zodat de werkzaamheden in 2021 kunnen worden uitgevoerd. Het is de bedoeling om het gemineraliseerde stadspan om te vormen tot een ruimte die dicht aanleunt bij een groene ruimte, tot een groene long voor de wijk en een intergenerationele ontmoetingsplaats gezien de sport- en ontspanningsinfrastructuur die voorzien zijn. Het project wordt gefinancierd dankzij het driejarige investeringsplan van het Gewest.

- Van Meyelplein. De planning voor de uitvoering is afhankelijk van de bouw van de toekomstige Sint-Gertrudiskerk door de kerkfabriek. Het plein kan pas aangelegd worden wanneer de bouw van de kerk klaar is. De aanleg van dat plein is een van de grote projecten van de gemeente.
- Door de inrichting van de speltheek in het kader van het Duurzaam Wijkcontract zal het gebruik van de Pandhoflaan ongetwijfeld veranderen door de komst van gezinnen naar dat lokaal waar spelletjes uitgeleend worden. Het valt te overwegen om een woonerf in te voeren in overeenstemming met de inrichting die dateert van het begin van de jaren 2000 toen de gebouwen achteraan in de doodlopende straat werden gebouwd.
- De gedeeltelijke heraanleg van het Sint-Pietersplein door het Gewest. De inrichting van het deel van de Sint-Pieterssteenweg tussen het plein en de Boersstraat zal waarschijnlijk wezenlijk veranderen om het verlies van parkeerplaatsen op het Van Meyelplein en het Sint-Pietersplein op te vangen, om het uitzicht en de beplanting in de straat te verbeteren en om de verkeersveiligheid te verbeteren. De beveiligde inrichtingen in het kader van dit project zullen dringend aangelegd moeten worden aangezien het Gewest al vertraging heeft opgelopen. Het Gewest had al ingrepen gepland vanaf september 2018. In het geval dat het Gewest zijn verbintenissen niet nakomt op korte termijn, zal de gemeente van start gaan met de heraanleg. Bij die gelegenheid zou er een studie moeten worden uitgevoerd over de Jubelberg, zowel vanuit het standpunt van de kwaliteit van de openbare ruimte (nadenken over de tuintjes die langs de privétrap liggen, maar eigendom zijn van de gemeente) als in termen van zachte mobiliteit door fietsgoten aan te leggen waardoor er voor fietsers een verbinding gecreëerd wordt tussen de Galliërslaan en de Sint-Pieterssteenweg.
- Om het dynamisme naar aanleiding van de bouw van het nieuwe administratief centrum te bevestigen en om verbindingen te creëren tussen de nieuwe wijk op het Jachthof en de handelswijk op de Waverssteenweg, moeten we bijzondere aandacht besteden aan de kwaliteit van de voetgangersverbindingen tussen de nieuwe wijk en de Gelijkheidstraat, die een buitenkans is voor een voetgangersverbinding naar de handelszaken. Dit houdt verband met het project van het Gewest voor de Kazernenlaan.
- Voor twee gewestelijke kruispunten die de ingang vormen van twee belangrijke handelswijken van de gemeente, met name Tongeren/Tervuren en Jacht, zouden we moeten samenwerken met de gewestelijke overheid, die de kruispunten beheert, om de Etterbeekse handelszaken gezelliger en aantrekkelijker te maken. Dit alles in partnerschap met de dienst Middenstand.
- Met het oog op de verfraaiing van de gemeente en de verkeersveiligheid zal het college een raadpleging opstarten over de toename van het aantal reclametrageurs in de stad. Het college zal ook de budgettaire opportuniteit onderzoeken om de hoeveelheid reclame op de gemeentewegen te beperken in samenwerking met de diensten Middenstand en Participatie.

Voor al die projecten zullen burgerraadplegingen en inspraakprocessen georganiseerd worden.

2. Met betrekking tot de groene ruimten

- Opening van het Happark voor het publiek. Dat park wordt volledig gerestaureerd in het kader van het Duurzaam Wijkcontract waaraan de dienst Openbare Werken zijn volledige medewerking verleent.
- Ook in het kader van het Duurzaam Wijkcontract, uitvoering van het project Forte dei Marini/Ranch/Log'Iris. Dat omvangrijke project is verdeeld onder de gewestelijke diensten (voor wat het Forte dei Marimplein betreft) en de gemeentediensten (voor wat de Ranch en de groene ruimte op de Waverssteenweg betreft).
- Fontenaypark: het speelplein dat in overleg met het wijkcomité werd aangelegd tijdens de recentste renovatie van het park is volledig verzadigd. Het college zal nadenken over de huidige ruimte en de dienst Participatie zal de bewoners van de wijk raadplegen om hun behoeften te bepalen. Die raadpleging zal onder andere nagaan of het opportuun is om een tweede speelterrein aan te leggen.
- Hoewel de gemeente al veel sportinfrastructuur telt die geschikt zijn voor balsporten (Keith Haring, Paradis des Enfants, Fontenay), is dat niet het geval voor andere sporten. Het zou dus nuttig zijn om een infrastructuur zoals een skatepark te voorzien. Dat kan bijvoorbeeld in de ruimte in de Pater de Dekenstraat waarover de gemeente beschikt via een overeenkomst met Redevco. Het halve basketbalterrein zou ook opnieuw geopend moeten worden voor het publiek. Voorwaarde is wel dat er voldoende veiligheidsingrepen worden uitgevoerd om beschadigingen, geweld en illegale handel te vermijden. Hiervoor werkt de dienst in goede verstandhouding samen met de diensten Preventie, Sport en Jeugd. De uitvoering van dit project gebeurt via een raadpleging van de bewoners van de wijk.

- Om zo goed mogelijk te beantwoorden aan de vraag, een kadaster maken van alle sportinfrastructuren, zowel die binnen als die buiten.
- Een ander kadaster van de groene ruimten maken om het potentieel van een groen netwerk te onderzoeken, in het bijzonder via burgerprojecten zoals “Adopteer een boomvoet”, “Galopins de Terre”... (met de dienst Participatie) op basis van het plan voor gedifferentieerd beheer.
- Inspanningen blijven leveren om het boomrijke karakter van de gemeente te versterken.
- Studie en opvolging van verschillende projecten voor de aanleg van groene ruimten of ontspanningsruimten door de burger te raadplegen in samenwerking met de dienst Participatie: de tuin van home Beauport, het Jean Glineurplein, het park naast Delhaize Sint-Antoon, Leopoldstadplein, speelplaats van Colombe de la Paix...

3. Op het vlak van openbare verlichting

- Renovatie van de oudste armaturen in functie van de mogelijkheden (het aspect verlichting speelt ook een grote rol in alle bovenvermelde projecten). De nieuwe lampen (met wit licht) moeten zuinig zijn en goede prestaties leveren op het vlak van energie.
- Op het Jachthof zal het allernieuwste materiaal gebruikt worden, indien mogelijk met een intelligent beheer.
- De “hoge” openbare verlichting die dateert uit de jaren 80 werd op bepaalde verkeersaders vervangen door mooiere, lage verlichting. Die oude apparaten zullen de komende jaren vervangen moeten worden. In samenwerking met Sibelga zullen we er bij die vervanging aan denken om mooiere verlichting te gebruiken en zullen we nagaan of het relevant is om de verlichting te behouden. Hierbij moeten wij rekening houden met verschillende doelstellingen: de efficiënt van de verlichting van onze straten, de esthetische kwaliteit van de verlichting door te kiezen voor apparaten die het lichtplan respecteren en tot slot de energieprestaties van de lichtapparaten.

4. Jachthof

- Opvolging van de bouwplaats van het nieuwe administratieve centrum en vervolgens opvolging van de ontsluiting van de site.
- Aanleg van de Beekersstraat, aanleg van het eerste derde deel van de nieuwe weg, die Jacqueline Harpmanstraat zal heten, en aanleg van de omgeving van het nieuwe administratief centrum.
- De volgende fases, met name de verdere aanleg van de nieuwe weg en de aanleg van de groene ruimte, die Olympe de Gouges zal heten, worden gepland in functie van de ontsluiting van de site.
- De gemeente blijft betrokken bij Fix My Street en blijft actief meewerken aan de ontwikkeling van dat programma door regelmatig bijeenkomsten van het stuurcomité bij te wonen, dat georganiseerd wordt door het CIBG.
- Op het vlak van het administratieve beheer van de bouwplaatsen heeft het Gewest de nieuwe ordonnantie uitgevoerd tijdens de vorige legislatuur. De dienst Openbare Werken sluit aan bij de coördinatiefilosofie van het Gewest, maar ook bij de informatiefilosofie ten behoeve van het publiek, die de volgende fase van de ontwikkeling vormt.
- In samenwerking met de dienst Mobiliteit wordt verder gewerkt aan de doelstelling om zones 30 in te voeren in de wijken die vastgelegd werden in het gemeentelijke mobiliteitsplan. In het bijzonder worden daartoe Berlijnse kussens geplaatst en verkeersdrempels aangelegd op bepaalde kruispunten.
- Om onze handelswijken in de kijker te zetten ter gelegenheid van bepaalde feesten, blijft de feestverlichting behouden in overleg met de dienst Middenstand, dat het initiatief neemt voor het project. Tijdens de winter 2019-2020 zal een deel van de Jachtlaan verlicht worden. Ook de Waversesteenweg en het Jourdanplein zullen betere verlichting krijgen. Het gebruikte materiaal zal energiezuinig zijn. Meer dan ooit zullen wij de voorkeur geven aan ledverlichting en de vele mogelijkheden die zij biedt.

5. Onderhoud van de aanplantingen en stadsverfraaiing

- De gemeente met bloemen versieren met de bloemenmanden die opgehangen worden aan bepaalde gemeentebouwen. Het college zal beslissen waar die bloemenmanden opgehangen worden afhankelijk van de inrichtingen om de wegen te verfraaien zodat ook wijken die een beetje benadeeld zijn opgefleurd worden.
- Gezien het totaalverbod op het gebruik van pesticiden in de openbare ruimte vanaf 2019 heeft de dienst machines aangekocht voor thermische onkruidbestrijding. De dienst blijft zijn (verplichte) inspanningen op dit gebied voortzetten.
- Voortzetting van de uitvoering van het plan voor een gedifferentieerd beheer van de groene ruimten en van het programma voor de doordachte verplanting van honing voortbrengende en bodembedekkende struiken met als doel om de ecologische verbindingzones op het grondgebied van de gemeente uit te breiden en de menselijke tussenkomsten (onderhoud) te beperken. Voorbeelden van realisaties: Sint-Antoonplein, Leopoldstadplein, Frontlaan, Vier Augustusbrug, Hansen-Soulielaan, Sint-Pietersplein (Institut Ernest Richard)...
- Verder uitwerken van het partnerschap met het verenigingsleven om bloemen te planten rond boomvoeten en de buurtcomités die op dat vlak actief weer op gang brengen.

6. Wegvergunningen

Hoewel de dienst zich de laatste jaren heeft opengesteld voor informaticatechnologieën die de mogelijkheid bieden om online te reserveren via Irisbox, moet de burger zich voor veel aanvragen voor een bezetting van de openbare weg toch nog verplaatsen naar de ambtenaar die zijn aanvraag behandelt. Des te meer door de complexiteit die het gebruik van Osiris met zich meebrengt. Het college wil verder werken aan de mogelijkheid voor de burger om aanvragen online in te dienen of uit te voeren aan één enkel loket bij het gemeentebestuur. Op die manier kan de druk op de ambtenaren van de dienst verlicht worden. Zij worden immers steeds vaker geconfronteerd met agressie van burgers en aannemers. Wanneer de dienst verhuist naar het nieuwe administratief centrum zal die overigens in de front office werken. Het reglement voor de bezetting van de openbare weg zal gewijzigd worden. Er zullen in het bijzonder speciale tarieven aan toegevoegd worden (sociale en "ecologische" tarieven).

De dienst heeft onlangs ook het beheer van de vergunningen voor terrassen, kramen en schragen en de controle van die vergunningen overgenomen. Het gemeentelijke reglement werd onlangs gewijzigd zodat de dienst over de nodige middelen beschikt om het reglement te doen naleven.

7. De gemeentebouwen

Het college zal verschillende doelstellingen hebben op dit vlak. De belangrijkste daarvan in het onderhoud van de gebouwen. Alle gebouwen van de gemeente zijn aan het verouderen en er zijn tal van ingrepen nodig op het vlak van waterdichtheid, isolatie, aanpassing van de elektriciteit... De tweede doelstelling is om de energieprestaties van onze gebouwen te blijven verbeteren.

Dat gebeurt door verwarmingsinstallaties te renoveren, nieuwe ramen te plaatsen, gevels te isoleren en door daken te isoleren aangezien daar het grootste verlies is. De installatie van tanken voor de recuperatie van regenwater maakt voortaan deel uit van het beleid met betrekking tot de ecologische transitie. De laatste doelstelling is om beter te beantwoorden aan de verwachtingen van de gebruikers van onze gebouwen. Een van de grootste uitdagingen daaromtrent is om het hoofd te bieden aan de bevolkingstoename in het Gewest.

Tijdens de eerste helft van de legislatuur zal de dienst Openbare Werken de volgende projecten uitvoeren (niet-exhaustieve lijst):

- Renovatie van de buitenkant van de Oranjerie en inrichting van de binnenkant in samenwerking met het Duurzaam Wijkcontract;
- Voortzetting van de herbouw van de nieuwe crèche Aimé Dupont;
- Medewerking aan de bouw van het nieuwe administratief centrum;
- Inrichting van vier klaslokalen op de zolder van La Farandole;
- Beveiliging van de “Gautier”-vleugel van La Farandole;
- Risicoanalyse van de werkposten in samenwerking met de IDPBW;
- Medewerking aan de verschillende projecten van het Duurzaam Wijkcontract die betrekking hebben op de gemeentegebouwen (Tobyateliers in samenwerking met Beliris, Maison des Enfants, toekomstige spelothek op de Pandhoflaan, Fétisstraat 37-39...);
- Voortzetting van de bouw van een passief paviljoen in Paradis des Enfants ter vervanging van de huidige container van 1958 die onlangs werd afgebroken;
- Renovatie van de speelplaats van La Colombe de la Paix;
- Vervanging van de gordijngevel van de turnzaal, vervanging van de ramen van het “historische” gebouw en vervanging van het glasraam van Ernest Richard op het Sint-Pietersplein;
- Studie voor de uitbreiding van Paradis des Enfants op de site in de Gérardstraat;
- Studie voor de afbraak en de herbouw van de kleutervleugel van Paradis des Enfants om de opvangcapaciteit van Paradis des Enfants te vergroten en de energieprestaties van het gebouw te verbeteren;
- Studie voor het opstellen van een kadaster van de staat van onze gebouwen om een nauwkeuriger renovatieprogramma op te stellen (radioscopie van de gebouwen);
- Studie voor de bouw van een nieuw garageatelier in het Instituut Ernest Richard (Buedtsstraat);

Er wordt dus nagedacht over:

- Op de gemeentelijke begraafplaats, onder voorbehoud van hun stedenbouwkundige toestand, werkzaamheden uitvoeren aan de drie huisjes die gebruikt worden door het personeel dat op de begraafplaats werkt om de gebruikers voldoende comfort te bieden: warm water, verwarming...
- Studie over de twee huisjes langs de straatkant bij de ingang van de kantoren van de dienst Preventie in de Generaal Tombeurstraat (die op dit moment leegstaan, enkel de verwarmde opvangruimte wordt daar in de winter overdag geopend).
- Rekening houdend met de evolutie van de wetgeving en de onmogelijkheid om de zwembaden in overeenstemming te brengen met de normen, werden de zwembaden in drie gemeentescholen gesloten. De ruimten, die zich vaak op moeilijke plaatsen bevinden, worden sindsdien niet meer gebruikt terwijl onze scholen nochtans het hoofd moeten bieden aan een demografische groei en dus steeds meer ruimte nodig hebben. In samenwerking met de dienst Onderwijs, de directies van de scholen en de DBDMH wordt een studie uitgevoerd in verband met de toekomst van die ruimten om ze zo goed mogelijk te kunnen benutten.

Zoals hierboven vermeld, zetten de demografische groei en de projecten van scholen ons ertoe aan om na te denken over de huidige vormgeving van de lokalen van bepaalde scholen. Er zullen diverse studies en werkzaamheden uitgevoerd worden om te beantwoorden aan de eisen van een moderne schoolinfrastructuur die meegaat met haar tijd. Daarvoor zullen wij ons baseren op pedagogische, economische, ecologische en energiecriteria.

Er wordt dus nagedacht over:

- La Farandole: op de zolders zullen vier klaslokalen ingericht worden.
- Le Paradis des Enfants: opening van immersieklassen voor kinderen van de derde kleuterklas tot het zesde leerjaar, maar

- met behoud van het aantal traditionele klassen. Het is dus noodzakelijk en cruciaal om die school uit te breiden. Dat zal in twee fases gebeuren. Tijdens de eerste fase wordt de huidige kleutervleugel afgebroken. Die moet plaats maken voor een nieuw gebouw waar plaats is voor de bestaande klaslokalen en enkele nieuwe lokalen. Het stedenbouwkundig kader laat echter niet toe om alle lokalen die nodig zijn voor de volledige uitvoering van het pedagogische project onder te brengen op de huidige site. Tijdens een tweede fase wordt daarom een nieuwe school gebouwd met elf klaslokalen en extra lokalen op het terrein in de Gérardstraat.
- La Colombe de la Paix: ook deze school wordt geconfronteerd met een toenemende schoolpopulatie. Het feit dat de school en kunstacademie Constantin Meunier hetzelfde gebouw delen zorgt voor problemen. Om snel een oplossing te vinden voor het toenemende aantal leerlingen, werd in december 2018 in eerste instantie een tijdelijk paviljoen geïnstalleerd met twee klaslokalen. Op termijn zal er een definitief gebouw moeten komen. Daarvoor zal gebruik gemaakt worden van de bestaande ruimten ter hoogte van de “holle kies” in de Generaal Tombeurstraat en de tuin in de Scampartstraat. Dankzij die bouw kan men inspelen op de toenemende schoolpopulatie en moeten de school en de academie niet langer hetzelfde gebouw delen.
 - Ook in de Fétisstraat zorgt het feit dat de muziekkadademie en de school Les Carrefours/Maronniers dezelfde lokalen delen voor problemen. Wanneer de polyvalente zaal in het kader van de pool “Intergeneraties” van het Duurzaam Wijkcontract wordt gebouwd, zal de school opnieuw zuurstof krijgen. Er gaat evenwel veel ruimte verloren door de huidige conciërgewoning, die evenveel ruimte inneemt als een eengezinswoning. Momenteel wordt onderzocht of de conciërgewoning kan verhuizen naar een van de appartementen die gerenoveerd moeten worden in de Fétisstraat 37 naar aanleiding van de verhuizing van het PMS-centrum naar de Waversesteenweg. Daardoor zou de conciërgewoning omgevormd kunnen worden tot kantoren en tot een zaal waar lessen van de academie gegeven worden. Ook daar wordt het voor de verschillende gebruikers van het gebouw uitgebreid moeten worden naar de nieuwe gebouwen van de pool “Intergeneraties”. Als conciërge kan die persoon dan het beheer van de polyvalente zaal, de lokalen van de crèche en zelfs de lokalen van de speltheek en het Maison des Enfants voor zijn rekening nemen.
 - Het huis waar momenteel de dienst Contact Plus gevestigd is moet gerenoveerd worden en er moet een studie uitgevoerd worden over het verdere gebruik ervan. Na afloop van de nodige werkzaamheden (structurele en energiewerkzaamheden) en rekening houdend met de fysieke verbinding van het gebouw met de nieuwe polyvalente zaal van de pool “Intergeneraties” zouden ook hier lokalen ingericht kunnen worden waar de academie muziekkunst kan onderwijzen. Ook andere verenigingen met een culturele of artistieke bestemming zouden die lokalen kunnen gebruiken.
 - Ook voor het cultureel centrum Le Senghor zullen verschillende renovatiewerkzaamheden onderzocht worden: de oude conciërgewoning kan verbouwd worden tot kantoren, de zaal Henry Clark, dit toegang geeft tot het Jo Heynepark, zou volledig gerenoveerd kunnen worden. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

Op basis van het denkwerk van het college dat van start ging tijdens de vorige legislatuur zal er een nieuwe afdeling opgericht worden in het Instituut Ernest Richard om technici op te leiden die gespecialiseerd zijn in fietsmechanica. De dienst Openbare Werken zal daaraan meewerken door een lokaal in te richten in de vestiging op de Buedtsstraat.

- Vervanging van het grasveld van het gemeentelijke voetbalterrein. Volgens de laatste informatie vormen kunstgrasvelden met rubberen korrels een risico. Daarom wordt het voorzorgsprincipe toegepast en wordt er in de loop van 2019 gekozen voor een bekleding die geen gevaar vormt voor de gezondheid.
- Het college moet grondig nadenken over de toekomst van de gemeentelijke garage die momenteel gevestigd is in lokalen die gehuurd worden van Infrabel (in samenwerking met de dienst Ruimtelijke Ordening en met Infrabel). We zouden kunnen overwegen om de spoorweg en het metrospoor te bedekken met een dragende plaat met nieuwe gebouwen naar het voorbeeld van wat de afgelopen jaren gerealiseerd werd op de site van de Sint-Michielswarande (ING, Redevco, woningen...). Dat alles in het kader van een uitgebreid inspraakproces. De gemeentelijke garage zou daar nog steeds een plaats kunnen hebben en gemoderniseerd worden.
- Verhuizing van het containerpark (dat enkel bedoeld is voor gemeentelijke activiteiten) van de Beckersstraat (wegens de urbanisatie van het Jachthof) naar de Luchtmachtlaan, met een overeenkomst voor de gedeeltelijke bezetting van het terrein dat gebruikt wordt door de federale politie. Om de impact van een dergelijke installatie voor de omgeving te beperken, wordt voorgesteld om een groenscherm te creëren tussen de tuinen en binnenplaatsen van de woningen en het terrein dat gebruikt wordt voor de containers. Er wordt ook voorgesteld om een overdekking/een dak te bouwen om de containers aan het zicht te onttrekken.
- Ook het gemeentelijke depot op het Rinsdelleplein zorgt voor enkele problemen voor de bewoners van de wijk. De laatste twintig jaar is het aantal personeelsleden fors gestegen: van een dertigtal personen begin jaren 2000 tot bijna zeventig personen vandaag. Om de buurtbewoners te ontlasten, stelt het college voor om op zoek te gaan naar een site waar alle diensten of een deel van de diensten van het depot naartoe kunnen verhuizen. Er moet echter een zekere efficiëntie behouden worden die te maken heeft met de centrale ligging van het Rinsdelleplein in het de gemeente. In eerste instantie zou die nieuwe site plaats moeten bieden aan de ateliers van de arbeiders uit het gebouw. In het kader van het Duurzaam Wijkcontract worden hun lokalen ("Toby"-gebouw) binnenkort immers grondig gerenoveerd en zullen de verschillende beroepen herverdeeld worden over die lokalen.
- Studie en volledige inventaris van de Sint-Antoonkerk. Op basis van die studie zal een interventieplan opgesteld worden, dat vervolgens uitgevoerd zal worden in samenwerking met de Directie Monumenten en Landschappen, die tachtig procent van de geplande ingrepen zal subsidiëren.
- Heilig-Hartkerk en haar pastorie: onderhoudsingenrepen naargelang de behoeften.
- Behoud van het klein erfgoed: het glas-in-loodraam van de hand van Majerus dat de ingang van het gezondheidscentrum in de Veldstraat siert, zal gedemonteerd worden tijdens de werkzaamheden op de site. Het raam krijgt dan een plaats in de bezinningszaal op de begraafplaats.

- Opnieuw een studie uitvoeren om na te gaan of het opportuun is om een polyvalent team op te richten dat ingezet wordt voor de feestelijkheden gezien het toenemende aantal uren en het toenemende belang van die feestelijkheden in de gemeente. Momenteel moeten daarvoor gedurende enkele weken per jaar gemeentearbeiders ingezet worden die eigenlijk verantwoordelijk zijn voor het dagelijkse onderhoud van onze gebouwen. De polyvalentie binnen het team is gerechtvaardigd omdat er verschillende beroepen nodig zijn. Het team zou in de eerste plaats werken voor de feestelijkheden en zou de gepresteerde overuren onmiddellijk inhalen. Het zou samengesteld worden met personeelsleden die al in dienst zijn en met personeelsleden die nog aangeworven moeten worden. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.
 - De wetgeving en de diverse reglementen op het vlak van brandveiligheid, elektriciteit, diverse technische installaties zoals liften en asbest evolueren voortdurend en snel. Er wordt een plan voor het beheer en de opvolging van asbest uitgevoerd om de laatste elementen uit de asbestrapporten te verwijderen. Door de gebouwen in overeenstemming te brengen met de regelgeving, zal ook het comfort en het welzijn van de gebruikers van onze gebouwen verbeteren. In samenwerking met de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDBPW) wil het college zich daarvoor dus voldoende personeel en financiële middelen geven of die op zijn minst doorverwijzen naar de installaties die in orde moeten worden gebracht. Hoewel er voor sommige installaties geen problemen zullen zijn om alles in orde te brengen, zijn er andere waarvoor veel meer middelen aangewend zullen moeten worden.
 - Op het vlak van energie blijft de gemeente een actieve partner van Sibelga om rationaliseringsmaatregelen te nemen die zowel vanuit economisch als vanuit klimaatstandpunt noodzakelijk zijn. Zo maakt de gemeente gebruik van de programma's "Solarclick" en "NRclick" om fotovoltaïsche zonnepanelen te plaatsen op gemeentegebouwen, om een efficiënte energieboekhouding te maken en om studies en werkzaamheden uit te voeren om onze energie-efficiëntie te verbeteren. Dit zal helpen in het kader van de PLAGE-doelstellingen die vastgelegd werden door Brussel Leefmilieu voor de jaren 2019 tot 2021.
 - De gemeente is ook betrokken bij de aankoopcentrale voor gas en elektriciteit van Interfin. Via die aankoopcentrale genieten wij van de beste marktprijzen en van een beheer door professionals van de gas- en elektriciteitsmarkt.
- De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDBPW) werkt nauw samen met de dienst Onderhoud van de Gebouwen in het kader van het welzijn van de werknemers op hun werkplaats(en). De dienst maakt verslagen over de bezoeken die bezorgd worden aan het basisoverlegcomité voor bescherming en preventie op het werk (dat een tiental keer per jaar samenkomt tijdens gewone zittingen of werkplaatsbezoeken), aan de gemeentelijke overheid en aan de dienst Onderhoud van de Gebouwen.

8. Wagenpark

- Naargelang de invoering van de LEZ (lage-emissiezone) zullen de oudste voertuigen vervangen worden door voertuigen die voldoen aan de recentste uitstootnormen. Er zal zoveel mogelijk gekozen worden voor voertuigen die geen gebruikmaken van diesel, bij voorkeur hybride of elektrische voertuigen indien mogelijk. Bepaalde voertuigen zoals bussen of vrachtwagens rijden op dit moment echter hoofdzakelijk of bijna uitsluitend op diesel.
- Door de toenemende vraag naar vervoer per bus en vervoer van materiaal per vrachtwagen (voor rechtstreeks gebruik door de gemeentediensten of voor externe aanvragen van vzw's of scouts) moet er grondig nagedacht worden over deze dienstverlening in samenwerking met de diensten Animatie, Jeugd, Onderwijs, Senioren... Dat moet leiden tot een herziening van het reglement voor de terbeschikkingstelling van het gemeentelijke wagenpark. Bovendien is het wenselijk om een beroep te doen op gezonde (wandelen voor korte afstanden) en ecologische (de trein voor lange afstanden) alternatieven. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

9. Administratie – Overheidsopdrachten

- Er zullen zo streng mogelijke ethische, sociale en milieubepalingen opgenomen worden in de overheidsopdrachten (ook al worden die niet opgelegd door de wetgeving) en die zullen een rol spelen in de selectie van de kandidaten en de gunning van de opdrachten. Daartoe, en als aanvulling op de informaticaondersteuning voor het beheer van de openbare aanbestedingen, zal een bordtabel ingevoerd worden zodat die duurzame bepalingen uit de openbare aanbestedingen opgevolgd kunnen worden. Daarvoor zal de dienst samenwerken met de diensten Ecologische Transitie en Economaat.

5. DIERENWELZIJN

a) Filosofie

Na de concrete uitvoering van de eerste projecten op het vlak van dierenwelzijn eind 2017 wil de dienst verder werken aan een beleid dat gebaseerd is op twee hoofdpijlers: de interesse van de Etterbekenaren stimuleren en een harmonieus samenleven van inwoners en dieren in onze wijken aanmoedigen. De dienst wil nieuwe realistische projecten op touw zetten in samenwerking met de lokale/gewestelijke partners uit de sector en burgers die zich vrijwillig inzetten.

b) Prioritaire acties

- Tussen juni en oktober 2019 gratis minilessen voor de opvoeding van honden organiseren voor Etterbekenaren die een hond hebben. Het hoofddoel is om hondenbaasjes advies te geven om de relatie van hun hond met de stedelijke omgeving te optimaliseren. Het project bestaat uit twee fases: 1° een lezing over de noodzaak van hondenopvoeding; 2° de minilessen die georganiseerd worden op een of twee zaterdagen per maand op een plaats die nog bepaald moet worden (lokaal van de gemeente of externe locatie). We zullen voor dit project samenwerken met een of twee hondenopvoeders. Uitvoeringstermijn: 4 tot 5 maanden. Als het project goed verloopt, zou het voortgezet kunnen worden in 2020 en 2021.
- In 2019 zullen wij een speciale dag organiseren die in het teken staat van dierenwelzijn in onze gemeente. Wij zullen daarvoor samenwerken met lokale en gewestelijke partners. In 2019 zal het evenement plaatsvinden op dezelfde dag als de verjaardag van de Tervurenlaan (12 mei 2019) bij de ingang van het Jubelpark. Termijn voor de organisatie van het evenement: 3 maanden. Als de resultaten positief zijn, zullen wij de “dag van het dierenwelzijn” ook in 2020 en 2021 organiseren.
- Begin 2019 zullen wij een financiële bijdrage leveren voor de aankoop van hondenpoepzakjes en zakjesverdelers.
- In de loop van het schooljaar zullen wij voor klassen uit het lager onderwijs bezoeken aan de vzw Chats Libres organiseren (bewustmaking rond de sterilisatie van zwervkatten en asielen). Dat kan in 2019, 2020 en 2021.
- Wij zijn ook van plan om artikels in verband met dieren (vasthouden van gevaarlijke dieren...) toe te voegen aan het algemeen politiereglement in overleg met de politiezone en de dierenartsen. Dit project zal in 2019 van start gaan en ten vroegste in 2021 klaar zijn. Het overstijgt immers de gemeentelijke context (politiezone).
- Wij willen ook acties op touw zetten zodat er tijdelijke opvang geregeld kan worden voor huisdieren van mensen die opgenomen worden in het ziekenhuis. Dat initiatief zou uitgewerkt worden in samenwerking met een vereniging (die een subsidie van de gemeente zou krijgen) en vrijwilligers.
- Wij willen een perceel voor dieren aanleggen op de gemeentelijke begraafplaats. Het project spreidt zich over de periode 2019-2021.
- Er zou een akkoord gevonden moeten worden met de dierenartsen van Etterbeek om katten en honden die dood teruggevonden worden in de openbare ruimte te identificeren.

C. EEN GEMEENTE VOOR IEDEREEN

1. GENDERGELIJKHEID EN DIVERSITEIT

a) Filosofie

Sinds de aanneming van het Europees charter voor gelijkheid van vrouwen en mannen op lokaal vlak op 1 maart 2010 worden al onze projecten uitgedacht en verwezenlijkt om de verschillende artikels ervan toe te passen en de engagementen ervan na te leven. De dienst Gendergelijkheid en Diversiteit besteedt aandacht aan de gendergelijkheid, maar zal er ook over waken dat er rekening gehouden wordt met de principes diversiteit en intersectionaliteit, namelijk het feit dat sommige burgers het slachtoffer kunnen zijn van discriminatie op basis van geslacht, etnische of culturele afkomst, handicap of seksuele voorkeur.

In 2018 vierde de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens haar 70e verjaardag. Ondanks de weg die al afgelegd werd, blijft het belangrijk om in het bijzonder artikel 1 van die verklaring te herhalen: "Alle menselijke wezens worden vrij en gelijk in waardigheid en in rechten geboren." Nog niet iedereen heeft de mensenrechten zoals gendergelijkheid al verworven. In die zin zullen de acties van de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit een egalitair en niet-discriminerend maatschappelijk kader steunen waarin mannen en vrouwen zich samen inspannen voor verandering.

b) Prioritaire acties

1. Bewustmaking en informatie

a) In de scholen

- Bewustmaking rond de gelijkheid van vrouwen en mannen: in het kader van het project "Gendergelijkheid op elke leeftijd", een omvangrijk project dat toegelicht wordt onder het punt "Burgerparticipatie".
- Bewustmaking rond racisme en xenofobie: om de strijd aan te binden met discriminatie en vooroordelen zullen er in samenwerking met de verenigingen die actief zijn binnen dit domein animatieactiviteiten georganiseerd worden in de lagere en middelbare scholen tijdens deze legislatuur. We herhalen dat dit soort acties ontwikkeld worden in het kader van het Brussels Preventie- en Buurtplan (bijvoorbeeld via schrijfworkshops) en dat de dienst Preventie eraan meewerkt.
- Bewustmaking rond homofobie: een van de luiken van het "LGBTQI+"-plan dat het college aan het begin van deze legislatuur wil uitvoeren is de bewustmaking in de Etterbeekse middelbare scholen.

b) Voor de burgers en de verenigingen

- **Strijd tegen geweld op vrouwen:** In 2018 heeft de politiezone Montgomery 869 klachten van vrouwen geregistreerd wegens geweld, maar lang niet alle slachtoffers gaan naar een commissariaat, want de statistieken blijven dezelfde. 30% van de vrouwen ouder dan 15 jaar zijn immers het slachtoffer van een vorm van geweld, dat zijn er meer dan 4.000 alleen al in Etterbeek. Nadat thema's zoals geweld op vrouwen binnen het gezin, cybergeweld en cyberseksisme de afgelopen jaren al onder verschillende vormen behandeld werden, zal tijdens het begin van deze legislatuur de nadruk gelegd worden op psychologische trauma's bij kinderen die getuige of slachtoffer zijn van verschillende vormen van geweld en op genitale en seksuele verminking, in het bijzonder door informatie te verspreiden over de acties van dokter Denis Mukwege en door samen te werken met de verenigingen Intact en Gams en de dienst Preventie.
- **Internationale Vrouwendag (8 maart):** In 2019 zal de dienst naar aanleiding van de internationale dag van de rechten van de vrouwen een week lang een stand installeren in de hal van het gemeentehuis waar de burgers bewustgemaakt worden, geïnformeerd worden en tools kunnen ontlenuen. Voor de komende jaren zullen de bewustmakingsacties in het kader van die dag uitgewerkt worden in overleg met de Adviesraad voor de Gelijkheid Vrouwen-Mannen.
- **Internationale Dag tegen Homofobie (17 mei):** In samenwerking met de verenigingen zal de dienst van deze dag gebruikmaken om de burgers bewust te maken van homofobie.
- **Witte lintjes (25 november):** Die campagne is ontstaan in Canada in 1991 op initiatief van een groep mannen die diep getroffen waren door de moord op veertien jonge meisjes door een jongeman van 25 jaar in de universiteit van Montreal. De man drong gewapend een klaslokaal binnen, deed alle jongens de klas verlaten en opende vervolgens het vuur op de meisjes terwijl hij "ik haat feministen" riep. Daarna pleegde hij zelfmoord. Sindsdien kunnen mannen hun verzet tegen geweld op vrouwen uitdrukken door een wit lintje te dragen, dat symbool staat voor de wens om nooit geweld tegen vrouwen of kinderen te gebruiken en dat geweld niet te minimaliseren of te verzwijgen. De dienst Gendergelijkheid en Diversiteit nodigt alle inwoners en de mannelijke personeelsleden van de gemeente uit om zich aan te sluiten bij de campagne en een wit lintje te dragen. Tijdens de Wittelintjescampagne (van 25 november tot 10 december) worden witte lintjes uitgedeeld aan de bevolking en aan het gemeentepersoneel.
- **Cineclub Gelijkheid en cinedebat:** De cineclub Gelijkheid zet haar jaarlijkse activiteit voort en zal proberen om meer afwisseling te brengen in haar publiek door ook een film te tonen voor kinderen uit het lager onderwijs. Behalve de cineclub zullen er ook verschillende cinedebatavonden georganiseerd worden door de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit in samenwerking met Le Senghor en andere gemeentediensten in functie van de gekozen thema's.
- **Babyfeest:** Gelijkheid begint al op jonge leeftijd! Stereotypes zijn vaak al aanwezig van bij het begin van de zwangerschap. De dienst Gendergelijkheid en Diversiteit zal tijdens het babyfeest, dat georganiseerd wordt door de dienst Animatie, body' uitdelen die de gelijkheid tussen meisjes en jongens viert. Dat is het ideale moment om ouders te informeren over het vaderschapsverlof, dat ouders vaak niet kennen.

c) Binnen het gemeentebestuur en de gemeentelijke en parageementelijke verenigingen

- Er zullen voor de werknemers van de gemeente opleidingen georganiseerd worden over de genderkwestie en meer in het bijzonder over de relaties tussen mannen en vrouwen in het kader van de werkrelaties.

2. Samenwerkingen

a) Binnen de gemeente

- Diversiteitsplan: In samenwerking met de dienst Humanresourcesbeheer zal het college werken aan de uitwerking en de invoering van het diversiteitsplan van het gemeentebestuur.
- “LGBTQI+”-plan: Bovendien zal aan het begin van deze legislatuur een actieplan uitgewerkt worden dat de inclusie van “LGBTQI+”-personen beoogt. Dat plan is onderverdeeld in drie hoofdlijnen: preventie, bewustmaking en slachtofferbegeleiding. De dienst Gendergelijkheid en Diversiteit zal een ontmoeting hebben met de onafhankelijke overheidsdienst UNIA en met organisaties die zich inzetten tegen discriminatie. De bedoeling is dat de dienst zich inwerkt in het thema en samen met hen de acties voor dat plan bepaalt in samenwerking met verenigingen die actief zijn op dit vlak zoals de vzw Le Refuge en de vzw Gris. Bovendien zal er een verband gelegd worden met het diversiteitsplan van de gemeente door de opleiding van het personeel van het bestuur en het OCMW in dat plan te integreren.
- Genderbudgeting: Het is wettelijk verplicht om het begrip “gender” te integreren in een begroting. In samenwerking met de gemeentedienst Financiën heeft de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit begin 2016 een project voorgesteld aan het college om genderbudgeting toe te passen op de begroting van 2017. Tijdens dat eerste begrotingsjaar werden gegevens verzameld en geanalyseerd om genderbudgeting toe te passen op de volledige gemeentebegroting. In 2018 was de volledige gemeentebegroting anderszins, zowel die van de gewone dienst als die van de buitengewone dienst. De verschillende diensten hebben ook verder gewerkt aan de verzameling, de analyse en de opvolging van de gegevens. Dat zal ook in 2019 zo zijn en er zal een eerste evaluatie uitgevoerd worden.

b) Tussen gemeenten

- Aangezien deze bevoegdheid een transversale draagwijdte heeft, zullen er tijdens deze legislatuur synergieën op touw worden gezet met andere Brusselse gemeenten.

c) Met het Gewest

- Deelname aan het gewestelijke platform in verband met partnergeweld en geweld binnen het gezin.
- Deelname aan het Gewestelijk Platform voor Gelijkheid van Kansen.

d) Op internationaal vlak

- In 2019 zal de gemeente Etterbeek aansluiten bij het Europese netwerk CEASE, dat gesteund wordt door de Europese vereniging voor solidariteit. Tot dat netwerk behoren bedrijven en organisaties die zich inzetten tegen geweld binnen het gezin. Het netwerk wil benadrukken welke impact geweld heeft op het beroepsleven van de betrokkenen en dat ongeacht de vorm van geweld: fysiek, verbaal, psychologisch of economisch.
- Ait Baha (Marokko): Voortzetting van de samenwerking met de dienst Internationale Solidariteit voor het onderdeel “gender” van het project voor gemeentelijke internationale samenwerking met Ait Baha (Marokko)

3. Burgerinspraak

- Gendergelijkheid op elke leeftijd: Via de participatieve begroting van 2018 heeft de bevolking beslist om in de gemeente een grootschalig project op touw te zetten om kinderen vanaf jonge leeftijd en tot de leeftijd van 18 jaar bewust te maken van de principes “gelijkheid” en “intersectionaliteit”. Dat project zal gespreid worden over een periode van 15 tot 20 jaar en voor 2019 moet de aanwerving van een ambtenaar gebudgetteerd worden. Behalve de bewustmaking van kinderen, ouders en begeleidend personeel heeft het project nog een aantal andere doelstellingen: opleiding over gender voor het personeel van de crèches en de scholen en de buitenschoolse omgeving, workshops in de lagere en secundaire scholen, lessen over verbale zelfverdediging voor meisjes van 15 tot 17 jaar, lessen waarin jongens leren hoe ze moeten reageren wanneer ze geconfronteerd worden met discriminerende woorden of daden of met pestgedrag, de oprichting van gemengde sportteams, enz.;
- Adviesraad voor de Gelijkheid Vrouwen-Mannen: De adviesraad werd in 2011 opgericht nadat het Europese charter voor de gelijkheid van vrouwen en mannen op lokaal vlak werd goedgekeurd. De werking van die raad kende een vertraging, maar sinds kort zijn er nieuwe kandidaten dus de raad zal in 2019 opnieuw opgestart worden. Hij bestaat uit verkozenen, burgers en vertegenwoordigers van verenigingen uit Etterbeek. Hij geeft advies en formuleert voorstellen in verband met gendergelijkheid in de gemeente. Samen met de leden van de raad zullen wij in samenwerking met de dienst Participatie in 2019 nadenken over de benaming, de organisatie, de inhoud en de doelstellingen van de raad om in te spelen op de actuele bezorgdheden.

- **Ontdekkingswandelingen:** De ontdekkingswandelingen vloeien hoofdzakelijk voort uit vragen over het onveiligheidsgevoel dat vrouwen ervaren in de openbare ruimte. De onzekerheid die zij ervaren weerhoudt hen er vaak van om activiteiten te ondernemen zoals bijvoorbeeld bijeenkomsten 's avonds of de deelname aan nachtelijke culturele activiteiten omdat ze bang zijn om op bepaalde uren op bepaalde plaatsen te komen. Via die ontdekkingswandelingen willen we werken aan de autonomie van die vrouwen zodat ze zich de openbare ruimte opnieuw kunnen toe-eigenen. Ook andere sociologische categorieën die gestigmatiseerd worden op basis van de etnische of culturele groep waartoe ze behoren en/of op basis van hun seksuele voorkeur kunnen dat onveiligheidsgevoel ervaren. In samenwerking met de diensten Participatie en Sociale Cohesie en de verenigingen zal de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit zich tijdens deze legislatuur aansluiten bij de ontdekkingswandelingen in de verschillende wijken van Etterbeek voor verschillende doelgroepen.
- **Subsidie Gelijkheid Vrouwen-Mannen:** In 2010 werd er een gemeentelijke subsidie "Gelijkheid Vrouwen-Mannen" gecreëerd om projecten aan te moedigen en te steunen die de gelijkheid tussen vrouwen en mannen promoten. Jaarlijks is er een bedrag van 5.000 euro voorzien met een maximum van 1.000 euro per project. De communicatie over die subsidies zal uitgebreid worden om deze vorm van steun meer bekendheid te geven bij de lokalen actoren, in het bijzonder de scholen.

4. Instrumenten en steun

- **Het project "Osez":** Het project "Osez" werd in 2018 opgestart in Etterbeek en kreeg een subsidie van het Gewest. In het kader van dat project werden workshops over zelfvertrouwen georganiseerd voor verschillende groepen vrouwen. Het project was een groot succes: niet minder dan 450 vrouwelijke inwoners van de gemeente hebben eraan deelgenomen en meer dan 240 vrouwelijke inwoners hebben de opleiding in 2018 gekregen. Dankzij een nieuwe gewestelijke subsidie zullen vrouwen die nog niet hebben kunnen deelnemen dat in 2019 wel doen. Voor de zestien groepen van 2018 wordt een evaluatiesessies georganiseerd over de hulpmiddelen die aangereikt werden tijdens de workshops.
- **Eenoudergezinnen:** Vanaf het begin van de legislatuur zal de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit bijzondere aandacht besteden aan eenoudergezinnen en hun specifieke behoeften. De dienst zal zich daarbij baseren op bestaande studies hierover en zal samenwerken met de verschillende diensten die betrokken zijn bij deze thematiek.
- **Vrouwelijke ondernemers:** Steeds meer vrouwen richten een onderneming op om een beroepsactiviteit uit te oefenen die hen in staat stelt om enerzijds hun gezinsleven en hun werk gemakkelijker te combineren en om anderzijds een beroep uit te oefenen dat zin heeft en beantwoordt aan de huidige behoeften van de maatschappij, zoals respect voor het milieu. Tijdens het begin van deze legislatuur zal de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit een evenement organiseren waar die geïnspireerde vrouwen in de kijker worden gezet zodat hun ervaring ook anderen kan inspireren.
- **Workshops tegen seksistische stereotypen:** Tijdens het begin van deze legislatuur zal de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit klusworkshops organiseren voor vrouwen om hen de basis van elektriciteit, loodgieterij, schilderwerken, betegeling en boren bij te brengen. Voor mannen zullen er naai- en breiworkshops georganiseerd worden.
- **Inzamelpunten Bruzelle:** Sinds 2017 steunt de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit de vereniging Bruzelle die maandelijks bescherming verzamelt om die uit te delen aan vrouwen die in armoede en/of op straat leven. In de gemeente bevinden zich daarom verzamelboxen: een in het gemeentehuis en een in de Franstalige bibliotheek Hergé. De komende drie jaar zullen er meer inzamelpunten komen en zullen die ook duidelijker zichtbaar worden.

2. SOCIALE COHESIE

a) Filosofie

Zoals het decreet verduidelijkt, is het doel van het programma voor sociale cohesie *“de strijd tegen elke vorm van discriminatie en sociale uitsluiting door middel van een beleidsontwikkeling inzake maatschappelijke integratie, interculturaliteit, sociaal-culturele diversiteit en het samenleven van de verschillende plaatselijke gemeenschappen.”*

Om die doelstelling zo goed mogelijk te realiseren, wil de dienst Sociale Cohesie acties organiseren die ontmoetingen tussen verschillende groepen die niet noodzakelijkerwijs contact met elkaar hebben bevorderen.

De filosofie van de dienst Sociale Cohesie is in het bijzonder gericht op samenwerking met het Etterbeekse verenigingsleven, op de valorisatie van het samenleven, maar ook op de empowerment van de Etterbeekse burgers.

Het spreekt voor zich dat een ambitieus beleid op het vlak van sociale cohesie niet mogelijk is zonder dat de synergieën tussen de verschillende sectoren die betrokken zijn te versterken.

De dienst Sociale Cohesie zal dus proberen om de ruimten waar de sectoren met elkaar in dialoog kunnen gaan en actie kunnen ondernemen te versterken, in het bijzonder via de Pics-Nics waarop sociaal werkers uit Etterbeek elkaar informeel kunnen ontmoeten, maar ook via ruimten waar de actoren uit de sociale sector kunnen overleggen, van gedachten kunnen wisselen en kunnen nadenken.

Het gemeenschappelijke punt van de actielijnen die hieronder worden beschreven is dat ze er rekening mee houden hoe belangrijk (maar ook hoe moeilijk) het is voor verenigingen en inwoners van elke leeftijd, geslacht of afkomst om zich de openbare ruimte toe te eigenen.

Die uitdaging (waar in het bijzonder het buurthuis Chambéry, De Maalbeek, de Cultuurraad, de partnerschappen met de Etterbeekse cultuursector, de wijkcomités en andere burgerinitiatieven, de maatschappelijke acties van de sociale woningen, de dienst Preventie met zijn straathoekwerkers en de verenigingen die actief zijn op het vlak van sociale cohesie bij betrokken zijn) vormt de richtlijn voor de acties van de dienst Sociale Cohesie.

Het is ook vanuit dat standpunt dat de dienst Sociale Cohesie tot doel heeft om de burgerinspraak te versterken.

Het algemene beleid van de dienst Sociale Cohesie voor de volgende jaren kan onderverdeeld worden in vier hoofdlijnen.

2. Het decreet van de Franstalige Gemeenschapscommissie van 13 mei 2004 met betrekking tot de sociale samenhang definieert “sociale samenhang” als volgt: “Onder sociale samenhang verstaat men het geheel van sociale processen die bijdragen tot het vrijwaren van gelijke kansen en voorwaarden en het economisch, sociaal en cultureel welzijn van alle personen of groepen van personen, ongeacht hun nationaliteit of etnische afkomst, hun religieuze, filosofische of culturele overtuiging, hun sociaal statuut, hun socio-economisch niveau, hun leeftijd, hun seksuele geaardheid of hun gezondheid, zodat het voor iedereen mogelijk is om actief deel te nemen aan de maatschappij en er erkenning te vinden. Het doel van deze processen is in het bijzonder de strijd tegen elke vorm van discriminatie en sociale uitsluiting door middel van een beleidsontwikkeling inzake maatschappelijke integratie, interculturaliteit, sociaal-culturele diversiteit en het samenleven van de verschillende plaatselijke gemeenschappen. Ze worden inzonderheid aangewend door de uitbouw van communautaire actie in de wijken en netwerking.”

b) Prioritaire acties

1. Financiële ondersteuning en begeleiding van projecten van verenigingen die werken aan de sociale cohesie in de wijk

Een vanzelfsprekende doelstelling van de dienst Sociale Cohesie is om een link te leggen tussen de Etterbeekse verenigingen en het bestuur van de Franstalige Gemeenschapscommissie (COCOF). Tot eind 2020 wordt die link tastbaar via de subsidie voor sociale cohesie die 291.666,93 euro bedraagt in 2018 en via een bedrag van 99.152,00 euro van het federale fonds FIM (Impulsfonds voor het Migrantenbeleid). Volgens de wetswijzigingen zou de rol van de sociale cohesie in het kader van haar institutionele link met de verenigingen weleens sterk kunnen evolueren.

Naast de financiële en administratieve ondersteuning vervult de dienst Sociale Cohesie ook de rol van coördinator tussen de verschillende Etterbeekse verenigingen om samenwerkingen tussen die verenigingen te vergemakkelijken, gezamenlijke doelstellingen te bepalen en een zo samenhangend mogelijke visie op sociale cohesie te bekomen. Vanuit dat standpunt zal de dienst Sociale Cohesie overlegbijeenkomsten blijven organiseren waarbij zowel verenigingen, burgers als de gemeente betrokken worden.

Een van de onderwerpen waarop dieper ingegaan zal worden in het kader van die bijeenkomsten is de rol die de sector van de sociale cohesie zal spelen bij de oprichting en de organisatie van het toekomstige Participatiehuis. Tot slot moeten er projecten tot stand komen waarbij nieuwe actoren uit de gemeente betrokken worden, in het bijzonder via het FIM-budget en de manier waarop dat verdeeld wordt. Op die manier kunnen we het verenigingsleven in Etterbeek een nieuwe dynamiek geven.

2. Evenementen voor het grote publiek die gesteund worden door de dienst Sociale Cohesie

Als platform van de verenigingen zal de dienst Sociale Cohesie diverse evenementen in verband met sociale cohesie blijven promoten.

A. Maand van de Solidariteit

Met als doel om een breder publiek te bereiken met de evenementen die georganiseerd worden in het kader van het programma voor sociale cohesie, moeten wij een diepgaande reflectie voeren over de Maand van de Solidariteit, haar inhoud en haar standpunt. Daarvoor zullen wij samenwerken met de dienst Internationale Solidariteit, maar ook met de verenigingen. Hun bijdrage is immers van essentieel belang voor het slagen van een evenement dat een zo divers mogelijk publiek bereikt. De bedoeling is om de nieuwe versie van de Maand van de Solidariteit een duidelijke identiteit en een duidelijke doelstelling te geven, met name bewustmaking en werken aan het samenleven. Bovendien zullen we ook nadenken over een manier om het publiek van de verenigingen en burgerorganisaties te betrekken bij de organisatie van dit evenement.

B. Seniorenweek

In lijn met wat georganiseerd werd in het kader van het Duurzaam Wijkcontract wil de dienst Sociale Cohesie zijn samenwerking met Contact Plus versterken om zijn medewerking aan de Seniorenweek te behouden en verder uit te werken, in het bijzonder door de aanwezigheid van jongeren te valoriseren vanuit intergenerationeel standpunt.

De Seniorenweek is namelijk een buitenkans om de senioren kennis te laten maken met de initiatieven op het vlak van socialisering, om verschillende doelgroepen met elkaar in contact te brengen (door de nadruk te leggen op intergenerationele ontmoetingen) en om het isolement van senioren te doorbreken.

Meer algemeen wil de dienst Sociale Cohesie de aanwezigheid van jongeren op de Seniorenweek versterken en meer jongeren betrekken bij de organisatie van het evenement.

C. Voortzetting van het Duurzaam Wijkcontract

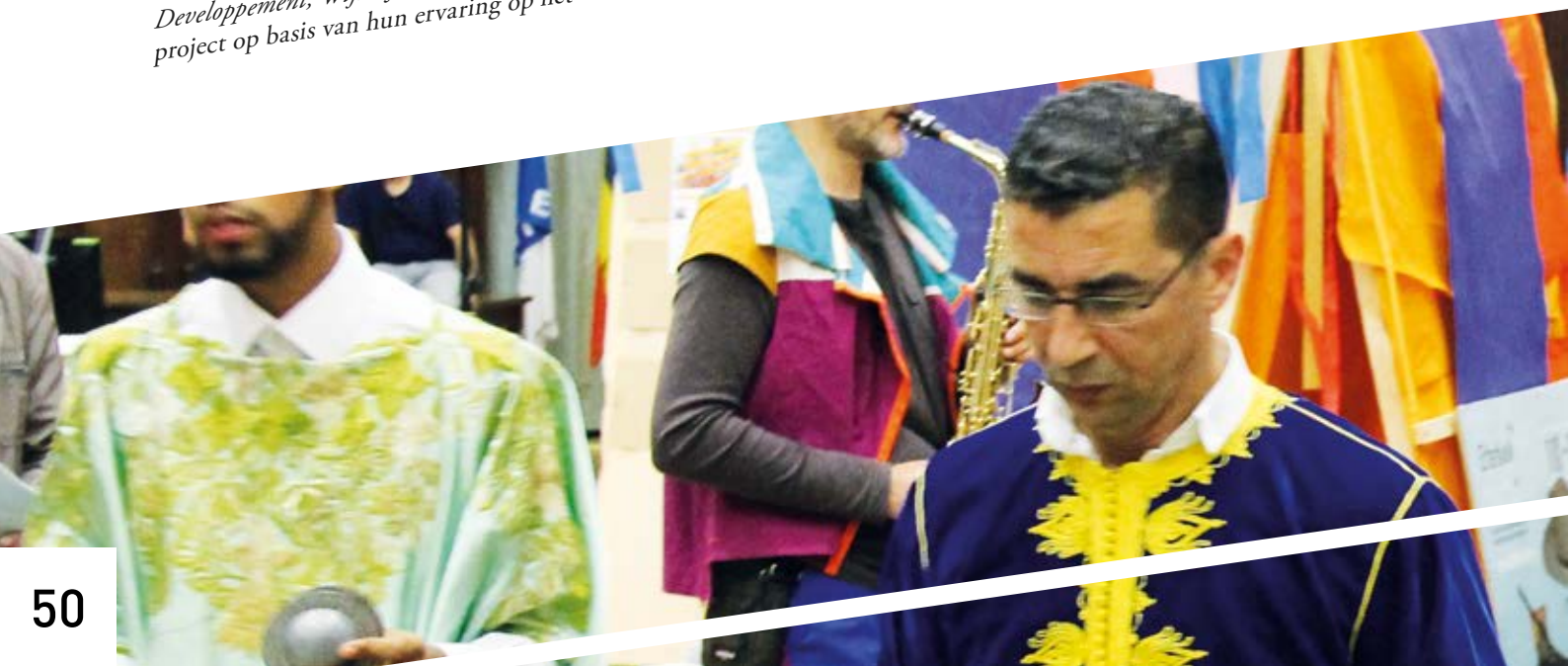
In het licht van de invloed die het Duurzaam Wijkcontract heeft gehad op de gemeente Etterbeek en in het bijzonder op de sociale cohesie wil de dienst Sociale Cohesie ervoor zorgen dat de prioriteiten die vastgelegd werden door de drijvende krachten, die tijdens het eerste jaar van het DWC verkozen werden door de algemene vergadering van het DWC, in de toekomst gerespecteerd worden en wil hij ervoor zorgen dat de verwezenlijkingen en de filosofie van het Duurzaam Wijkcontract worden voortgezet. De dienst Sociale Cohesie en de partnerverenigingen zullen erop toezien dat de inwoners van Etterbeek, met bijzondere aandacht voor de kwetsbaarste personen, zich die openbare ruimten kunnen toe-eigenen.

3. Sociale cohesie en burgerinspraak

De dienst Sociale Cohesie wil een project op touw zetten om de burgerinspraak te verbeteren. Op die manier wil de dienst tegemoetkomen aan de vraag van de verenigingen, die meer contact willen met doelgroepen die moeilijk bereikbaar zijn en de burgerinspraak en gezamenlijke acties willen verbeteren.

Door burgerinspraak centraal te stellen in zijn programma, wil de dienst Sociale Cohesie enerzijds het leven in de wijk verbeteren en anderzijds de mogelijkheden van de burgers aan de oppervlakte laten komen zodat zij een belangrijkere plaats kunnen innemen in de dynamiek van de wijk. Op die manier versterken de burgers hun macht om gezamenlijk actie te ondernemen.

De dienst Sociale Cohesie zal daarvoor enkele methodes onderzoeken (*Community Organizing, Asset Based Community Development, Wijktafels*) en de Etterbeekse verenigingen raadplegen om na te denken over de strategische prioriteiten van het project op basis van hun ervaring op het terrein.

4. Platform voor welzijn en gezondheid

Het platform is een observatorium van het Etterbeekse netwerk van de verschillende verenigingen en openbare diensten die actief zijn op het vlak van welzijn en gezondheid. De hoofddoelstelling van het platform is om voortdurend een diagnose te maken van het vermogen van het netwerk om te reageren op de welzijns- en gezondheidsproblematieken.

Het platform komt sinds juni 2017 samen. Het platform wil de structuren die actief zijn op het vlak van welzijn en gezondheid en van wie de activiteit een mobilisatie van het Etterbeekse netwerk genereert samenbrengen zodat zij de mobilisatie in de gemeente kunnen coördineren, uitrusten en gemeenschappelijke doelstellingen kunnen geven. Om die doelstelling te kunnen verwezenlijken, wil het platform beschouwd worden als een officiële structuur die erkend wordt door de gemeente.

Het platform werkt per thema. Die thema's worden gekozen omdat er binnen een netwerk aan gewerkt moeten worden. Zijn taak bestaat erin de prioritairere behoeften te analyseren en de beschikbare middelen binnen het netwerk te identificeren. Het platform bepaalt hoe bestaande projecten ondersteund kunnen worden dankzij partnerschappen. Als dat nodig is, tekent het platform nieuwe projecten uit waarvoor de medewerking van verschillende actoren uit het netwerk vereist is.

Het platform is dus een kweekvijver van partnerschappen om projecten te ondersteunen of innoverende projecten op te starten. Het formuleert ook voorstellen over de hulpmiddelen (coördinatie, opleidingen, informatica, enz.) die het netwerk kunnen ondersteunen.

Er zal de komende jaren bijzondere aandacht besteed worden aan huisvesting. Volgens de verschillende actoren van het platform is huisvesting namelijk de centrale uitdaging in de strijd tegen bestaansonzekerheid en bijzonder belangrijk in Etterbeek.

4. NEDERLANDSTALIGE AANGELEGENHEDEN

a) Prioritaire acties

1. Lokaal cultuurbeleid

a. Beleidsplan lokaal cultuurbeleid

De gemeente schrijft haar lokaal cultuurbeleidsplan volgens de bepalingen van het Vlaams decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid van 6 juli 2012. Overeenkomstig dit decreet wordt in de loop van 2019 een nieuw geïntegreerd beleidsplan opgesteld, dat de strategische doelstellingen voor de beleidsperiode 2020-2025 zal uitzetten. Bij het uitwerken van dit lokaal cultuurbeleid werkt de gemeente nauw samen met de gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, GC De Maalbeek, buurt huis Chambéry, Brede School Domino, de scholen en academies en de Nederlandstalige Etterbeekse verenigingen. De gemeente betreft ook gebruikers en inwoners bij de opmaak van het plan.

b. Cultuurraad, advies en participatie

De gemeentelijke cultuurraad is het officiële adviesorgaan van het lokaal cultuurbeleid. In het voorjaar van 2019 zal deze opnieuw worden samengesteld. In de voorbereiding hiervan wordt bekeken of het huidige reglement geactualiseerd moet worden. De cultuurraad adviseert de gemeente over alles wat het lokaal cultuurbeleid aangaat.

c. Ondersteuning van Nederlandstalige verenigingen, actoren en inwoners van de gemeente

Via haar diverse takenpakket blijft de dienst het aanspreekpunt bij uitstek voor de Nederlandstalige verenigingen, scholen en inwoners. Wij steunen hen op financieel en/of logistiek vlak bij de organisatie van activiteiten en informeren hen. Om tegemoet te komen aan de toenemende vraag van ouders naar Nederlandstalige opvang en onderwijs moet in de komende legislatuur onderzocht worden of er werk kan gemaakt worden van de oprichting van een gemeentelijke Nederlandstalige crèche of school. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

d. Samenwerking met andere gemeentediensten

De dienst Nederlandstalige Aangelegenheden zal samenwerken met de andere gemeentediensten, en in de eerste plaats met de dienst Franstalige Cultuur, en met de socioculturele actoren in de gemeente. In samenspraak met de dienst Informatie willen wij meewerken aan een doordachte en efficiënte communicatie over het rijke cultuur- en vrijetijdsaanbod in de gemeente. Samen met alle betrokken diensten en organisaties is het de ambitie om een gemeentelijk vrijwilligersbeleid op te stellen. Op die manier krijgen alle vrijwilligers op een uniforme manier informatie, bescherming en ondersteuning. In het kader van die samenwerkingen zal de dienst bijzondere aandacht besteden aan het leren van de tweede taal.

Naast de hierboven opgenoemde initiatieven blijft de dienst Nederlandstalige Aangelegenheden ook ter beschikking van andere diensten om op vraag en in de mate van het mogelijke de organisatie van tweetalige initiatieven in de gemeente te bevorderen.

2. Gemeentelijke Openbare Bibliotheek

De Gemeentelijke Openbare Bibliotheek is een belangrijke partner in het lokaal cultuurbeleid en de Brede School Domino in het kader van de uitvoering van de doelstellingen en de projecten (zoals beschreven in het jaarlijkse actieplan). Naast het onderhouden van een ruime en kwaliteitsvolle collectie doet de bibliotheek nog veel meer: ze fungeert als onthaalplek, studieplaats en ontmoetingsruimte in de brede zin van het woord. Om dit te helpen realiseren zal een ploeg van deskundige vrijwilligers gezocht worden. De samenwerking met de Franstalige gemeentelijke bibliotheek Hergé is een aandachtspunt waaraan gewerkt wordt, onder meer door de organisatie van gezamenlijke activiteiten.

3. Bibliotheekraad

De bibliotheekraad is georganiseerd als vzw. Hij geeft advies aan de gemeente over het beleid van de bibliotheek en haar rol binnen het lokaal cultuurbeleid. Deze raad wordt in het voorjaar van 2019 opnieuw samengesteld uit gebruikers en deskundigen. De raad van bestuur zal werk maken van het opstellen van een huishoudelijk reglement.

4. Renovatie en innovatie

Om haar sterke rol in de gemeente te kunnen blijven vervullen voor de gebruikers en scholen is het noodzakelijk verder te investeren in de infrastructuur.

- Er zijn drie dossiers die aangepakt moeten worden:
- Ide installatie van een informaticasysteem dat voldoet aan de actuele noden van de gebruikers;
- de mogelijkheid onderzoeken om een zelfuitleensysteem via radiofrequentie-identificatie (RFID) te installeren om te zorgen voor een verbeterde dienstverlening aan de gebruikers;
- een grondige renovatie van de tentoonstellingsruimte zodat die ruimte intensiever kan worden gebruikt gedurende het hele jaar.

Het team van de bibliotheek en de bibliotheekraad zullen een plan opmaken voor de Etterbeekse bibliotheek van de toekomst. Uiteraard wenst de bibliotheek ook een prioritaire rol te spelen bij de verdere ontwikkeling van activiteiten in de (gemeentelijke) infrastructuur in de buurt en wil ze haar partnerschap met de Franstalige bibliotheek Hergé voortzetten en wil ze betrokken blijven bij de GOBE (pool Interculturen van het DWC).

5. Brede School Etterbeek – Domino

De gemeente Etterbeek is sinds 2012 initiatiefnemer en trekker van het netwerk Brede School Domino. Dit samenwerkingsverband verenigt de Nederlandstalige culturele, jeugd- en welzijnsorganisaties en scholen van Etterbeek en de gemeente in een evenwaardige samenwerking om de kansen van kinderen en jongeren in Etterbeek te maximaliseren. De structurele partners zijn verenigd in de stuurgroep van Brede School en sturen de Brede School inhoudelijk aan. Alle acties worden vastgelegd in een jaarlijks actieplan en in evaluatieverslag, dat wordt gerapporteerd aan het college en aan de VGC (dienst Onderwijs en Vorming).

Kinderen leren op school, van hun vrienden, van hun ouders, in hun vrije tijd en uit hun omgeving. Al deze verschillende omgevingen beter doen aansluiten op elkaar zorgt voor een brede leer- en leefomgeving en vereist een transversale aanpak. Etterbeek is een rijke en veilige oefenplaats waar kinderen al hun competenties kunnen ontwikkelen en de ruimte krijgen om te ontdekken en te experimenteren.

Ouders en basiswerkers ondersteunen we met informatie over de buurt en met expertise-uitwisseling. Veel leerkrachten wonen niet in Etterbeek en zijn vragende partij om meer kennis te krijgen over de leefwereld van hun leerlingen. Gezien het grote aandeel van heel jonge kinderen in Etterbeek willen we inzetten op de vlotte instroom naar kinderdagverblijven en doorstroom naar de onthaalklas. Brede School Domino informeert inwoners van Etterbeek hierover. Om alle kinderen dezelfde toegang te bieden bouwt Brede School Domino haar werking uit met gratis trajecten tijdens de schooluren en met gediversifieerde tarieven na de schooluren. De coherente aanpak van de vrijetijdspartners zoals de gemeentelijke bibliotheek, Gemeenschapscentrum De Maalbeek, Buurthuis Chambéry en het RhoK creëert een culturele mobiliteit voor alle betrokken families.

In de nieuwe beleidsperiode willen we de werking bestendigen en uitbreiden. Het bestaande convenant Brede School tussen de VGC en de gemeente Etterbeek loopt tot augustus 2020. De gemeente wil dit engagement verlengen en Brede School verderzetten. Bovendien is de gemeente bereid de tewerkstelling op een structurele manier verder op te nemen. In het belang van de realisaties van Brede School neemt de gemeente de verantwoordelijkheid voor het invullen van de coördinatie bij niet-verlenging van het convenant. Dat alles onder voorbehoud van beschikbare budgetten. Het transversale karakter van Brede School opent heel wat mogelijkheden voor een nog betere samenwerking en uitwisseling met gemeentediensten, in het bijzonder de diensten Onderwijs, Mobiliteit, Jeugd, Sport, Preventie en het OCMW. Concrete samenwerkingen hierin kunnen zijn: uitwisselingen met de immersieklassen en met het Franstalige onderwijsnet, ondersteuning rond het thema mobiliteit voor fietsbrevetten, schoolstraten, speelstraten, schoolvervoersplannen, de verdere uitbouw van de kinderraad en de jeugdraad van Etterbeek, een naschools sportaanbod, inzetten op het bestrijden van financiële drempels voor kansarme gezinnen, opvoedingsondersteuning.

5. INTERNATIONALE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

a) **Filosofie**

De gemeente Etterbeek ligt vlak bij de Europese instellingen. Ze zal inspanningen blijven leveren om ten aanzien van de burgers die afkomstig zijn uit de EU-landen een nabijheidsbeleid te ontwikkelen (de niet-Europese inwoners vertegenwoordigen op dit moment ongeveer 17.500 mensen of een derde van de Etterbeekse bevolking). Het hoofddoel is enerzijds om Europa (EU) meer bekendheid te geven bij de Etterbeekse burgers en anderzijds om de Europeanen beter te informeren over de gemeente. Daartoe blijft de dienst Europese Aangelegenheden openbare bijeenkomsten en lezingen, burgeractiviteiten en informatie- en bewustmakingsacties organiseren zodat die burgers een band opbouwen met elkaar en met de instellingen met als doel om de inclusie, de gemengdheid en de interculturaliteit te verbeteren. De dienst heeft ook een nieuwe prioriteit: reageren op projectoproepen voor gesubsidieerde projecten zoals dat het geval was in het kader van de projecten APPROACH en CRISCO. Tot slot zal de dienst in samenwerking met de bevoegde diensten bijdragen aan de concrete uitwerking van het project Trefpunt van de Regio's om er een centrale plaats van te maken die de band tussen Etterbeek en Europa symboliseert.

b) **Prioritaire acties**

1. **Beheer en organisatie van de adviesraad (AREA)**

Onder impuls van het college zorgt de dienst Europese Aangelegenheden voor de organisatie en het praktische beheer van de AREA. Het beleid voor nabijheid, informatie en bewustmaking zal worden versterkt door de jaarlijkse organisatie van twee tot drie openbare lezingen die aansluiten bij de Europese actualiteit. Het reglement van de AREA zal bovendien aangepast worden en er zullen nieuwe leden aangesteld worden. Net zoals voor alle adviesraden zal er nagedacht worden over de procedures, de werking en de overbrenging van de adviezen met als doel om de zichtbaarheid en de efficiëntie te verbeteren.

2. **Administratieve hulp voor Europeanen**

De dienst Europese Aangelegenheden wil het informatiecentrum bij uitstek zijn om de Europeanen de weg te wijzen bij de verschillende administratieve stappen die zij ondernemen om hun integratie in de gemeente te vergemakkelijken in samenwerking met de dienst Vreemdelingen. De dienst zal ook informatietools blijven ontwikkelen voor Europeanen.

3. **Europese projecten**

- Er zal meer aandacht besteed worden aan Europese burgers om via ontmoetingen en gemeenschappelijke socioculturele projecten een lokaal netwerk uit te bouwen (bijvoorbeeld activiteiten van de Europese voorzitterschappen, Brussels.Comissioner, Brulocalis...).
- We zullen voorrang geven aan de analyse van opportuniteiten om synergieën te ontwikkelen, waaronder lokale synergieën (CRISCO, APPROach...), en aan de zoektocht naar oproepen voor Europese projecten die gesubsidieerd worden.
- Samenwerken aan de uitwerking van het "Trefpunt van de Regio's" en lokale initiatieven coördineren.
- De dienst coördineert samen met de verschillende partners de Europese Week van de Lokale Democratie (EWLD), een initiatief van de Raad van Europa.
- De dienst zal de initiatieven die tot doel hebben om in de scholen informatie te geven over Europa versterken in samenwerking met de dienst Onderwijs.
- De dienst zal de initiatieven versterken om ervoor te zorgen dat Europeanen en niet-Europeanen zich inschrijven op de kiezerslijsten. Daarvoor zal hij samenwerken met de dienst Bevolking.

4. **Verzustering**

De verzusteringsactiviteiten worden voortgezet en versterkt, in het bijzonder die met de drie Europese zustersteden van Etterbeek: Siemiatycze in Polen, Forte dei Marmi in Italië en Fontenay-Sous-Bois in Frankrijk.

6. INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

a) Filosofie

“Globaal denken, lokaal handelen”: die zin vat perfect de filosofie samen in het kader waarvan de dienst Internationale Solidariteit de komende jaren zijn acties wil uitvoeren.

Het gemeentelijke niveau, in het bijzonder via zijn dienst Internationale Solidariteit, kan een centraal niveau zijn om de globale uitdagingen te integreren op lokaal niveau.

Daarom wil de dienst Internationale Solidariteit een ambitieus beleid voeren dat strijdt voor een rechtvaardigere en solidairdere wereld. Dat beleid wordt gevoerd via een uitgebreid actieveland gaande van bewustmaking tot de uitvoering van voorbeeldige acties van de gemeente in termen van internationale solidariteit en ontwikkelingssamenwerking, maar ook de coördinatie en ondersteuning van lokale partners die actief zijn binnen dit domein.

Lokaal handelen, dat betekent ook handelen door verbonden te blijven met de rest van de wereld en de strijd aan te binden met het teruggesplooid zijn op zichzelf. Om die reden zal de gemeente Etterbeek ook een aanpak hanteren die ertoe bijdraagt om onze collega's in het Zuiden actief te versterken. Dankzij die aanpak zullen wij een sterk partnerschap kunnen uitbouwen dat gebaseerd is op de uitwisseling van kennis en netwerken buiten de grenzen van de gemeente en kunnen we op die manier meebouwen aan een maatschappij die in staat is om de globale uitdagingen die ons bezighouden het hoofd te bieden.

De krachtlijnen van de dienst Internationale Solidariteit kunnen als volgt worden samengevat:

b) Prioritaire acties

1. Voorbeeldrol

a. Als koper

Als fairtradegemeente heeft Etterbeek de ambitie om duurzaamheid nog meer centraal te stellen in haar beleid, in het bijzonder haar beleid met betrekking tot aankopen en duurzame en eerlijke consumptie.

Om die ambitie waar te maken, zal de gemeente inspanningen blijven leveren om ethische, sociale en milieubepalingen te integreren in de overheidsopdrachten (aankoop van propere kleren, milieuvriendelijke schoonmaakproducten, duurzame kantoorbenodigdheden) en in haar algemeen aankoopbeleid.

De gemeente zal erop toezien dat die visie in de praktijk wordt toegepast.

Concreet verbindt zij zich ertoe om in alle aankoopdossier zoveel mogelijk lokale producten te valoriseren.

Als het gaat over producten die geïmporteerd worden van buiten Europa, zal zij de voorkeur geven aan eerlijke handel.

In andere gevallen zal zij een beroep doen op externe deskundigen om een traject uit te werken voor de aankoop van kwaliteitsvolle producten en de daadwerkelijke monitoring van de productieomstandigheden.

Voor aankopen waarbij een beroep wordt gedaan op ondernemingen met distributieketens zal de gemeente van de leverancier blijven eisen dat de acht basisovereenkomsten van de Internationale Arbeidsorganisatie tijdens de volledige keten gerespecteerd worden.

b. Als gastvrije gemeente

Naar aanleiding van het vijfjarige plan voor een “gastvrije gemeente”, dat werd goedgekeurd tijdens de vorige legislatuur, moeten de 29 doelstellingen geoperationaliseerd worden.

De gemeente Etterbeek wil zich namelijk profileren als een modelgemeente bij de concrete uitwerking van een engagement waarover al veel werd nagedacht in overleg met de verschillende andere partners die daarbij betrokken zijn.

Om dat engagement tot een goed einde te brengen, zal de gemeente Etterbeek zich ertoe verbinden om het actieplan correct uit te voeren bij de verschillende instellingen en diensten die betrokken zijn, in het bijzonder het OCMW, het kabinet van de burgemeester, het secretariaat, de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit, de dienst Informatie, de dienst Vreemdelingen, de dienst Onderwijs, het project Brede School, de dienst Sociale Cohesie, de dienst Cultuur, de dienst Sport, de dienst Huisvesting, de dienst Preventie, de Mission locale, de dienst Ruimtelijke Ordening en de dienst Stedenbouw. De uitvoering van het actieplan zal elk jaar geëvalueerd worden in een rapport.

c. Door een coherent en transversaal beleid uit te stippelen

De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen of “Sustainable Development Goals” (SDG’s), die werden goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in september 2015, zetten lokale actoren ertoe aan om de nodige maatregelen te nemen om onze levensstijl aan te passen aan de grenzen van onze planeet.

De dienst Internationale Solidariteit wil aan die doelstellingen werken door een onderzoek uit te voeren om te bepalen hoe de prioriteiten van ons lokaal beleid afgestemd kunnen worden op de SDG’s.

Dat onderzoek zal leiden tot de uitwerking van een transversaal actieplan aan de hand waarvan zoveel mogelijk gemeentediensten en externe actoren de zeventien duurzame doelstellingen kunnen begrijpen zodat zij kunnen helpen om die concreet vorm te geven met acties.

2. Rol van facilitator

Het aantal actoren uit het maatschappelijke middenveld in Etterbeek die actief zijn op het vlak van Internationale Solidariteit is groot.

Om de bewustmakingsprojecten en/of ontwikkelingssamenwerkingsprojecten van die verenigingen, scholen of burgergroepen te steunen, zal de dienst nog steeds elk jaar een projectoproep lanceren.

Voor wie naar een ontwikkelingsland vertrekt om er vrijwilligerswerk te doen of stage te lopen, blijft de projectoproep “Rugzakverhalen” bestaan.

Wat de adviesraad betreft (Etterbeekse Ronde Tafel van de Internationale Solidariteit, ERTIS) zal er een begeleidingsproject opgestart worden om het huishoudelijk reglement te vernieuwen en de rol en de statuten van de raad te bespreken.

Er zullen verschillende opleidingen georganiseerd worden om de partners van de internationale solidariteit op thematische wijze samen te brengen. Ook andere lokale actoren die interesse hebben zullen uitgenodigd worden.

3. Rol van regisseur

De dienst Internationale Solidariteit wil de bevolking zoveel mogelijk bewustmaken van de problemen die van ver of dichtbij te maken hebben met internationale solidariteit en ontwikkelingssamenwerking.

Om de activiteiten daarover zo goed mogelijk uit te werken, zullen er enquêtes uitgevoerd worden om hun verwachtingen en behoeften op het vlak van opleiding en begeleiding zo goed mogelijk te identificeren.

Op basis van de resultaten van die enquêtes en in samenwerking met de adviesraad zal het concept van de “Maand van de Solidariteit”, dat het belangrijkste moment is om de internationale solidariteit in de kijker te zetten, vernieuwd worden.

11 november blijft een sleutelmoment, maar ook andere momenten zoals 17 oktober kunnen overwogen worden. Zo kunnen bijvoorbeeld de “zondagen van de solidariteit” in het leven geroepen worden, die drie of vier actoren van de internationale solidariteit en culturele actoren samenbrengen om een ruimer publiek dan gewoonlijk te bereiken.

Op het vlak van communicatie wil de dienst Internationale Solidariteit in samenwerking met de dienst Informatie de bestaande projecten die uitgevoerd werden in het kader van de vorige edities van de Maand/het Parcours van de Solidariteit meer bekendheid te geven.

Het college zal onderzoeken of het mogelijk is om een beroep te doen op een externe communicatiespecialist om de communicatiemiddelen die gebruikt worden voor de internationale solidariteit een nieuwe dynamiek te geven (in het bijzonder de driemaandelijkse nieuwsbrieven, een update van een blog “Solidair zijn in Etterbeek” waarop lokale initiatieven vermeld worden...).

4. Rol van partner van andere gemeenten

Ook in de andere Brusselse gemeenten bestaat de bevoegdheid Internationale Solidariteit. Gezien het internationale karakter lijkt het essentieel om samen te werken binnen een netwerk.

Door de oprichting van een Brussels Netwerk voor de Internationale Solidariteit met de andere voortrekkersgemeenten Brussel-Stad, Jette, Sint-Joost, Anderlecht en Elsene te steunen wil de dienst Internationale Solidariteit kennis en ervaringen uitwisselen om het draagvlak van de internationale solidariteit in het Brusselse Gewest te versterken.

Op internationaal niveau zullen wij onze gemeentelijke internationale samenwerking met Ait Baha in Marokko voortzetten. Het idee is om het maatschappelijk welzijnsbeleid in Marokko te versterken met als doel om ontwikkelingsprojecten voor vrouwen, jongeren en/of personen met een handicap beter te begeleiden. Aan de hand van een vijfjarig plan, dat werd ingediend bij Brulocalis, zouden de acties op dit domein concreet vorm kunnen krijgen in samenwerking met andere Brusselse gemeenten.

7. TEWERKSTELLING

a) Filosofie

Het potentieel in termen van tewerkstelling is hoog in Etterbeek en moet benut worden aan de hand van een tewerkstellingsbeleid dat ook rekening houdt met jongeren en laagopgeleide werkzoekenden, die nog te vaak in de marge van de arbeidsmarkt blijven. De gemeente Etterbeek heeft een werkloosheidsgraad van 14% (2017) in vergelijking met 16,8% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De werkloosheidsgraad bij jongeren tussen 18 en 24 jaar bedraagt 19,8% (24,4% in het BHG) en laagopgeleide werkzoekenden vertegenwoordigen 62,5% van het totaal aantal werkzoekenden in Etterbeek (45% in Bosvoorde). De kloof tussen de gemiddelde tewerkstellingsgraad in Brussel (66,4%) en de gemiddelde tewerkstellingsgraad van laagopgeleide inwoners (46,7%) toont aan dat het moeilijk is om laaggeschoolde mensen aan het werk te krijgen.

De actoren die actief zijn op het vlak van tewerkstelling zijn de Mission locale pour l'Emploi, het PWA, het OCMW, de Antenne van Actiris en de gemeente Etterbeek. Aan de hand van diverse partnerschappen worden er synergieën gecreëerd tussen die actoren. Voor 2019-2021 coördineert het Jobhuis gemeenschappelijke projecten met onder andere de organisatie van modules zoals "De juiste look voor de job" voor werkzoekenden of de uitwisseling van goede praktijken tijdens een teambuilding voor de tewerkstellingsadviseurs van Etterbeek. Op een ander domein wil het college synergieën tot stand brengen tussen Ernest Richard en de MLE door in Ernest Richard een afdeling op te richten voor de herstelling van fietsen en elektrische fietsen. Een van de doelstellingen is overigens om bruggen te slaan met de technische scholen van de gemeente om de samenwerking met de Mission locale te versterken.

b) Prioritaire acties

1. De begeleiding van werkzoekenden versterken

Onder andere met een nieuwe directie en een jong en dynamisch team stapt de Mission locale pour l'Emploi over op het statuut van volwaardige sociale-inschakelingseconomie. De Mission locale is ongetwijfeld een essentieel instrument van het tewerkstellingsbeleid. De gemeentelijke overheid heeft dat begrepen en steunt de structuur en de activiteiten van die organisatie. Voor 2019-2021 zal de begeleiding van de werkzoekenden geoptimaliseerd kunnen worden dankzij de toekomstige synergieën tussen de verschillende tewerkstellingsdiensten (MLE, OCMW, PWA, Actiris). Het is belangrijk om te werken aan de communicatie voor het publiek en de communicatie tussen de partners onderling om de tewerkstellingsmogelijkheden bekendheid te geven. Er moet ook een verband gelegd worden tussen alle verenigingen, tewerkstellingsactoren en het publiek en dat in de wijken.

2. Werkzoekenden opleiden

De Mission locale is zich ervan bewust dat het een uitdaging is om innoverende opleidingen aan te bieden voor werkzoekenden die georganiseerd worden in samenwerking met ondernemingen. Daarom zal de MLE gerichte opleidingen blijven uitwerken. De ontwikkelingsmedewerkers van de Mission locale pour l'Emploi verkennen de bedrijfswereld actief om zo goed mogelijk te beantwoorden aan hun behoeften. Aan het einde van de opleidingen organiseren zij jobdatings tussen werkzoekenden die een opleiding volgden en potentiële werkgevers. De dienst Tewerkstelling en Opleiding organiseert samen met Actiris ook gerichte jobdagen (bijvoorbeeld voor chauffeurs of industriële schoonmakers) en bedrijfsbezoeken. De nieuwe modules voor jongeren (onder andere "De juiste look voor de job") ondersteunen de inspanningen op dit gebied.

Voor 2019-2021 zullen de inspanningen opgedreven worden door nieuwe opleidingen te organiseren voor jongeren, kmo's (in samenwerking met de dienst Middenstand) en knelpuntberoepen. Het college wil dat er bijzondere aandacht besteed wordt aan beroepen in verband met duurzame ontwikkeling, lokale en seizoensgebonden voeding en leefmilieu.

3. Werkzoekenden aan het werk zetten

Via doorstromingsprogramma's (DSP) worden 29 voltijdse equivalenten tewerkgesteld, opgeleid en begeleid in het kader van werk van openbaar nut (zoals kleine herstellingen en renovaties voor ouderen en/of personen met een laag inkomen, thermische isolatie van sociale woningen, herstellingswerkzaamheden in gemeentescholen, de regie van culturele plaatsen, tags verwijderden van gebouwen...). Voor 2019-2021 is het heel belangrijk dat die acties worden voortgezet want ze zijn veelbelovend zowel voor de werkzoekenden als voor de begunstigden. De gemeente zal tewerkstellingsplaatsen beschikbaar blijven stellen. Het aanbod van bouwplaatsen en werkzaamheden zou kunnen uitbreiden gezien de huidige uitdagingen op het vlak van duurzame ontwikkeling.

8. EREDIENSTEN EN LAÏCITEIT

a) **Filosofie**

Het college wil de erediensten en de laïciteit respecteren. Daarom zal het nauw blijven samenwerken met de kerkfabrieken van de katholieke parochies in Etterbeek. Het zal ook het samenleven tussen gemeenschappen met verschillende godsdiensten en overtuigingen bevorderen en zal erover waken dat het neutraliteitsprincipe gerespecteerd wordt.

b) **Prioritaire acties**

- De dienst Erediensten en Laïciteit zal regelmatig overleggen met de kerkfabrieken over de werkzaamheden en de financiën van de parochies. De schepen zal de gemeente vertegenwoordigen in de periodieke raden van de fabrieken. In het bijzonder zal het project voor de bouw van een nieuwe Sint-Gertrudiskerk op het Van Meyelplein, die gepland is in 2020, van dichtbij worden opgevolgd.
- Het college zal blijven luisteren naar eventuele vragen van vertegenwoordigers van andere confessionele gemeenschappen die om verschillende redenen steun zouden kunnen vragen aan de gemeente.

D. EEN GEMEENTE WAARAAN SAMEN GEBOUWD WORDT

1. BURGERINSPRAAK

a) Filosofie

Uitgaande van de vaststelling dat de representatieve democratie zoals die vandaag wordt opgevat imperfect is en dat onze maatschappij geconfronteerd wordt met een grote democratische crisis (die zich met name uit in wantrouwen ten aanzien van de politieke instellingen), wil de gemeente Etterbeek de burgerparticipatie en de participatieve democratie versterken door opnieuw te bevestigen dat het over een centraal element van haar beleid gaat. Het gemeentelijke niveau staat dicht bij de burgers en is dan ook het ideale niveau om ons democratische systeem te versterken en nieuw leven in te blazen.

Etterbeek is van mening dat de gemeente een grote verantwoordelijkheid heeft in de bouw van een democratische cultuur die gebaseerd is op de verantwoordelijkheid en de autonomie van de burgers, twee fundamentele waarden. Daarom wil Etterbeek de emancipatie van de burgers en hun individuele en collectieve autonomie vergemakkelijken, met name door de democratisering van het openbare leven en de politieke inclusie van iedereen. Die doelstelling impliceert dat de burgers zich hun politieke instellingen opnieuw toe-eigenen.

De algemene filosofie van het beleid van de gemeente op het vlak van burgerparticipatie is om iedereen nauwer te betrekken bij gemeentelijke aangelegenheden door de burgers meer mogelijkheden te geven om te overleggen en mee te beslissen over politieke kwesties die zij belangrijk vinden.

Het voorzien van voldoende afwisselende (zodat er verschillende mogelijkheden zijn voor de intensiteit van het engagement) en geloofwaardige (zodat er rekening gehouden kan worden met het participatieve proces) middelen is een voorwaarde voor de bijdrage van de burgers aan openbare aangelegenheden.

Voor zover een verandering van de democratische cultuur een werk van lange adem is, lijkt het noodzakelijk om het werk dat al geleverd werd voort te zetten en realistische stappen te bepalen die deel uitmaken van een samenhangend plan waarbij tal van gemeentediensten met wie onvermijdelijk overlegd moet worden op een transversale manier betrokken worden.

De grote lijnen van de voorstellen op het vlak van participatieve democratie worden hieronder voorgesteld

b) Prioritaire acties

1. Burgerraadplegingen en -ontmoetingen

a. Burgerplatform

Het burgerplatform Fluicity, dat in 2017 gelanceerd werd, is een groot succes en eind 2018 hadden al meer dan 1.200 mensen zich op dat platform ingeschreven. Via dat platform hebben wij niet alleen heel wat feedback gekregen van burgers, maar hebben we de bevolking ook op een diepgaandere manier kunnen raadplegen in het kader van enkele grootschalige projecten. In dat opzicht is Fluicity een waardevol instrument gebleken dat gebruikt wordt als aanvulling op de traditionelere inspraakvormen zoals openbare vergaderingen en huis-aan-huisberichten.

We zullen systematisch gebruiken maken van dit instrument en van andere vormen van digitale raadpleging voor alle grootschalige projecten zodat we de inwoners zoveel mogelijk kunnen betrekken en in het bijzonder mensen die weinig tijd hebben voor de traditionelere inspraakvormen. Meer algemeen zullen wij het platform ook uitbreiden met opiniepeilingen om de verwachtingen van de Etterbekenaars ten aanzien van hun gemeente beter af te bakenen.

b. Diagnosewandelingen

De "diagnosewandelingen" zijn ontdekkingswandelingen waarop de bewoners van een wijk worden uitgenodigd om in het gezelschap van verkozen en gemeenteamtshouders een parcours af te leggen. De voorbije jaren waren die wandelingen een groot succes. Ze hebben ons de kans gegeven om oplossingen te vinden voor problemen in de wijk die tijdens de wandelingen aangekaart werden door de bewoners. Wij zullen die diagnosewandelingen daarom blijven organiseren en in de externe communicatie meer aandacht schenken aan de opvolging van vragen van burgers in het kader van de diagnosewandelingen. Bovendien zullen wij meerdere keren per jaar een speciale editie van de diagnosewandeling organiseren. Zoals gewoonlijk zullen de deelnemers tijdens die wandeling de verkozenen en de gemeentediensten ontmoeten, maar bovendien zullen ze de kans krijgen om een of meerdere projecten te realiseren met een bedrag dat hen ter beschikking wordt gesteld. Tijdens de diagnosewandeling zouden de burgers ideeën kunnen geven voor de projecten. In de weken die daarop volgen zouden de betrokken diensten dan de kostprijs en de haalbaarheid van die ideeën evalueren in overleg met het college. Enkele weken nadien zouden de inwoners tot slot uitgenodigd worden op een bijeenkomst waarop ze hun

stem zouden kunnen uitbrengen voor een of meerdere projecten die zij zouden willen uitvoeren. In de loop van de legislatuur zullen we extra inspanningen leveren om deze participatieve wandelingen aan te kondigen. Zo zal elk gezin uitgenodigd worden om ervoor te huis-aan-huisbericht en zullen een aantal mensen en verenigingen die optreden als tussenpersoon ingeschakeld worden om ervoor te zorgen dat ook mensen die weinig geneigd zijn om spontaan deel te nemen aan het burgerleven (om taalkundige, sociale of andere redenen) komen meewandelen. Regelmatig zullen wij een inventaris maken de problemen en vragen van de inwoners aangevuld met de oplossingen en antwoorden die voorgesteld werden. Die inventaris zal gericht gecommuniceerd worden in de betreffende wijk. Het is belangrijk dat elke buurtbewoner weet hoe zijn wijk evolueert, dat hij op de hoogte is van de inrichtingen die voorzien worden in antwoord op de vragen van de buurtbewoners en dat hij daarover feedback kan geven.

c. Participatiehuis

Het Participatiehuis blijft meer dan ooit een van de grootste projecten van deze legislatuur. Er is al een plaats voorbehouden aan het Participatiehuis op de Jachthofsite, met name in de oude kapel, die momenteel gerenoveerd wordt. Het is de plaats bij uitstek voor de samenwerking tussen alle partijen die betrokken zijn bij de lokale democratie. Wegens de structuur en de inrichting van de ruimten die voor iedereen toegankelijk zijn, zal het Participatiehuis een geweldig instrument zijn om de burgers te informeren, ontmoetingen te organiseren, sociale banden op te bouwen en de interesse van de burgers voor het algemeen belang te wekken. Het Participatiehuis zal verenigingen verwelkomen die willen samenkomen en zal uitwisselingen tussen verenigingen aanmoedigen. Dankzij een multimediaruimte kan iedereen over de recentste middelen beschikken om zich te ontwikkelen en te communiceren. De verschillende instanties die actief zijn op het vlak van burgerparticipatie kunnen er samenkomen en aan hun projecten werken. Ook hier willen we de externe communicatie valoriseren. Die is immers van essentieel belang om de inwoners te betrekken. Er zal ook een openbare computerruimte ingericht worden.

d. Organisatie van openbare vergaderingen

Wij zullen inspraak bevorderende openbare vergaderingen blijven organiseren om de inwoners te betrekken bij de uitwerking van herinrichtingsprojecten in de gemeente. We zullen proberen om de inwoners zoveel mogelijk de keuze te laten door hen de kans te geven om hun mening te geven over verschillende aspecten van die projecten. Dat kan aan de hand van voorstellen die hen voorgelegd worden of aan de hand van spontane suggesties. Met betrekking tot de raadpleging van de inwoners zal er overigens bijzondere aandacht besteed worden aan de voortzetting en de afwerking van de werkzaamheden die tijdens de vorige legislatuur van start zijn gegaan (Rinsdelle, Glineur, Delhaize Sint-Antoon en Leopoldstad). Daarnaast zullen wij onderzoeken of het technisch gezien haalbaar is om de gemeenteraadszittingen uit te zenden via het internet om de toegang tot de lokale democratie te bevorderen voor de Etterbekenaren.

e. Europese Week van de Lokale Democratie

Elk jaar neemt Etterbeek op verschillende manieren deel aan de Europese Week van de Burgerdemocratie. Voortaan zullen wij van die opportuniteit gebruikmaken om een groot evenement te organiseren in de gemeente. Het Participatiehuis zal dan in de kijker worden gezet.

Tijdens de week - en zelfs daarbuiten - zal Participatie over centraal staan dankzij de interne en externe communicatie en de organisatie van een symposium, waar alle participatieve organen elkaar ontmoeten. Op dat symposium zullen voorstellen en ideeën voorgesteld worden om de lokale democratie in onze gemeente te doen groeien en te versterken.

We willen dat deze Europese week niet langer alleen een symbool is, maar ook een hefboom voor acties en verandering. Het is onze taak om ervoor te zorgen dat de burgers hun lokale overheden kennen en om hun participatie te promoten. Dit alles in samenwerking met de dienst Europese Aangelegenheden.

f. Oprichting van een raad van Europese en niet-Europese inwoners

De bevolking van Etterbeek is erg divers in termen van nationaliteiten, origines en talen. Het is belangrijk om alle groepen te betrekken bij de beslissingen van de gemeente.

Deze raad is een smeltkroes van debatten en een plaats waar voorstellen geformuleerd worden. Hij zal Europese en niet-Europese inwoners samenbrengen rond:

- kwesties uit het dagelijkse leven,
- debatten die ertoe bijdragen om de culturele diversiteit te erkennen en de strijd tegen discriminatie te versterken,
- informatie over stemrecht en aanmoediging om deel te nemen aan de stemmingen omdat zij daar het recht toe hebben.

Een dergelijke raad zorgt er ook voor dat er nieuwe relaties opgebouwd worden. Dat is gunstig voor mensen die slechts voor een korte of middellange periode in de gemeente verblijven en daarom niet per se willen deelnemen aan het burgerleven. De raad zal voor alle Etterbekenaren toegankelijk zijn, ongeacht hun nationaliteit. Dit project zal concreet uitgewerkt worden in samenwerking met de dienst Europese Aangelegenheden.

g. De adviesraden opwaarderen

Etterbeek heeft een groot aantal adviesraden waarvan de eerste een twintigtal jaar geleden werden opgericht:

- > ERTIS (Etterbeekse Ronde Tafel van de Internationale Solidariteit)
- > Cultuurraad
- > Adviesraad voor Personen met een Handicap (ARPH)
- > Adviesraad voor Duurzame Ontwikkeling
- > Adviesraad voor Gelijkheid Vrouwen-Mannen
- > Adviesraad voor de Jeugd
- > Adviesraad voor Ouderen

Sommige van die adviesraden werken goed, andere zijn verzwakt. Ze zullen daarom geëvalueerd worden. Wij zijn echter overtuigd van het belang van deze vorm van burgerinspraak die gericht is op specifieke thema's en wij zullen er tijdens deze legislatuur dan ook voor zorgen dat het bestaan en de werking van deze adviesraden versterkt wordt. Indien nodig zullen wij daarvoor een beroep doen op externe begeleiders. Wij zullen ook de oprichting van nieuwe adviesraden aanmoedigen.

2. Participatieve Democratie & Participatief Budget

De "klassieke" participatie-instrumenten die gebaseerd zijn op vrijwillige participatie bereiken doelgroepen die zich niet betrokken voelen bij de politieke kwesties niet of weinig. Het is dus noodzakelijk om die instrumenten aan te vullen met andere initiatieven.

a. Burgerraadplegingen over de lokale democratie organiseren

Om de bestaande democratische voorzieningen te evalueren en om de geloofwaardigheid van nieuwe voorzieningen te garanderen, zullen er "burgerraadplegingen" georganiseerd worden. Die zullen alle betrokken partijen van de gemeente samenbrengen.

Tijdens die burgerraadplegingen zal een stand van zaken gemaakt worden van onze lokale democratie en zullen er workshops georganiseerd worden om de reikwijdte van nieuwe of vernieuwde voorzieningen, de manier waarop ze zijn samengesteld en hun werkwijze te verdiepen: de wijkraden, hun perimeter, de participatieve begroting, een recht van burgerinitiatief en meer algemeen de co-creatieprocessen van onze gemeente.

Dergelijke burgerraadplegingen zullen georganiseerd worden om de situatie te evalueren.

Tijdens die burgerraadplegingen en in alle participatie-instrumenten die vervolgens ontwikkeld worden, zal er bijzondere aandacht besteed worden aan de politieke inclusie van de burgers die verder afstaan van het openbare leven.

Dergelijke burgerraadplegingen zullen na twee of drie jaar opnieuw georganiseerd worden om de situatie te evalueren. Dit proces zal leiden tot een samenwerkingscharter tussen de burgers en de gemeente.

b. Invoering van een participatieve begroting

Bij de bevolking is er een steeds meer uitgesproken verwachting om haar eigen projecten van algemeen belang daadwerkelijk uit te bouwen. Aan die verwachting kan voldaan worden door de participatieve begroting op jaarlijkse basis voort te zetten. De NGW voorziet in artikel 258bis: “De gemeenteraad kan een deel van de begroting, de zogenaamde participatieve begroting, besteden aan projecten afkomstig van buurtcomités of burgerinitiatieven, op voorstel van een jury die in meerderheid bestaat uit burgers die hun verblijfplaats hebben in de gemeente en geen zitting in de gemeenteraad hebben.”

Daarvoor zal een budget vrijgemaakt worden in de gewone en de buitengewone begroting. Over het bedrag dat voorzien wordt kan gedebatteerd worden binnen een jury, die hoofdzakelijk bestaat uit burgers die geloot worden en gemeentelijke deskundigen aangevuld met leden van het college en eventueel vertegenwoordigers van de wijkraden. Het proces zal begeleid worden door een gespecialiseerd bureau.

c. Wijkraden oprichten

Het is belangrijk om de drijvende krachten van een wijk te kennen zodat we met de juiste mensen kunnen praten om de behoeften van een wijk te identificeren en erover te praten en te debatteren. In dat opzicht zal de gemeente wijkraden oprichten die enerzijds bestaan uit burgers die geloot worden in naleving van de wetgeving met betrekking tot de bescherming van gegevens en anderzijds uit afgevaardigden van verenigingen of wijkcomités. Op die manier kunnen specifieke vragen van de wijkraden zijn bevoorrechte partners voor de co-creatie van de gemeente en van hun wijk.

De gemeente zal logistieke en methodologische ondersteuning bieden aan de raden. Dat kan bijvoorbeeld door een vergaderzaal ter beschikking te stellen, maar ook door informatieve huis-aan-huisberichten van die wijkraden te drukken en te verspreiden nadat het college de teksten heeft goedgekeurd. Een andere mogelijkheid is om animatoren ter beschikking te stellen die een opleiding hebben gevolgd over het principe van de collectieve intelligentie. Dat alles zonder afbreuk te doen aan beslissingen die het college vroeger genomen heeft om het aantal huis-aan-huisberichten te beperken.

Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan een zo groot mogelijke representativiteit van de personen die de wijkraden vormen. Via de wijkraden willen we alle burgers de mogelijkheid geven om hun lokale behoeften uit te spreken, erover te overleggen en mee te beslissen en dat in naleving van de gemeentewet en in interactie met de gemeenteraad en het college.

d. Een recht van burgerinitiatief invoeren

Wij willen een nieuw politiek recht in het leven roepen: het gemeentelijke burgerinitiatief. Dat initiatief is een extra voorziening naast die uit de Nieuwe Gemeentewet: de vraag om interpellatie ter attentie van het college (artikel 89bis) en de volksraadpleging (titel XV).

Het gemeentelijke burgerinitiatief zal gebaseerd zijn op een verbintenis van de gemeenteraad om te beraadslagen en te stemmen over een tekst die voorgesteld wordt door minstens 1.000 inwoners (ouder dan 16 jaar) die ingeschreven zijn in het bevolkingsregister en, bij gebrek daaraan, de tekst voor te leggen aan een volksraadpleging en de resultaten daarvan te volgen.

De aangelegenheden waarop het gemeentelijke burgerinitiatief betrekking heeft zijn die uit de wet over de gemeentelijke volksraadpleging.

Zodra er een initiatief wordt voorgelegd aan de gemeenteraad, heeft die een jaar de tijd om er een beslissing over te nemen. De raad kan eventueel een tegenvoorstel doen dat voorgelegd zal worden aan de initiatiefnemers. Als het tegenvoorstel van de gemeenteraad aanvaard wordt, kunnen de initiatiefnemers hun oorspronkelijke voorstel intrekken.

Als het tegenvoorstel zonder meer geweigerd wordt, wordt de tekst van het initiatief automatisch voorgelegd aan de gemeenteraad, die zal beslissen of het noodzakelijk is om over te gaan tot een burgerraadpleging.

Uiteraard zal het van fundamenteel belang zijn om tijdens het volledige project te waken over de kwaliteit van de informatie en de beraadslagingen: er moet niet alleen op een officiële en objectieve manier zo volledig mogelijke informatie aan de bevolking gegeven worden, ook het publieke debat moet georganiseerd worden (in het bijzonder op het niveau van de wijkraden).

De invoering van het gemeentelijke burgerinitiatief toont dat de gemeente zich wil inzetten voor een levendige en bedachtzame democratie. Op die manier kunnen de verkozenen tonen dat ze dichterbij de burger staan, transparanter zijn en reactiever zijn met betrekking tot bezorgdheden en eisen van burgers die duidelijk geformuleerd worden in het kader van regelmatige initiatieven van het volk.

e. Een burgerpanel oprichten

De gemeenteraad of het college kan, naargelang het geval, een beroep doen op een burgerpanel of een gemengde commissie (burgers die geloot werden, vertegenwoordigers van verenigingen en adviesraden, gemeentelijke verkozenen) om:

- Aanbevelingen te formuleren met betrekking tot een gemeentelijk actiedomein, of
- Een gebruikerscomité samen te stellen om de goede werking van de gemeentediensten in precieze gevallen of op regelmatige basis te evalueren, of
- Een opiniepeiling te organiseren die representatief is voor de inwoners van Etterbeek,
- Het burgerpanel of de commissie de opdracht te geven om oplossingen voor te stellen en te bespreken in het kader van grootschalige stedenbouwkundige projecten.

De werkzaamheden van het burgerpanel en de gemengde commissie zullen aangestuurd worden door het voorzitterschap van de gemeenteraad.

f. Projecten van burgers steunen

De laatste jaren zijn er heel wat projecten van burgers tot stand gekomen in de gemeente. Die projecten hielden hoofdzakelijk verband met de ecologische transitie. De komende jaren zullen de contacten met de projectdragers versterkt worden om echte partnerschappen op touw te zetten en om de projectdragers meer te steunen, zowel op financieel vlak als op logistiek en organisatorisch vlak, zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen.

g. Politieke debatten organiseren in de scholen van de gemeente

In samenwerking met het platform "Apprentis citoyens" blijven wij politieke debatten organiseren in de scholen in de gemeente om jongeren te doen nadenken over de grote uitdagingen van onze maatschappij.

2. HUISVESTING

a) Filosofie

Huisvesting is een van de belangrijkste bekommernissen van de Etterbeekse gezinnen. Veel inwoners hebben het vandaag nog steeds moeilijk om een kwaliteitsvolle woning met een redelijke huurprijs te vinden. De stijging van de vastgoedprijzen in Etterbeek heeft zowel op de huurmarkt als op de verkoopmarkt tot gevolg dat de woningcrisis, die hoofdzakelijk gezinnen met een laag of gemiddeld inkomen treft, extra benadrukt wordt. Tussen 2012 en 2018 is de gemiddelde huurprijs in Etterbeek zo met 13% gestegen (bisa). De stijging van de vastgoedprijzen is ook de oorzaak dat veel gezinnen beslissen om de gemeente te verlaten omdat ze niet de financiële draagkracht hebben om er een woning te kopen. Op niveau van het Gewest is minder dan 40% van de jonge koppels met twee inkomens vandaag in staat om zonder hulp van buitenaf een woning aan te kopen op de privémarkt. In samenwerking met de lokale huisvestingsactoren wil het college zijn inspanningen daarom voortzetten om het aanbod van sociale woningen te versterken en de stuwende kracht te zijn van nieuwe projecten die het mogelijk maken om middelgrote woningen met een vaste prijs op de markt te brengen. Dat alles ligt in de lijn van de gewestelijke ordonnantie die de oprichting van onafhankelijke toekenningscomités plant. Hoewel er actie ondernomen moet worden met betrekking tot het openbare en private aanbod van betaalbare woningen, moet er ook gewerkt worden aan de algemene verbetering van de huisvesting in Etterbeek. In dat kader wil het college extra middelen vrijmaken in de strijd tegen onbewoonbare woningen en voor de naleving van de veiligheidsnormen. Het college wil een drijvende kracht zijn achter een versterkt beleid in termen van de verbetering van de energiestatistiek van de openbare en private woningen in overeenstemming met de milieudoelstellingen die vastgelegd werden door het Brusselse Gewest. Meer algemeen streeft het huisvestingsbeleid de doelstelling uit artikel 23 van de grondwet na in onze gemeente, met name het recht op een fatsoenlijke woning voor iedereen. In samenwerking met het OCMW en de lokale huisvestingsactoren wil het college de sociale en individuele initiatieven om hulp te bieden in de zoektocht naar een woning versterken. Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan daklozen in het kader van het "Housing First"-project van het Gewest.

b) Prioritaire acties

- 1. Het aanbod en de kwaliteit van de sociale woningen versterken**
 - Een woningbestand uitbouwen dat eigendom is van de gemeentelijke Regie van Grondbeleid in het kader van de bouw- en renovatieprojecten van het DWC met als doel om 27 nieuwe sociale woningen te bouwen;
 - Het woningbestand dat beheerd wordt door het SVK van Etterbeek uitbouwen door de premie als bonus boven op de huurprijs die tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd voort te zetten. Die premie heeft tot doel om het woningaanbod van de SVK in onze gemeente uit te breiden;
 - Steun aan het beleid voor de renovatie van woningen die eigendom zijn van Log'Iris in het kader van de gewestelijke financieringsmiddelen en de eigen middelen van de huisvestingsmaatschappij met als doel om tijdens de komende drie jaar 135 woningen te renoveren;
 - Een kadaster opstellen om de toegankelijkheid in openbare woningen te evalueren;
 - Voortzetting van de projecten voor de verbetering van de energiestatistiek van woningen met als doel om in de eerste plaats de kosten voor de huurder te drukken door het buitenschrijnwerk te vervangen, verouderde verwarmingsinstallaties te vervangen, daken te isoleren en fotovoltaïsche panelen te plaatsen;
 - Versterking van de samenwerking tussen de Mission locale pour l'Emploi en Log'Iris met de financiële steun van de gemeente in het kader van renovatie- en isolatieprojecten om sociale woningen sneller opnieuw te verhuren;
 - In samenwerking met de dienst Stedenbouw de mogelijkheid onderzoeken om grote private woningprojecten een stedenbouwkundige last te laten betalen voor de bouw van sociale woningen of collectieve voorzieningen;
 - In samenwerking met Log'Iris en/of het OCMW een haalbaarheidsstudie uitvoeren voor de bouw van openbare woningen zodat oudere mensen met een laag inkomen thuis kunnen blijven wonen en sociale en medische begeleiding krijgen;
 - Steun aan projecten die de sociale gemengdheid in de openbare woningen proberen te versterken door de initiatieven van het Programma voor Sociale Cohesie te versterken en een projectoproep te lanceren voor de betreffende doelgroepen;
 - Steun aan nieuwe woonvormen (transitwoningen, groepswonen, intergenerationeel wonen).

2. Het aanbod van middelgrote woningen versterken

- Evaluatie en versterking van het mechanisme voor de gemeentelijke aftrek van de onroerende voorheffing met als doel om gezinnen die hun eerste woning aankopen op een efficiëntere manier te steunen;
- Bouw van 48 middelgrote woningen op de Jachthofsite die verkocht zullen worden op basis van de toegangsvoorwaarden van CityDev;
- Uitvoeren van studies over de toekomst van de huidige site van het gemeentehuis om een gemengd project te kunnen uitvoeren, met name de bouw van middelgrote woningen met een vaste prijs, sociale woningen en collectieve voorzieningen.

3. De strijd tegen leegstaande woningen opdrijven

- Aankoop van een informaticaprogramma waarmee verschillende gegevens die afkomstig zijn van verschillende diensten en/of operatoren gekruist kunnen worden om op een efficiëntere manier de woningen te identificeren die duidelijk of vermoedelijk leegstaan en die leegstand te bestraffen;
- Evaluatie en versterking van de synergieën tussen de wijkinspecteurs en de gemeenschapswachten om leegstaande woningen te identificeren;
- Ondertekening van een overeenkomst voor een samenwerking tussen de gemeente en de gewestelijke afdeling voor leegstaande woningen in het kader van de toepassing van de geldende reglementering;
- In het geval van een weigering, zonder geldige reden, om een einde te maken aan de leegstand van een woning, uitoefening van het openbaar beheerrecht door de betrokken lokale actoren;
- Behoud van de gemeentelijke premie voor de inrichting van een aparte toegang voor leegstaande woningen boven een handelszaak.

4. De strijd tegen onbewoonbare of niet-conforme woningen opdrijven

- Reorganisatie van de dienst Huisvestingsobservatorium, in het bijzonder met als doel om zijn technische capaciteit om problemen te voorkomen, vast te stellen en op te lossen in verband met de bewoonbaarheid en de veiligheid die de administratieve overheid ertoe kunnen aanzetten om de uitvoering van werkzaamheden en/of een verhuurverbod van niet-conforme woning te bevelen;
- In dat kader een energieadviseur aanwerven om de expertise van het Huisvestingsobservatorium aan te vullen bij de diagnose van problemen (vocht, isolatie, voorzieningen) die de bewoonbaarheid van een woning kunnen schaden;
- In partnerschap met het OCMW versterking van de mogelijkheden om personen van wie de evacuatie van de woning wordt verordend doordat die onbewoonbaar is tijdelijk ergens anders onder te brengen (transitwoningen, bruikleen, enz.);
- In samenwerking met de politiezone wijkinspecteurs opleiden zodat zij aandacht kunnen besteden aan aanwijzingen voor de onbewoonbaarheid van een woning tijdens hun huisbezoeken;
- Betere begeleiding van eigenaars van een onbewoonbare woning in het kader van een overeenkomst die gesloten moet worden met een partner zoals de vzw Habitat & Rénovation, maar eigenaars ook informeren over het beheer van de woning door een SVK, over de bestaande premies, enz.;
- Onverwachte inspecties organiseren bijvoorbeeld op basis van het bouwjaar van de woningen of uiterlijke aanwijzingen van onbewoonbaarheid;
- Het publiek informeren over de taken van het Huisvestingsobservatorium.

5. De synergiën tussen de verschillende actoren van de sociale huisvesting versterken

- Voortzetting van de opdrachten van het Woonloket: gebruikers informeren over het aanbod van sociale woningen in Etterbeek, over de inschrijvingsvoorwaarden, enz.;
- Voortzetting van de maandelijkse bijeenkomsten, onder leiding van het Woonloket, van de sociale huisvestingsactoren (Log'Iris, OCMW, SVK, Regie van Grondbeleid, gemeente) om de uitwisseling van informatie te versterken en samen mogelijke oplossingen te zoeken voor sociale noodgevallen in termen van huisvesting;
- Lancering van een proefproject voor een enkele inschrijving (Log'Iris, SVK, Regie van Grondbeleid) bij alle sociale huisvestingsactoren van Etterbeek.

6. Noodopvang en opvang voor bepaalde doelgroepen versterken

- Binnen het SVK een project opstarten om vrouwen die het slachtoffer zijn van partnergeweld en/of geweld binnen het gezin elders onder te brengen en te begeleiden;
- In samenwerking met het OCMW nieuwe transitwoningen voorzien om snel een tijdelijke oplossing te zoeken in sociale noodsituaties;
- Samenwerking met de sociale huisvestingsactoren in het kader van het programma Housing First om mensen die op straat leven snel en definitief een woning te bezorgen. De komende drie jaar zal ook een studie uitgevoerd worden in verband met een proefproject om modulaire en ander woningen te bouwen voor daklozen. Onder voorbehoud van een subsidie door het Gewest;
- Voortzetting van de inspanningen van de gemeente voor een nachtelijke verwarmde opvangruimte om daklozen een toevluchtsoord en onderdak te bieden wanneer het heel koud is.

7. De strijd aanbinden met de uittocht van de Etterbeekse middenstand

- Een academische studie uitvoeren om de voornaamste oorzaken en vooral om een mogelijk beleid uit te stippelen om op een efficiëntere manier de strijd aan te binden met de uittocht van de middenstand;
- Het huisvestingsbeleid globaal bekijken rekening houdend met de evolutie van de demografie in de gemeente en de behoeften in termen van infrastructuur en functies van de stad.

3. COÖRDINATIE VAN DE GROTE PROJECTEN EN VAN HET DUURZAAM WIJKCONTRACT

a) **Filosofie**

Net zoals tijdens de vorige legislatuur zal het college grote projecten blijven realiseren op niveau van onze gemeente of op niveau van de wijken in onze gemeente. Er zullen andere grootschalige projecten opgestart worden tijdens de komende zes jaar. Gezien de omvang van die projecten en de vele actoren die noodzakelijk zijn om die projecten uit te voeren, zullen er meerdere leden van het college bij betrokken zijn.

Er zullen inspraakprocessen voorafgaan aan die projecten en die zullen een rol spelen bij de keuzes van de gemeente. In het bijzonder de diensten Stedenbouw, Openbare Werken en Mobiliteit zullen meewerken aan de uitvoering van de projecten, zonder de diensten te vergeten die betrokken zijn bij het beheer van die nieuwe infrastructuren en installaties.

Wegens het transversale karakter van die grote projecten wordt de coördinatie ervan toevertrouwd aan de burgemeester. Hij zal er in dat kader op toezien dat de bevoegde diensten overleggen en betrokken worden.

b) **Prioritaire acties**

1. **Projecten voor stedelijke herwaardering**

- Voortzetting en afwerking van het Duurzaam Wijkcontract "Jacht-Gray" waarvan de uitvoering toevertrouwd werd aan de dienst Openbare Werken. De lopende projecten hebben in het bijzonder betrekking op de bouw van sociale woningen, de restauratie van de Haptuin, de Oranjerie en het Haphuis, de bouw van een nieuwe crèche, een "Maison des Enfants", een speltheek en een polyvalentie zaal (luik Intergeneraties), enz. Ook de Tobysite wordt verbouwd en zal plaats bieden aan de sociale kruidenierszaak en de sociale vestiaire van het OCMW.
- Een nieuw Duurzaam Wijkcontract "Jacht-Kazernen" uitwerken en voorleggen aan de gewestelijke overheid. Als dat project goedgekeurd wordt, zal de uitvoering ervan toevertrouwd worden aan de bevoegde schepen (zie hoofdstuk Duurzaam Wijkcontract).
- In het kader van het gewestelijke programma Stedenbeleid, voortzetting en afwerking van het project voor de heraanleg van de omgeving van de sociale woningen in de Generaal Henrystraat waarvan de uitvoering toevertrouwd werd aan de schepen verantwoordelijk voor de uitvoering van het DWC en het stedenbeleid en aan de maatschappij Log'Iris. In het kader van dat project wordt de weg die in het verlengde van de Hippolyte Rolinpromenade ligt heraangelegd, worden groene ruimten en een participatieve tuin aangelegd, wordt een gemeenschapszaal gerenoveerd en worden een lokaal voor jongeren en andere collectieve voorzieningen ingericht. In het kader van een subsidie die Log'Iris heeft gekregen, zullen aanvullend nog twee speelterreinen aangelegd worden. In de loop van 2019 zal de gemeente een recht van opstal verkrijgen op de omgeving van de woningen van de maatschappij Log'Iris.
- De samenwerking met het Gewest wordt voortgezet met het oog op de heraanleg van het Sint-Pietersplein. Het college zal ook werken aan nieuwe projecten die de ambitie hebben om het leven in de wijken te verbeteren en te valoriseren. Het zal daarbij rekening houden met de verwachtingen van de inwoners net zoals bij het project voor de heraanleg van het Van Meyelplein en de gelijktijdige bouw van een nieuwe plaats voor erediensten.

2. **Projecten voor nieuwe wijken**

- Voortzetting en afwerking van het Jachthofproject waar momenteel het nieuwe administratief centrum van de gemeente wordt gebouwd (gemeente, politie, OCMW). Op de site worden ook 200 nieuwe woningen gebouwd waarvan 48 middelgrote woningen met geconventioneerde prijzen, een gemeentelijke crèche, een niet-confessioneel funerarium en het Participatiehuis.
- Studie over de toekomst van de site van het huidige gemeentehuis. Het college heeft de ambitie om daar ongeveer 200 woningen te kunnen laten bouwen waarvan minstens 10% sociale woningen, een nieuwe dagpolikliniek en een Jobhuis. Tijdens de eerste maanden van de legislatuur zal een onderzoek gevoerd worden naar de haalbaarheid van dat project.
- Er zal een studie uitgevoerd worden om te zien of het opportuun is om de tunnelingang van Demany uit te breiden.
- De toekomst van de site van de oude Leopoldkliniek en die van het huidige ING-gebouw op de Sint-Michielswarande zal onderzocht worden om onder andere op het vlak van stedenbouw gemengde functies te verzekeren.

4. STEDENBOUW

a) Filosofie

De verdichting van de bebouwing is een fenomeen dat een exponentiële toename kent in het Brusselse Gewest. Ondanks de vastgoeddruk verdedigt de gemeente Etterbeek het behoud van een stedenbouw met menselijke dimensies die de gezinnen een belangrijke plaats geeft, een aangenaam leefklimaat biedt voor alle inwoners en ervoor zorgt dat inwoners zich permanent in de gemeente kunnen vestigen.

Om die principes te verdedigen, heeft de gemeente zich uitgerust met een gemeentelijk ontwikkelingsplan. In de lijn van dat plan zal er gewerkt worden aan de uitvoering van nieuwe gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen of zoneverordeningen met als doel om bijzondere aandacht te besteden aan de strijd tegen de onderverdeling van gebouwen, de kwaliteit van de bebouwing, de bescherming van de huizenblokken en aan de gezelligheid van de openbare ruimten. Die reglementen vormen een aanvulling die aansluiten bij de stedenbouwkundige kenmerken van Etterbeek uit de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening, die in 2019 herwerkt zal worden.

b) Prioritaire acties

- De nadruk zal gelegd worden op de bewustmaking van de bevolking in verband met het erfgoed dat zichtbaar is vanuit de openbare ruimten (kwaliteitsvolle toegangsdeuren, bewerkt raamwerk en smeedijzeren leuning) als binnen in het gebouw (schoorstenen, decoratie-elementen...). Het behoud en de restauratie van het erfgoed zijn een prioriteit. Daartoe zullen er acties georganiseerd worden die het erfgoed van Etterbeek in de kijker zetten.
- De dienst zal overigens nauw samenwerken met de dienst Huisvestingsobservatorium in de strijd tegen de buitensporige opdeling van woningen, de strijd tegen huisjesmelkerij en de strijd tegen verlaten gebouwen met de dienst Bijkomende Telling. Ook zal het bestaande reglement aangepast worden om op een efficiëntere manier de strijd aan te binden met leegstaande handelszaken.
- Het project voor de re-urbanisatie van het Jachthof bevindt zich nu in de uitvoeringsfase. De dienst Stedenbouw zal alle stedenbouwkundige aspecten van dit grote project begeleiden, in het bijzonder die van het toekomstige administratief centrum, dat de Jachtwijk opnieuw zou moeten doen opleven. Er zal nagedacht worden over de planning en de ontsluiting van grote sites in de stad: de site van het huidige gemeentehuis, de site van de voormalige Leopoldkliniek en de site van de Sint-Michielswarande om er de gemengdheid van de functies te garanderen. De heraanleg van die sites is een gelegenheid om opnieuw banden te creëren tussen woonwijken en om de nadruk te leggen op zachte mobiliteit, handelszaken en nabijheidsdiensten.
- De administratieve stappen vergemakkelijken en versnellen is een prioriteit. Dankzij een toenemende dematerialisatie van de dossiers zullen burgers sneller en gemakkelijker toegang hebben tot informatie over de bebouwing in Etterbeek. Wij zullen er steeds op toezien dat de burgers zo goed mogelijk begeleid en geïnformeerd worden, zowel via het stedenbouwkundig loket als via afspraken en via de organisatie van infosessies. Met dat doel zullen wij de competenties van de ambtenaren ontwikkelen aan de hand van opleidingen over de instrumenten die ons ter beschikking worden gesteld en over de reglementaire aspecten, in het bijzonder de wijzigingen van het BWRO (Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening).
- Om meer beschikbaar te zijn voor eenvoudige administratieve stappen (afgeven en ophalen van documenten, affiches voor onderzoeken, kopieën van plannen...) zal er in samenwerking met andere gemeentediensten een snelloket opgericht worden.
- De informatievergaderingen in het kader van de openbare onderzoeken zullen versterkt en gesystemiseerd worden voor alle dossiers met een zeker belang. Met als doel om de burgers zo goed mogelijk te informeren en hen op een efficiënte manier te begeleiden bij hun administratieve stappen, zal de dienst zijn procedures optimaliseren in samenwerking met de andere gemeentediensten.

5. STEDELIJKE HERWAARDERING

Het Duurzaam Wijkcontract (DWC) "Jacht-Gray" is een project voor **stedelijke herwaardering** dat geleid wordt door de gemeente Etterbeek. Het DWC omvat acties op het vlak van huisvesting, infrastructuur, openbare ruimten, leefmilieu en sociale cohesie en acties op socio-economisch vlak. De perimeter in kwestie strekt zich uit van het Jachtkruispunt tot het gemeentehuis, het Jourdanplein en de Mouterijbrug. De uitvoering van het DWC wordt gespreid van 2015 tot 2020. De werkzaamheden moeten uiterlijk begin 2019 van start gaan en voor eind 2020 klaar zijn. Die termijnen zijn bindend en zijn een voorwaarde voor de toekenning van de subsidies van het DWC.

1. Geplande acties/realisaties tussen 2019 en 2021

Tijdens de periode 2019-2021 zullen de werkzaamheden van het DWC uitgevoerd en afgerond worden. Geleidelijk aan zullen de woningen van het DWC verhuurd worden door de gemeentelijke Regie van Grondbeleid. Het gaat over maximaal 25 nieuwe woningen, gaande van studio's tot woningen met vier kamers. Die woningen bieden een antwoord op het risico op socio-economische dualisering in de wijk.

In overeenstemming met de wetgeving betreffende de DWC zijn al die woningen gelijkgesteld met sociale huisvesting. Ze zullen dus verhuurd worden in overeenstemming met de toewijzingsregels en tegen huurprijzen die rekening houden met het inkomen van de kandidaat-huurders. Het beheer valt onder gewestelijk toezicht en er dient aan de voorschriften voldaan te worden met betrekking tot huurcontracten die langetermijnverhuur garanderen voor kwetsbaardere personen.

Bovendien zullen de nieuwe infrastructuren van het DWC geleidelijk aan in gebruik genomen worden tijdens de periode 2019-2021. Er werd al een nota over het beheer van de toekomstige infrastructuren van het DWC goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen die werd besproken tijdens twee wijkcommissies in juni 2017 en juni 2018.

Dit zijn de belangrijkste infrastructuren:

Plaats	Beschrijving	Ingebruikname (voorspelling)
Toby (Louis Hapstraat 2-6)	Sociale kruidenierszaak + sociale vestiaire + polyvalente zaal	2022
Haphuis (Waversesteenweg 508)	Participatieve keuken + lokaal omgeving+ ontvangstlokalen op de benedenverdieping+ andere lokalen Trefpunt van de Regio's: de gemengdheid, de sociale cohesie en de deelname aan het lokale leven bevorderen door activiteiten te organiseren die regio's en landen uit de wereld die vertegenwoordigd worden door de kosmopolitische bevolking in de wijk in de kijker te zetten (tentoonstellingen, muziek, lezingen, conversatietafels, taallessen, kookactiviteiten)	Begin 2021
Oranjerie (Waversesteenweg 510)	Polyvalente zaal en bijlokalen (kleedkamers, sanitair...) + kleine horecazaak + opwarmkeuken Activiteiten die hoofdzakelijk gericht zijn op de gemengdheid, de sociale cohesie en de deelname aan het lokale leven	Uiterlijk begin 2021
Haptuin (Waversesteenweg 510 - deel Lorfor)	Stadsmoestuin en andere voorzieningen: kippenhok, moestuin, compostplaats, bijenstal...	Voorjaar 2020
Polyvalente zaal Intergeneraties (Oudergemlaan 219 - voormalig theater Yvan Baudoin)	Polyvalente zaal en bijlokalen (lobby, kleedkamer, sanitair...) Toneelrichting (theater, muziek, dans, repetities, feesten...). Herhaaldelijk gebruik door school Les Carrefours en door Académie Jean absil. Ook open voor andere gebruikers.	Zomer 2019
Maison des Enfants (Oudergemlaan 233 – benedenverdieping)	Tijdelijke opvangplaats + Espace Famille + polyvalente ruimten	Najaar 2019
Nieuwe speltheek (Pandhofflaan 24)	Speltheek + polyvalente mezzanine. Ludieke richting	Begin 2019
Crèche (Oudergemlaan 221)	Crèche ONE voor 25 kinderen	Begin 2020
Tuin Beauport	Openbare tuin + stadsmoestuin	Begin 2019

Op basis van de diagnose en het programma van het DWC Jacht-Gray zijn dit de belangrijkste beleidslijnen voor de infrastructuur:

- > De dualisering verkleinen, de gemengdheid en de sociale cohesie bevorderen
- > Ontmoetingen en burgeremancipatie aanmoedigen binnen kwaliteitsvolle infrastructuur
- > Zich rechtstreeks en in de eerste plaats richten tot bewoners van de wijk door hun actieve of passieve deelname te stimuleren
- > Alle inwoners gelijk behandelen, maar bijzondere aandacht besteden aan groepen die het moeilijk hebben
- > Een gezond en transparant beheer en financieel plan uitwerken om de aanvaarding te bevorderen en het permanente karakter van de initiatieven te bevorderen
- > Kwaliteit, pertinentie en samenhang beogen voor de activiteiten die aangeboden worden op de verschillende sites
- > Ecologische en duurzame oriëntatie

In de toekomst willen wij een kandidatuur voor een nieuw DWC voorleggen aan het Gewest, althans als de gelegenheid zich voordoet (dat is afhankelijk van de kandidatuurproepen, de gewestelijke prioriteiten en de grenzen van de zones voor stedelijke herwaardering, die vastgelegd worden door het Gewest en die een noodzakelijke voorwaarde zijn om een DWC te behalen). Dat nieuwe DWC zou betrekking hebben op de wijk "Jacht-Kazernen".

Gezien zijn ervaring met stedelijke herwaardering werkt de dienst DWC ook mee aan het project voor de heraanleg van de omgeving van de sociale woningen in de Generaal Henrystraat. In het kader van dat project wordt de weg volledig opnieuw aangelegd, wordt er een speeltuin geïnstalleerd, wordt er een lokaal ingericht voor jongeren en wordt er een stadsmoestuin aangelegd met het oog op de duurzame ontwikkeling (zachte mobiliteit, aanplantingen, waterbeheer, enz.). Dat project spreidt zich van 2017 tot 2022.

De perimeter van het DWC heeft een zeer kosmopolitisch karakter en er zijn tal van nationaliteiten vertegenwoordigd. Een van de hoofddoelstellingen van het DWC is overigens om de strijd aan te binden met de dualisering en om de multiculturaliteit en het samenleven te bevorderen. Zo is de dienst DWC zich geleidelijk aan beginnen in te zetten binnen internationale netwerken en heeft het drie Europese subsidies in de wacht gesleept:

- > Project "CRISCO": de betrokkenheid van alle burgers bij het lokale leven bevorderen om de sociale cohesie te verbeteren (luik actie + luik denkwerk). Tien Europese partners. Duur van het project: van september 2017 tot augustus 2019.
- > Project "APPROach" om mobiele Europese burgers ("expats") op te vangen en te betrekken bij het lokale leven aan de hand van online digitale instrumenten. Zeven Europese partners. Duur van het project: van april 2018 tot maart 2020.
- > Project "Stronger Together": wil de strijd aanbinden met de radicalisering van preadolescenten (10-12 jaar) in de scholen. Vijf pedagogische modules en een digitaal gezelschapsspel. Zes Europese partners. Duur van het project: van september 2018 tot augustus 2020.

2. Voorgestelde middelen

DWC Jacht-Gray:

Het DWC Jacht-Gray omvat een subsidie (Gewest + Beliris + verplichte minimumbijdrage van de gemeente) van meer dan 14 miljoen euro. Bij die bedragen komen nog de subsidies van Monumenten en Landschappen (totaal geschat op 2,8 miljoen euro) en de eigen fondsen van de gemeente (bijna 6,5 miljoen euro), met inbegrip van budgetten voor aanverwante of aanvullende projecten van het DWC. Het totaalbedrag bedraagt meer dan 25 miljoen euro, dat gespreid moet worden over de uitvoeringsperiode, die loopt van 2015 tot 2020.

Wat de ingebruikname van de toekomstige infrastructuur van het DWC betreft, worden de volgende middelen voorgesteld om de doelstellingen te bereiken:

- > Een participatief gemeentelijk beheer
- > Activiteiten voor en door de inwoners om de gemengdheid, de sociale cohesie en de deelname aan het lokale leven te bevorderen
- > Een gelijke behandeling van alle inwoners, maar bijzondere aandacht besteden aan groepen die het moeilijk hebben
- > Kwaliteit, pertinentie en samenhang van de activiteiten
- > Een gezond en duurzaam (financieel) beheer

Het financiële beheer van de toekomstige infrastructuur van het DWC beoogt een begroting in evenwicht, met een saldo dat gefinancierd wordt door de gemeente, hoofdzakelijk voor de personeelskosten (zoveel mogelijk met bestaand personeel in het kader van herstructureringen zonder of met zo weinig mogelijk nieuwe aanwervingen). Die oriëntaties zijn indicatief en worden voorgesteld onder voorbehoud van een haalbaarheidsonderzoek (dat lopende is) met betrekking tot het budget en het personeel, dat voorgelegd zal worden aan de bevoegde overheden. Die oriëntaties kunnen op geen enkele manier beschouwd worden als een vaststaande en definitieve verbintenis van de gemeente Etterbeek, die dwingend of inroepbaar zou zijn.

Heraanleg van de omgeving van de sociale woningen in de Generaal Henrystraat:

Het project wordt gesubsidieerd door het Brusselse Gewest voor een bedrag van 1.376.000 euro (programma Stedenbeleid) en wordt medegefinancierd door Log'Iris (100.000 euro) en de gemeente (500.000 euro - schatting).

Europese projecten:

- > Project "CRISCO": subsidie voor Etterbeek: € 30.000 (programma "Stadsnetwerk");
- > Project "APProach": subsidie voor Etterbeek: € 81.109 (programma Rechten, Gelijkheid en Burgerschap);
- > Project "Stronger Together": subsidie voor Etterbeek: € 49.189 (programma Erasmus +).

E. EEN LEVENDIGE GEMEENTE

1. ANIMATIE

a) Filosofie

Animatie bestaat uit een geheel van acties die de volgende doelstellingen hebben: de sociale banden versterken, het isolement doorbreken, de wijken gezellig maken en de gemeente aantrekkelijker maken. De activiteiten die door het college georganiseerd worden zijn gebaseerd op de wil om voorrang te geven aan festiviteiten die de intergenerationale banden en de sociale gemengdheid bevorderen en dat met als doel om de banden tussen de inwoners te versterken.

De activiteiten worden zo uitgedacht dat ze voor iedereen toegankelijk zijn. Ze worden gratis of tegen een lage prijs aangeboden. Wij willen ervoor blijven zorgen dat Etterbeek een gemeente is waar iedereen zich goed voelt. Daarom willen wij de komende drie jaar zowel in het teken zetten van continuïteit (door te zoeken naar alles dat ons kan helpen om onze emblematische activiteiten nog te verbeteren) als in het teken van creativiteit (door totaal nieuwe animatieactiviteiten te organiseren).

b) Prioritaire acties

1. Voornaamste animatieactiviteiten

Het college wil een inspraakproces opstarten om zijn voornaamste animatieactiviteiten nog te verbeteren en om de inwoners zo het gevoel te geven dat ze nauwer betrokken zijn bij hun gemeente. Wij willen van die nieuwe expertise ook gebruikmaken om de acties die tot doel hebben om een duurzaam ontwikkelingsbeleid te voeren waarmee we onze ecologische voetafdruk zoveel mogelijk kunnen beperken voor te zetten en te versterken.

a. De middeleeuwse markt

De bezoekers worden gedurende een weekend meegenomen naar de tijd van de middeleeuwen. Elk jaar trekt het evenement meer bezoekers. In 2018 hebben we ongeveer 100.000 bezoekers verwelkomd. Dit evenement heeft al ver buiten de grenzen van Etterbeek bekendheid verworven en draagt dan ook bij tot de algemene bekendheid van onze gemeente.

b. Feest van de Tervuerenlaan

Voor de inwoners is dit evenement een buitenkans om zich de bekende laan opnieuw toe te eigenen. Gedurende een dag wordt de laan afgesloten voor auto's en andere gemotoriseerde voertuigen. De burger kan er niet enkel gezellig rondwandelen, maar ook kennismaken met het lokale verenigingsleven en de jeugdbewegingen. Bovendien staan er 250 stands verspreid over een afstand van 2,5 kilometer tussen het Jubelpark en Groene Hond. Het evenement wordt georganiseerd in samenwerking met de gemeente Sint-Pieters-Woluwe. Elk jaar wordt een ander thema gekozen aan de hand waarvan een opvallend feit in de kijker kan worden gezet. In 2019 zal dat de Ronde van Frankrijk zijn.

c. Kid's Day, paaseierenraap, kerstnamiddag en babyfeest

Die festiviteiten beantwoorden aan de doelstelling in verband met de sociale gemengdheid. Ze zijn bedoeld voor de allerjongste Etterbekenaren en bevorderen het contact tussen hun ouders. Ze zijn bovendien een gelegenheid om nieuwe relaties op te bouwen, maar geven gezinnen, in het bijzonder die met een bescheiden inkomen, vooral de kans om hun kinderen onvergetelijke momenten te laten beleven.

d. Bal van de gemeente

Het bal is een evenement waar de inwoners en de drijvende krachten van de gemeente naar uitkijken om samen een gezellige, muzikale avond door te brengen.

2. Identiteit van de wijken

Veel inwoners, gesteund door de verenigingen en lokale handelaars, willen dat wij specifieke activiteiten organiseren die aansluiten bij de sociologie van hun wijk.

Terugkerende evenementen:

- Pervijze/Tervatewijk: organisatie van een gospelconcert
- Theuxwijk: logistieke ondersteuning voor de organisatie van La Ducasse

Maar ook eenmalige evenementen zoals:

- Jachtwijk: de dienst heeft verschillende animatieactiviteiten georganiseerd om de wijk aantrekkelijker te maken tijdens de werkzaamheden;
- Jourdanplein: er zullen in overleg met de handelaars en de inwoners verschillende animatieactiviteiten georganiseerd worden om het nieuwe plein officieel te openen;
- Organisatie van burgeractiviteiten in het kader van het Duurzaam Wijkcontract;
- Geluid en licht in de Sint-Antoonwijk;
- Lichtparade op de Waversesteenweg en culturele en muzikale animaties in het Happark;
- Coverconcert op de Ranch;

Aan elke nieuwe aanvraag zal aandacht worden besteed. Wij willen namelijk elke wijk een eigen identiteit geven door bij de inwoners aan de hand van nieuwe, aangepaste activiteiten het gevoel te creëren dat ze tot een gemeenschap behoren.

3. Partnerschappen en logistieke en financiële ondersteuning

Wij moedigen ook de partnerschappen met de vele lokale, gewestelijke en internationale actoren aan. Dat vertaalt zich gewoonlijk in logistieke hulp (terbeschikkingstelling van materiaal of mensen), maar soms ook in financiële hulp.

Ter informatie, in 2018 heeft de dienst Animatie 733 aanvraagdossiers behandeld. De dienst ondersteunt in het bijzonder de eenmalige activiteiten in de wijken.

De aanvragen hebben betrekking op toelatingen om de openbare weg te bezetten (straten afsluiten, parkeerverbodsborden plaatsen, doortocht van stoeten, bezetting van de gemeentelijke parken voor grootschalige evenementen, enz.).

Wij hebben tal van partnerschappen gehad met:

- de inwoners
- *Organisatie van burgerevenementen: burenevenementen, wijkfeesten, flashmob, straatafsluitingen...*
- de handelaarsverenigingen die contact hebben met de dienst Middenstand, die coördineert *Activiteiten om de handelswijken te doen opleven en om de handelaarsverenigingen weer op gang te brengen.*
- de jeugdbewegingen, de vzw's, de scholen, de sportclubs... *Zij vragen vaak de hulp van de gemeente voor hun diverse animatieactiviteiten zoals "Ducasse pour tous", parade, carnaval, fancy fair...*
- de ambassades
- *Samenwerking met de ambassades voor de organisatie van evenementen: Polen, Beieren, Portugal...*
- de folkloristische en vaderlandslievende verenigingen
- Brussel Leefmilieu *Voor evenementen die zij organiseren zoals het milieufeest en het Brussels Game Festival of gezamenlijke activiteiten of activiteiten van Etterbeek*

Animatie is een geweldig middel voor bewustmaking, expressie en ontmoetingen dat Etterbeek de mogelijkheid geeft om een toekomstgerichte gemeente te zijn die er voortdurend naar streeft om het samenleven, de gezelligheid en de dorpsgeest in de stad te promoten.

2. CULTUUR

a) **Filosofie**

Naar aanleiding van het nieuwe decreet van 2013 over de culturele centra werden een gezamenlijke analyse en een zelfevaluatie van het cultureel centrum Le Senghor uitgevoerd. Het doel was om na te gaan of het socioculturele aanbod voorziet in de behoeften van de inwoners en dat om de democratisering van de cultuur te versterken. Wij zullen die resultaten gebruiken om het socioculturele beleid van Etterbeek te verbeteren.

Het cultureel centrum, de socioculturele acties, de scholen, de buurthuizen en de culturele plaatsen zijn kanalen waarvan wij gebruik zullen maken om onze doelstellingen te verwezenlijken.

Bij de dienst Cultuur willen wij de toegang tot cultuur voor iedereen bevorderen en cultuur gebruiken als motor voor samenhang en uitwisselingen. Wij zijn ervan overtuigd dat zelfs de minst gegoede personen altijd iets te bieden hebben, met name hun cultuur.

Cultuur is een nalatenschap en multiculturalisme een rijkdom voor Etterbeek. Wij zijn ervan overtuigd dat cultuur bijdraagt aan de uitstraling van de stad en aan de ontplooiing van haar inwoners.

Ons sociocultureel beleid zal enerzijds rekening houden met de culturele programma's van het Brusselse Gewest (onder andere in samenwerking met de visit.brussels) en anderzijds met de aanbevelingen van de Federatie Wallonië-Brussel (cf. programmacontract 2020-2024 van cultureel centrum Le Senghor). Er zal ook rekening worden gehouden met de Etterbeekse realiteit.

b) **Prioritaire acties**

1. **De culturele actoren steunen**

De toegang tot cultuur staat voor ons centraal. In dat opzicht zullen wij de kunstenaars steunen en de culturele, creatieve samensmelting op het grondgebied van de gemeente bevorderen door diverse culturele projecten te begeleiden. Wij zullen de creatie ondersteunen. Wij zullen cultuur in de straten aanbieden. Cultuur zal gebruikt worden als motor voor samenhang en uitwisselingen en als katalysator om na te denken (toneel- of filmvoorstellingen over radicalisering, ongewenst seksueel gedrag, homofobie, discriminatie, enz.).

Wij vinden het noodzakelijk om de cultuur in de scholen te versterken.

Wij hebben een partnerschap met visit.brussels om de culturele activiteiten in Etterbeek te verspreiden op nationaal niveau. In de zomer van 2019 krijgen wij het bezoek van de Ronde van Frankrijk. Via dat sportevenement zullen wij de Etterbeekse cultuur bekendheid kunnen geven.

2. De culturele instellingen van Etterbeek steunen

De steun van de gemeente aan het toekomstige contractprogramma 2020/2024 (een driepartijenovereenkomst tussen de Federatie Wallonië-Brussel (FWB), het cultureel centrum Le Senghor en de gemeente Etterbeek) werd tot uitdrukking gebracht door de goedkeuring van het aanvraagdossier voor de erkenning in de gemeenteraadszitting van 17 december 2018. Dat toont duidelijk dat onze gemeente zich meer uitgesproken engageert op sociocultureel vlak en dat zij nauwer wil samenwerken met de actoren uit de sector.

3. Het Kunstenaarsparcours van Etterbeek

Het Kunstenaarsparcours van Etterbeek zet de eerste twee hoofdlijnen in de kijker: de culturele plaatsen en de culturele actoren. De derde editie van het Kunstenaarsparcours was een groot succes. Er hebben meer kunstenaars (van 100 naar 200) deelgenomen, zowel uit Etterbeek als van elders. Multiculturalisme en gemengdheid zijn de sleutelwoorden van het Kunstenaarsparcours. Een comité van experts (comité van het Kunstenaarsparcours van Etterbeek) organiseert het evenement in samenwerking met de dienst Cultuur. 2019 zal een jaar van evaluatie zijn zodat we de imperfecties kunnen verbeteren en de kunstenaars de tijd kunnen geven om nieuwe werken te maken. Wij steunen alle kunstenaars in hun artistieke aanpak zodat zij dankzij de voorzieningen die wij ter beschikking stellen meer bezoekers en meer waardering krijgen. In 2020 zullen wij bovendien de vierde editie van het Kunstenaarsparcours organiseren.

Het is dus een niet te missen evenement dat kunstenaars een uitstalraam biedt en de Etterbeekse instellingen een weekend lang in de kijker zet. Er vinden tijdens dat weekend tal van artistieke uitwisselingen en demonstraties plaats die het mogelijk maken om duurzame contacten te leggen tussen inwoners enerzijds en tussen culturele instellingen en tussen creatieve plaatsen anderzijds. Kortom, het is een moment waarop cultuur buiten haar muren treedt en de inwoners zich hun culturele plaatsen toe-eigenen. Sommigen maken voor het eerst kennis met Le Senghor, het Cauchiehuis, Atelier 210 of Plateau 96. Het is ook dan dat kunstenaars en handelaars elkaar ontmoeten.

Wij zullen ons blijven inzetten om van het Kunstenaarsparcours een van de belangrijkste evenementen uit de Brusselse cultuurwereld te maken. In dat opzicht wordt de samenwerking met visit.brussels voortgezet zodat het Kunstenaarsparcours ook buiten de grenzen van de gemeente bekend wordt.

4. Het beheer van tentoonstellingsruimte “De DoorGang”

Wij zullen tentoonstellingen blijven organiseren in de hal van ons gemeentehuis. Die ruimte werd omgedoopt tot “De DoorGang”. Wij verwelkomen er jonge en minder jonge talenten. Alle kunstdisciplines zullen er vertegenwoordigd zijn (schilderkunst, beeldhouwkunst, gravure, lithografie, strips, enzovoort). We verwelkomen er ook gerenommeerde kunstenaars.

De tentoonstellingen gaan over hedendaagse thema's (Wereldvrouwendag, de Maand van de Solidariteit, onze academie “Constantin Meunier”, onze senioren die in de kijker worden gezet, de kunstenaars van het OCMW, de tentoonstelling “Cent visages”, enz.). Een jury van professionals uit de kunstwereld neemt elk jaar een beslissing over het programma van de tentoonstellingsruimte. Gemiddeld worden er per jaar acht individuele en twee collectieve tentoonstellingen georganiseerd.

5. De samenwerking tussen de culturele plaatsen

Het globale cultuurbeleid verloopt via een samenwerking tussen de culturele plaatsen en de dienst Cultuur, de draaischrijf van de culturele uitwisselingen. Het Kunstenaarsparcours is het weekend waarin die uitwisselingen een hoogtepunt bereiken. In 2020 wordt er nieuwe editie georganiseerd.

6. De toegang tot cultuur voor iedereen

- Via de gratis tentoonstellingen in tentoonstellingsruimte De DoorGang van de gemeente die de bevolking de kans bieden om rechtstreeks in contact te komen met de artistieke wereld en die de Etterbeekse kunstenaars meer zichtbaarheid geven.
- In overleg met het OCMW zullen wij een beperkt aantal gratis tickets aanbieden voor het kansarme publiek voor voorstellingen van algemeen belang of permanente vorming.
- In Le Senghor bestaat er een permanente culturele bemiddeling met de scholen. Daardoor komen er meer jongeren naar de culturele plaatsen. Het slot van de 30ste verjaardag van Le Senghor is een gelegenheid om de samenwerking met het jeugdhuis en de secundaire scholen te versterken. Daarvoor zal er op een transversale manier samengewerkt worden met de andere diensten.
- Dankzij de projecten van de Federatie Wallonië-Brussel (zoals "La culture a de la classe") kunnen we cultuur naar de scholen brengen zodat de leerlingen zich al op jonge leeftijd vertrouwd maken met het culturele aanbod. Wij zullen die initiatieven nog meer steunen door ze een betere zichtbaarheid te geven op het grondgebied van de gemeente.
- Met het akkoord van de diensten zullen wij de samenwerkingen tussen de buurthuizen, het jeugdhuis en de cultuur- en sportcentra versterken om de uitwisselingen te bevorderen.
- Dankzij de voorzetting van de financiële bijdrage in de toegangsprijzen voor culturele evenementen zullen kansarmen die voordelen kunnen genieten naargelang hun keuze.
- Wij zijn van plan om rondleidingen in musea te organiseren met specialisten. Die rondleidingen zullen ook aangeboden worden aan de scholen.
- Dit jaar plannen we voor de leerlingen van het kunstonderwijs en het buitengewoon onderwijs bezoeken achter de schermen van voorstellingen.
- De succesvolle deelname van de Sint-Michielsziekenhuizen aan ons Kunstenaarsparcours zet ons ertoe aan om de aanwezigheid van cultuur in de ziekenhuizen aan te moedigen.
- Er is een partnerschap tussen het jeugdhuis "La Clef" en het cultureel centrum van Etterbeek in het kader van het festival "Sound of Etterbeek". Wij stellen voor om er ook andere Etterbeekse vzw's bij te betrekken die met jongeren werken (schooluitval en schoolmotivatie) om ook degenen te bereiken die geen culturele plaatsen bezoeken.
- Tot slot zullen wij meewerken aan de activiteiten om nieuwkomers en migranten te integreren aan de hand van culturele uitwisselingen.
- Er zal ook een culturele ideeënbus ter beschikking gesteld worden bij de dienst Cultuur.
- Een ander project dat onderzocht zal worden is de benoeming van ambassadeurs van de culturele uitwisselingen.

7. Cultuur in de straten

In overleg met de betrokken diensten zullen wij verschillende participatieve projecten voortzetten die cultuur dicht bij kansarme gezinnen brengen:

- Project Babbelaar: muurschilderingen met opschriften in de stad (Mouterijbrug, Louis Hapstraat, home Beauport, Sint-Antoonplein, Le Pivot...).
- Het festival "Maestrom" is een festival voor poëzie in de straten en voorleessessie in de parken. Voortaan duurt het festival een week en het is een van de afspraken bij uitstek geworden van de poëzie. Het is gratis toegankelijk voor iedereen en biedt toegang tot cultuur buiten het traditionele kader. Onze dienst werkt er al meer dan zes jaar aan mee en zal dat blijven doen.
- De komende jaren zullen wij "La Vitrine" voor Etterbeekse kunstenaars gedurende vier weekends ontvangen.
- Het college zal de mogelijkheid onderzoeken om een permanente socioculturele activiteit te organiseren in de Jachtwijk. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

Al die activiteiten worden georganiseerd met het oog op de democratisering van cultuur en om de artistieke rijkdom van onze gemeente bekendheid te geven.

8. Ondersteuning van creaties

- Rekening houdend met het onzekere statuut van kunstenaars, is het belangrijk om hen te ondersteunen.
- Wij zullen de culturele actoren met elkaar in contact blijven brengen. Wij organiseren ontmoetingen zodat zij ervaringen, moeilijkheden en goede praktijken kunnen uitwisselen en zodat er nieuwe uitdagingen en partnerschappen tot stand kunnen komen.
- Wij werken ook samen met onze centra voor expressie en creativiteit zoals Plateau 96 en Atelier Côté Cour.
- Wij werken samen met de dienst Nederlandstalige Cultuur.
- Wij steunen de Etterbeekse kunstenaars en de studenten van de academies door de organisatie van hun evenementen in onze gemeentelijke ruimten te bevorderen, door informatie te verspreiden via onze kanalen en door subsidies toe te kennen.
- Wij ondersteunen en begeleiden kunstenaars die werkloos zijn of betaald worden door het OCMW (dvd, tentoonstelling, dansworkshops, enz.).
- Wij steunen jonge creatievelingen die nieuwe voorstellingen of tentoonstellingen maken (bijvoorbeeld "La Compagnie des Culottés" en het collectief "Tête-bêche").
- Wij zullen culturele programma's die een link hebben met diversiteit en samenleven versterken, ongeacht hun oorsprong, leeftijd, religieuze of filosofische overtuiging, geslacht of seksuele voorkeur.

9. De multiculturele dag

Wij willen die transversale activiteit minstens een keer per jaar organiseren. Het evenement was al een groot succes waarop ontmoetingen plaatsvonden. Het is een plaats waar verenigingen ervaringen kunnen uitwisselen en een plaats van culturele verrijking in een gemeente die per definitie multicultureel is.

Wij willen blijven deelnemen aan de ronde tafels van het Europese cultuurnetwerk LIKE.

10. De voortzetting van het burgercafé

Het burgercafé bestaat al, maar het moet voortgezet worden en er is een betere samenwerking tussen onze diensten nodig. De burgercafés zijn plaatsen voor socioculturele expressie die voor iedereen toegankelijk zijn. Op die manier kunnen de inwoners zich de culturele plaatsen opnieuw toe-eigenen in overeenstemming met het nieuwe decreet met betrekking tot de culturele centra. De cafés zijn mobiel (ze kunnen georganiseerd worden op andere culturele plaatsen) en hebben een variabele frequentie. We organiseren er twee tot vier per jaar.

11. Het gebruik van cultuur als katalysator om na te denken over actuele problemen

- Er zijn tal van thema's. Enkele voorbeelden zijn:
- Homofobie, festival Massi Madi;
 - De strijd tegen radicalisering met de vzw Itinérance en eventueel met de dienst Preventie;
 - Seksuele intimidatie (Atelier Côté Cour) en eventueel met de dienst Preventie;
 - Lezing over de vrijmaking van de mentaliteiten;
 - Steun voor de voorstelling "Pas un regard en arrière" tegen geweld op vrouwen;
 - Voorstellingen "Dames draaien" over gendergelijkheid in samenwerking met de dienst Gelijkheid Vrouwen-Mannen;

12. De projecten van Le Senghor en de culturele instelling

Op sociocultureel vlak is het cultureel centrum Le Senghor voor ons het instrument bij uitstek voor de uitwerking van het sociale en culturele beleid van onze gemeente. Wij zullen blijven samenwerken met de lokale verenigingen. Onze culturele plaatsen moeten echte huizen van het culturele leven worden die een openheid naar buiten aanmoedigen en kunstenaars de kans geven om contacten te hebben met de inwoners en de scholen.

Wij stellen ook voor om cultuur naar leegstaande gebouwen of ongebruikte plaatsen te brengen in overleg met de betrokken diensten, zowel openbare als private plaatsen (gebouwen en ruimten in de openlucht), en die om te vormen tot culturele plaats, werkplekken voor kunstenaars, tijdelijke tentoonstellingszalen, plaatsen voor participatieve activiteiten of tijdelijke woon- en ateliers.

Wij zullen een cultureel en publiek project uitwerken op stadsbouwplaatsen. Wij blijven werken aan de toegankelijkheid van culturele plaatsen in Etterbeek voor personen met beperkte mobiliteit in overleg met de betrokken diensten.

Bovendien zullen verschillende projecten voortgezet worden:

- In Le Senghor: transversale projecten zoals “Kojo” zullen verlengd en uitgebreid worden (met de academies, de verenigingen en het OCMW).
- Wij blijven ook de bijeenkomsten van “Apéro des Solidarités” steunen.
- Dankzij het programma voor het dertigjarige bestaan van Le Senghor en het slotevenement kunnen wij de bruggen tussen cultuurstructuren bevestigen.
- De samenwerking tussen de dienst Cultuur, het cultureel centrum Le Senghor, Plateau 96, Atelier 210, Petit chaperon rouge, het gerenoveerde Haphuis en de dienst Nederlandstalige Cultuur zal actiever zijn. Daartoe zijn verschillende tentoonstellingen en muzikale projecten gepland.
- Er is op ons grondgebied een grote vraag naar creatieve ruimten, ateliers en tijdelijke woon- en werkplekken voor kunstenaars. Wij willen de kunstenaars de mogelijkheid geven om gebruik te maken van de toekomstige polyvalente ruimten uit het DWC “Jacht-Gray”.

13. De virtuele galerij

Dit project moet nog gerealiseerd worden. Op die manier kunnen we kunstwerken een duurzaam karakter geven en dit deel van het culturele erfgoed van Etterbeek bewaren en een permanent uitstalraam bieden aan onze kunstenaars.

14. De socioculturele gids

Nous collaborerons à nouveau avec le service de la culture néerlandophone sur la faisabilité de réactiver le guide socio-culturel.

15. Ondersteuning van bibliotheek Hergé

Het netwerk van de Franstalige bibliotheken heeft nieuwe prioriteiten vastgelegd en breidt zijn activiteiten uit: leessessies in crèches en parken en organisatie van cineclubs, literaire ontmoetingen en lezingen. Er wordt op dit moment grondig werk geleverd in samenwerking met de alfabetiseringssector en er zullen partnerschappen worden gesloten om lezen te promoten. Met in het bijzonder de oprichting van rondtrekkende bibliotheken (boekenboxen) in de openbare ruimte (parken, gemeentehuis...). Daarnaast zullen wij ook werken aan de uitbreiding van de anderstalige collecties om tegemoet te komen aan de vraag van de Etterbekenaren, een kosmopolitische doelgroep. We moeten ook nadenken over de digitalisering van de bibliotheek. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

3. KMO'S EN MIDDENSTAND

a) Filosofie

De ondernemer heeft te vaak het gevoel dat hij er alleen voor staat bij de stappen die hij moet ondernemen, zowel voor als na de oprichting van zijn onderneming. In een poging hieraan tegemoet te komen, bestaat de belangrijkste taak van het departement Middenstand van de gemeente Etterbeek erin de ondernemers te ondersteunen door hen te informeren, te sturen en te begeleiden bij de administratieve stappen die zij ondernemen bij het gemeentebestuur. Wij nemen ook deel aan tal van projecten op lange termijn in samenwerking met verschillende organisaties om het economische weefsel in Etterbeek te verbeteren. Het belang dat gehecht wordt aan de ondersteuning van buurtwinkel in het kader van een duurzaam beleid vormt de krachtlijn van de legislatuur.

b) Prioritaire acties

1. De terugkerende acties voortzetten en kwalitatief verbeteren

- De begeleiding van kandidaten die zich als handelaar willen vestigen en van reeds gevestigde ondernemers.
- Administratieve en logistieke ondersteuning van de handelaarsverenigingen om hen te helpen hun activiteiten te bestendigen en activiteiten te organiseren die hun wijk nieuw leven inblazen.
- Om de onderlinge relaties tussen de handelaars te versterken driemaandelijks een bijeenkomst van de ondernemersclub blijven organiseren.
- Onze samenwerking met verschillende projecten die relevant zijn voor de ontwikkeling van de Etterbeekse ondernemers voortzetten. Wij werken in het bijzonder samen met hub.brussels aan twee projecten (Auberge espagnole en het Think Innovated Development).
- De dienst blijft zich ook actief inzetten binnen de vzw Ondernemen in Etterbeek door deel te nemen aan de vergaderingen van de vzw en door organisatorische, logistieke en administratieve ondersteuning te bieden. Via die vereniging organiseren wij gratis opleidingen voor de handelaars, een project met de ambachtslui van Etterbeek en begeleiding bij de oprichting van ondernemingen.

2. Uitwerking van nieuwe projecten

- Bezoek op het terrein om samen met de handelaars hun vragen en problemen te analyseren. Op die manier kunnen wij een volledige lijst opstellen van de behoeften van de Etterbeekse ondernemers.
- De oprichting van twee nieuwe handelaarsverenigingen begeleiden: een op het Jourdanplein en een in de Eskadronstraat.
- Analyse van de haalbaarheid om op de benedenverdieping van het Park Leopoldziekenhuis een markthal in te richten.
- Deelname aan de oprichting van een intercommunale van de handelsdiensten.
- Update van de databank in overeenstemming met het nieuwe AVG-reglement.
- Gebruik van nieuwe technologieën en sociale media om de handelszaken te promoten.
- Een kadaster maken om de commerciële ruimte van de gemeenten in kaart te brengen.
- Een marketingstudie uitvoeren met hub.brussels om de buurtwinkels te valoriseren en om de terugkeer van de handelszaken naar Etterbeek te bevorderen.
- De handelszaken diversifiëren door de voorkeur te geven aan handelszaken van de lokale economie en de komst van biologische winkels.
- Om ervoor te zorgen dat de reglementen in verband met de openingsuren en -dagen van de kleine handelszaken beter nageleefd worden, zullen de reglementen verduidelijkt worden.
- De handelaars helpen om zich zo goed mogelijk aan te passen aan de komst van het nieuwe gemeentehuis in hun wijk (in samenwerking met het project "Resilient Retail for Brussels").
- De strijd aanbinden met leegstaande handelsruimten.

4. ACADEMIES

De academies zijn culturele, artistieke, educatieve en sociale plaatsen voor jongeren en minder jongeren. Bronnen van gemengdheid in de stad waar muziek, dans, woordkunsten, schilderkunst en beeldhouwkunst worden beoefend. In die context zullen wij de twee gemeentelijke academies blijven steunen en zullen de talenten die ernaartoe gaan gevaloriseerd en beloond worden. Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan de ontwikkeling van de leerkrachten en hun leerlingen evenals aan hun werkomgeving en aan de kwaliteit van het materiaal dat hen ter beschikking wordt gesteld. De bedoeling van dat alles is dat zij in optimale omstandigheden hun kunst kunnen beoefenen. Het college zal ervoor zorgen dat de toegang tot die instellingen een permanente bezorgdheid blijft.

5. KERMISSEN, ROMMELMARKTEN EN MARKTEN

a) Filosofie

Voor de periode 2019-2021 zal de dienst zijn taken met betrekking tot de ondersteuning en de organisatie van kermissen, markten en rommelmarkten voortzetten. Op die manier draagt de dienst bij aan de economische en sociale vitaliteit van de gemeente en dat in nauwe samenwerking met verschillende partners. Bovendien wil de dienst die diverse activiteiten een nieuwe impuls geven en ook nieuwigheden voorstellen;

b) Prioritaire acties

- Voor de komende drie jaar zijn dit de doelstellingen die behaald moeten worden binnen de verschillende domeinen:
- > In maart 2019 zal de zondagsmarkt terugkeren naar het Jourdanplein, dat heraangelegd werd. Om de markt weer op gang te brengen en het publiek te informeren over de terugkeer van de markt naar het plein wordt een grootschalige communicatiecampagne voorbereid. De vrachtwagens van de marktkramers die niet gebruikt worden voor de verkoop zullen in de Generaal Lemanstraat geparkeerd worden. Er zullen nog steeds marktkramers in de Waversesteenweg staan (die grenst aan het plein).
 - > Elk jaar organiseren wij in het voorjaar de jaarlijkse kermis, die steeds een groot succes is bij de lokale doelgroep. De kermis zal plaatsvinden op het vernieuwde Jourdanplein.
 - > Op vraag van de kermiskramers en gezien de belangstelling van het publiek voor dit soort activiteit voor kinderen overweegt de dienst om een tweede kermis te organiseren in het najaar, een periode waarin er minder festiviteiten zijn in de gemeente. Die nieuwe kermis zou ofwel plaatsvinden op de esplanade voor het Jubelpark, ofwel op het Jourdanplein. De gemeentelijke overheid moet hierover nog een beslissing nemen.
 - > De dienst gaat een gemeentelijk reglement opstellen voor de kermissen dat nauwer aansluit bij het koninklijk besluit betreffende kermisactiviteiten. Dat reglement zal het oude bestek van de kermis uit 1970 vervangen waarvan de inhoud achterhaald is. Dat zou een duidelijker werkkader moeten bieden voor de organisatie van kermissen.
 - > Rommelmarkten: de dienst steunt de organisatie van rommelmarkten, zowel de gebruikelijke rommelmarkten als nieuwe. Rommelmarkten zijn plaatsen voor sociale en materiële uitwisselingen in verschillende wijken van de gemeente. De dienst zal de organisatoren bewust blijven maken van de netheid en de veiligheid van rommelmarkten.

6. TOERISME

a) Filosofie

De dienst Toerisme van de gemeente Etterbeek wil een alternatief en lokaal toerisme ontwikkelen dat zich in de eerste plaats richt tot de inwoners van Etterbeek en Brussel die de gemeente Etterbeek en haar erfgoed opnieuw willen ontdekken. Die visie op het toerisme laat toe om de participatieve dynamieken en de sociale cohesie te versterken en geeft de inwoners van Etterbeek de kans om zich de openbare ruimte opnieuw toe te eigenen. De dienst Toerisme wil ook verantwoorde en ecologische vormen van toerisme aanmoedigen, in het bijzonder door vakantieverblijven en gastenkamers in Etterbeek te promoten. De belangrijkste activiteiten van de dienst Toerisme die de komende drie jaar uitgewerkt zullen worden zijn de volgende.

b) Geplande activiteiten voor de periode 2019-2021

1. “Het verhaal van mijn straat” en contextualisering van de straatnamen

Dit uitgebreide participatieve en transversale project heeft tot doel om de medewerking van de inwoners en de handelaars op te wekken om samen het verleden van hun straat en hun wijk te vertellen alsook de visie die zij naar buiten willen dragen. De dienst Toerisme wil de diensten Participatie, Sociale Cohesie en Openbare Ruimte betrekken zodat ze samen zo ruim mogelijk kunnen nadenken.

Op die manier hoopt de dienst Toerisme dat de inwoners zich het leven in hun wijk opnieuw toe-eigenen net als het verhaal van hun wijk worden. Er zal een gekleurd plaatje opgehangen worden dat een korte uitleg geeft over de betekenis van de Etterbeekse straatnaam. Zo krijgen de voorbijgangers verduidelijking over de vele verwijzingen naar het geografische, milieue historische erfgoed van België en Etterbeek (en in het bijzonder de koloniale invloed). We zullen bij visit.brussels subsidies aanvragen om dat project te financieren en er zal een harmonieuze bewegwijzering voorgesteld worden door het college.

2. Gastenkamers

Het college zal een infoevening organiseren voor eigenaars van gastenkamers op het grondgebied van de gemeente enerzijds en voor mensen die gastenkamers willen openen anderzijds. Naargelang de behoeften die daar ter sprake komen, zullen wij overwegen om een samenwerkingsplatform op te richten en een gids te maken van de gastenkamers die graag een vermelding willen.

3. Op een andere manier aan toerisme doen in Etterbeek

In samenwerking met de vzw AlterBrussels en de dienst Ruimtelijke Ordening, die de erfgoeddagen organiseert, willen wij alternatieve bezoekparcours aanbieden die een combinatie zijn van erfgoed en menselijke en culturele diversiteit. Die parcours zullen samengebracht worden op een kaart en in een gids. Zowel voor de inwoners als voor gebruikers en toeristen zijn die parcours een mogelijkheid om Etterbeek op een andere manier te ontdekken.

4. Dag voor de ontdekking van binnenterreinen van huizenblokken

In de gemeente Etterbeek zijn er tal van binnenterreinen van huizenblokken. In samenwerking met de inwoners (en de burgerverenigingen die tuinbezoeken organiseren) wil de dienst de mensen die onbekende ruimten laten ontdekken. Daarom zal de dienst opendeurdagen organiseren.

5. Strips valoriseren

Aangezien er tal van striptekenaars in Etterbeek geboren zijn, wil het college initiatieven die stadskunst willen creëren ondersteunen en ook een stripparcours uitstippelen. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

F. EEN GEMEENTE DIE GOED BEHEERD WORDT

1. BURGERLIJKE STAND EN BEVOLKING

a) Filosofie

Etterbeek kent een voortdurende bevolkingsgroei (47.786 inwoners in 2018 in vergelijking met ongeveer 46.000 in 2012). De komende drie jaar zou onze gemeente de grens van 25.000 gezinnen moeten overschrijden. Het college wil zich inspannen voor een modern en efficiënt bestuur. Daarom wil het het dienstenaanbod en de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger versterken. De gemeente ligt vlak bij de Europese instellingen. We zullen dus rekening houden met de burgers die afkomstig zijn uit de lidstaten van de EU. Zij vertegenwoordigen op dit moment 36,7% van onze bevolking.

Het college heeft de ambitie om van het nieuwe administratief centrum een voorbeeldig bestuur te maken in termen van onthaal van de inwoners en efficiëntie in het kader van hun contacten met de diensten van het gemeentebestuur. Dankzij een geïntegreerd en multidisciplinair "front office"-systeem zou ongeveer 80% van de gebruikelijke aanvragen bij de gemeentediensten snel en eenvoudig behandeld moeten kunnen worden.

Tot slot wil het college de inspanningen die al geleverd werden voor de dematerialisatie van de contacten tussen de inwoners en het gemeentebestuur voortzetten, in de eerste plaats de contacten met de diensten Bevolking, Burgerlijke Stand en Vreemdelingen. Zo zullen meer aanvragen en administratieve stappen elektronisch ondernomen kunnen worden zonder dat de burger zich naar het administratief centrum moet verplaatsen.

b) Prioritaire acties

1. Het onthaal van het publiek verbeteren

- Versterking van het team van het onthaal dat zich bij de ingang van het gemeentehuis bevindt om het publiek beter te informeren en om ervoor te zorgen dat het publiek gemakkelijker zijn weg vindt naar de loketten waar het naartoe wil en dat via het bestaande ticketsysteem.
- Uniformering en uitbreiding van de openingsuren van de loketten: elke voormiddag (8 uur-12.45 uur) en namiddag (14 uur-15.45 uur), behalve op vrijdag en behoud van een avondopening op dinsdag (16 uur-18.45 uur), behalve in juli en augustus.
- Geleidelijke invoering van de nieuwe manier waarop het publiek onthaald zal worden in het nieuwe administratief centrum op de Jachthofsite
 - > Oprichting van "snelloketten", zonder afspraak, voor vragen die niet meer dan 5 minuten in beslag nemen.
 - > Onthaal van het publiek "op afspraak", die ze telefonisch maken of via een online afsprakenmodule op de website van de gemeente, voor complexere vragen en verrichtingen die meer dan 5 minuten in beslag nemen.
- Op termijn zou via een geïntegreerd en multidisciplinair "front office"-systeem ongeveer 80% van de gebruikelijke aanvragen bij de gemeentediensten snel en eenvoudig behandeld kunnen worden.
- Versterking van de meertaligheid van de onthaalmedewerkers.
- De inschrijving van nieuwe inwoners combineren met de registratie als orgaandonor.

2. Het publiek van dienst zijn in een online en gedigitaliseerde wereld

- Installatie van een openbaar digitaal loket in de wachtzaal van de dienst Burgerlijke Stand zodat burgers daar verschillende verrichtingen kunnen doen die verband houden met de gemeente, zelfs buiten de openingsuren (adreswijziging, afdrukken van diverse attesten, enz.).
- Promotie en versterking van de mogelijkheden om gebruik te maken van het gemeentelijke e-loket om documenten aan te vragen (akten van de burgerlijke stand, uittreksels uit het bevolkingsregister, uittreksel uit het strafregister, enz.) en om bepaalde aanvragen in te dienen bij de gemeentediensten met de mogelijkheid om op een veilige manier documenten te versturen.

- Bewustmaking van de inwoners voor de nieuwe digitale vormen van overheidsdocumenten (FOD Binnenlandse Zaken, FOD Buitenlandse Zaken, enz.).
- Samenwerking met My eBox (beveiligde digitale brievenbus die ontwikkeld werd door de federale overheid) om officiële documenten te bezorgen aan de burgers.
- Verbetering van de opvolging van de behandeling van aanvragen via e-mail.

3. Diensten aanbieden die afgestemd zijn op de situatie van de mensen

- In samenwerking met de dienst Contact Plus, versterking van het “mobiele loket” dat naar de woning van personen met beperkte mobiliteit gaat zodat zij bepaalde administratieve stappen kunnen ondernemen zonder dat zij naar het gemeentehuis moeten gaan.
- Behoud van het systeem om geboortes aan te geven in de kraamkliniek van het Sint-Michielsziekenhuis, met name drie spreekuren per week.
- Verbetering van het onthaal voor buitenlandse inwoners en nieuwkomers.
- Anticiperen op de behoeften van de inwoners aan de hand van een modern en goed presterend systeem waarmee de inwoners opgeroepen worden of waarmee afspraken gemaakt worden.

4. De hoogtepunten van het burgerleven vieren

- Behoud van de organisatie van het babyfeest ter ere van Etterbeekse baby's die geboren zijn in het jaar dat voorafgaat aan het feest, in samenwerking met de dienst Animatie.
- Behoud van de organisatie van zilveren, gouden en diamanten huwelijksverjaardagen.
- Organisatie van een onthaalmoment voor nieuwe Belgische onderdanen.
- Promotie van het systeem waarmee huwelijksplechtigheden live uitgezonden kunnen worden via camera's in de raadzaal van het gemeentehuis.

5. Onze gemeentelijke begraafplaats valoriseren

- De teraardebestelling van minderjarige kinderen (-18 jaar) kosteloos maken.
- Verlaging van de tarieven voor grafconcessies.
- Mogelijkheid onderzoeken om een perceel aan te leggen voor de begraving van dieren.
- Voortzetting van de geleidelijke heraanleg van de perken en paden en daarbij bodemdekkende planten gebruiken naar aanleiding van het verbod op het gebruik van pesticiden.
- Plaatsing van een interactieve zuil zodat families hun overledenen kunnen terugvinden. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

6. De volgende verkiezingen organiseren

- Organisatie van de Europese, federale en regionale verkiezingen in mei 2019 en daarbij toezien op het comfort en de toegankelijkheid van de stembureaus.
- Wijziging van de kiesdistricten met oprichting van nieuwe kiesbureaus (toename van 29 naar 32 kiesbureaus) zodat de bureaus zo verdeeld zijn dat ze de verschillende wijken van de gemeente dekken en de afstand tussen de woning en het stembureau te verbeteren.
- Verbetering van de communicatie over het stemrecht en de werking van het nieuwe elektronische kiessysteem met papieren bewijs “Smartmatic”.
- In samenwerking met de dienst Jeugd de inwoners die voor de eerste keer gaan stemmen bewustmaken van het belang van het stemrecht en van de werking van de stemming.
- Europeanen en niet-Europeanen op het moment dat ze zich inschrijven in de gemeente voorstellen om zich ook onmiddellijk in te schrijven op de kiezerslijsten.

Etterbeek

2. FINANCIËN EN BEGROTING

a) **Filosofie**

Etterbeek wil zijn inwoners de beste dienstverlening bieden. Als we alle investeringen willen doen die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van de gemeente, dan moeten we onze gemeente goed beheren en streven naar een begrotingsevenwicht. Meer dan ooit moeten de uitgaven daarom nauwgezet gecontroleerd worden.

Maar we moeten ook rekening houden met parameters zoals bepaalde overdrachten van bevoegdheden of de statistieken van de actieve bevolking, die een invloed hebben op de gemeentefinanciën. Etterbeek staat voor heel wat uitdagingen.

De hoeksteen van deze legislatuur wordt de afwerking van het Jachthofproject. Daaruit vloeien logischerwijs extra woningen en meer opvangplaatsen in de crèches voort en de volledige wijk (de Jacht) zal heropleven. We moeten er echter voor zorgen dat de kosten niet door de belastingbetaler gedragen moeten worden.

In dat opzicht wil de huidige meerderheid de lokale belastingen de komende drie jaar niet verhogen, maar de inspanningen die op dit vlak geleverd werden behouden. Wij zullen de onroerende voorheffing blijven verlagen. Die verlaging zal onderzocht worden naar verhouding van de isolatie van de woningen door de eigenaars.

Het college zal zijn best doen om de financiële impact van alle beleidslijnen die het wil uitvoeren nauwkeurig te meten. Het zal daarbij waken over de fundamenteën van een gezond beheer, met name de schuldbeheersing. In dat opzicht beschikt de gemeente sinds kort over een instrument dat persoonlijke begeleiding mogelijk maakt voor het beheer van de financiën. Het college zal aandacht besteden aan de uitwerking van een koolstofbegroting en zal de initiatieven met betrekking tot de genderbegroting en de participatieve begroting voortzetten.

Etterbeek, dat nummer één is op het vlak van transparantie, heeft de ambitie om dat principe ook toe te passen op de begroting om het geheel van de verbintenissen op een zo duidelijk mogelijke manier voor te stellen. Dat zal zich vertalen in een didactisch instrument dat moet helpen om de begroting beter te begrijpen zodat ze voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk is.

Bij het begin van deze nieuwe legislatuur moet de gemeente, in overeenstemming met de gemeentewet, een driejarenplan indienen. Dat plan geeft de belangrijkste beleidslijnen die het college van burgemeester en schepenen zal uitvoeren in 2019-2020-2021 weer in cijfers.

De huidige meerderheid wil haar inspanningen om de belasting op werk te verlichten voortzetten en wil de gemeentelijke fiscaliteit gebruiken als een middel in de strijd tegen de uittocht van Brusselse gezinnen en voor een rechtvaardige fiscaliteit.

³ De koolstofbegroting heeft tot doel om de begrotingslijnen om te zetten in de uitstoot van broeikasgassen met als doel om de budgetten meer te richten op de strijd tegen de klimaatverandering.

3. OVERLASTBESTRIJDING

De hoofddoelstelling van de dienst Leefmilieu is een kwaliteitsvolle leefomgeving garanderen voor alle inwoners van Etterbeek. Dat krijgt concreet vorm via de verschillende opdrachten die verdeeld zijn over twee luiken: een preventief luik en een curatief luik.

Eenzijds beheert de dienst Leefmilieu de milieuvergunningen die tot doel hebben om de milieunormen te doen naleven. Die milieuvergunningen omvatten in het bijzonder het beheer van de vergunningsaanvragen, de begeleiding van de aanvragers en het betrekken publiek en de opsporing van uitbatingen die onderworpen zijn aan een vergunning en hun inregelstelling. Die vergunningen zorgen ervoor dat de uitbatingsvoorwaarden toegepast worden en dat eventuele overlast van de uitbatingen beperkt wordt. Hiervoor werkt de dienst samen met de andere gemeentediensten en met Brussel Leefmilieu.

Anderzijds biedt de dienst Leefmilieu de bevolking persoonlijke begeleiding om bepaalde vormen van overlast of bepaalde milieuangsten (bouwplaatsen, overlast van dieren, elektromagnetische golven...) te vermijden of te beëindigen. Bovendien zal de dienst de overlastbestrijding opdrijven door de bevolking systematische of gerichte informatie te geven via openbare bijeenkomsten (onder andere in het vooruitzicht van grote bouwplaatsen) en door de gemeentelijke website up-to-date te houden. Aangezien geluid een belangrijke bron van overlast is die de levenskwaliteit van de burgers schaadt, zal het college ook investeren in meetinstrumenten om de bestrijding van lawaai op te drijven.

Wat de informaticatool voor het beheer van de milieuvergunningen betreft, zou het in een toekomstige versie mogelijk moeten zijn om gegevens over milieu-inbreuken en milieuoverlast te integreren. De bedoeling is om zo tot een globaal en gecoördineerd beheer van de vergunningen en de overlast te komen. De dematerialisatie en het elektronische beheer van de vergunningen en archiefaanvragen zal dankzij dit programma afgerond kunnen worden.

De gemeente verzekert de bekwaamheid van haar ambtenaren door opleidingen te blijven organiseren in verband met de informaticaondersteuning, de gemeentelijke en gewestelijke tools, het wetgevende kader en de persoonlijke ontwikkeling.

Tot slot zal het college waakzaam zijn op het vlak van de vluchten boven de gemeente zodat de rust van de inwoners gegarandeerd kan worden. Het college zal zich aansluiten bij de milieustakingsvorderingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Etterbeek

4. HUMANRESOURCESMANAGEMENT

a) **Filosofie**

De dienst Humanresourcesmanagement is verantwoordelijk voor de opvolging van de loopbaan van de gemeenteambtenaren, zowel de statutairen als de contractuelen. Dat houdt met name het volgende in: aanwerving en bevordering, berekening van de lonen, indienen van pensioendossiers voor de statutaire ambtenaren, opvolging van de opleidingen, evaluaties en bedrijfsgeneeskunde. Naast het louter juridisch-administratief beheer probeert de dienst ook nieuwe vaardigheden te ontwikkelen om tot een modern humanresourcesmanagement te komen (begeleiding van de diensten, beheer van de competenties...).

In het kader van de voorbereiding van de verhuizing naar het nieuwe administratief centrum die tijdens de vorige legislatuur van start is gegaan, zijn er werkgroepen samengekomen rond verschillende thema's (onthaal, digitalisering en procedures, vereenvoudiging en verbetering van het administratieve werk, hetgeen verband houdt met de oprichting van een afdeling voor interne controle, organisatie en structuur, welzijn op het werk...).

Er zal een nieuwe manier van werken vastgesteld worden en we zullen nieuwe behoeften bepalen. Op die manier kunnen we de personeelsbehoeften en de gevraagde kwalificaties formuleren. De nadruk werd bijvoorbeeld gelegd op het onthaal van de burger en de dienstverlening aan het publiek. De onthaaldienst werd versterkt.

De gemeente wordt bovendien geconfronteerd met een steeds complexere wetgeving en krijgt nieuwe opdrachten toegewezen (AVG, interne controle, enz.). Er zijn nieuwe beroepen nodig en andere beroepen moeten worden aangepast. De overstap naar de digitalisering zal nieuwe werkwijzen en nieuwe functies met zich meebrengen.

Daar zal rekening mee gehouden moeten worden bij de aanwervingen. De personeelsformatie zal herzien moeten worden om te beantwoorden aan de nieuwe behoeften.

b) **Prioritaire acties**

Nieuwe middelen in aanmaak: een functie van DPO, een functie van archivist. Een tweede zal noodzakelijk worden in 2020 of 2021. De afdeling "Interne Controle" moet uitgebreid worden en heeft werkrachten nodig, die bij voorkeur intern worden gezocht.

Door de toename van het aantal dossiers op het vlak van opvolging van de bouwplaatsen en door het feit dat die dossiers steeds complexer worden, zullen we de dienst Openbare Werken moeten versterken op technisch vlak.

Dit alles gaat gepaard met nieuwe functiebeschrijvingen, de invoering van het begrip "competenties", de valorisatie van de competenties, opleidingen waardoor de vereiste kennis bijgeschaafd kan worden, bijscholingen voor bepaalde beroepen... Dat werk zal over meerdere jaren gespreid worden.

De reorganisatie van het werk binnen de diensten wordt voortgezet in het vooruitzicht van de verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis. Op die manier willen we ons bestuur op een moderne manier beheren (wijziging van de werkuren, verschuiving van de pauzes, uitbreiding en harmonisatie van de openingsuren, polyvalentie voor een rationalisering van de middelen en een betere organisatie, invoering van telewerk, enz.).

De herstructurering van de diensten moet voortgezet worden met als doel om het organigram up-to-date te brengen. Tegelijkertijd moet de dienst HRM de uitvoeringsbesluiten van het sociaal handvest met betrekking tot opleiding, de bezoldigingsregeling, de evaluaties, de niveaus, de rangen en de graden, de aanwerving, de bevordering en de interne mobiliteit toepassen en bijgevolg het statuut aanpassen.

Het principe van statutarisering wordt behouden. In functie van de behoeften zullen er nieuwe wervingen/of bevorderingsexamens georganiseerd worden.

Er zal dan nagedacht worden over een herziening van de toegangsvoorwaarden tot de functies en een herziening van de examenprogramma's. De ambtenaren worden aangemoedigd om de tweede landstaal te leren (onder andere door de organisatie van Nederlandse lessen) en het examen van Selor af te leggen.

In overeenstemming met de wet van 30 maart 2018 werd beslist om vanaf 2019 een aanvullend pensioensysteem (tweede pijler) in te voeren voor contractuelen om een korting van de responsabiliseringsbijdragen te kunnen genieten. Er werd een beroep gedaan op een gespecialiseerd bureau om ons te begeleiden bij de invoering van dat systeem.

Ook interne mobiliteit blijft een bevoorrechte mogelijkheid. Op die manier zouden we ook kunnen tegemoetkomen aan een nieuwe generatie die verandering wil.

Door het toenemende aantal dossiers die verband houden met de psychosociale risico's zal er ook een psycholoog moeten worden aangeworven.

Andere wetwijzigingen zullen veranderingen met zich meebrengen voor de werking van de bedrijfsgeneeskunde. Het gaat met name over een project om langdurig zieken te re-integreren.

Ook de dienstverlening aan de bevolking worden uitgebreid: de uitbreiding van de crèche Aimé Dupont, die de grootste gemeentelijke crèche van Brussel wordt, de bouw van een nieuwe crèche op de Oudergemlaan en diverse andere infrastructuren in het kader van het Duurzaam Wijkcontract. Er worden zo extra jobs gecreëerd.

Er zal een studie uitgevoerd worden om te zien of het voor de gemeente haalbaar is om stages te organiseren tijdens de schoolvakanties. Er werd ook een aanvraag ingediend om de werkuren van de toezichthoud(st)ers in de opvang uit te breiden van 22.40 uur naar 30 uur. We zullen waarschijnlijk een of twee begrotingsjaren moeten wachten om die maatregel te kunnen toepassen of de maatregel zal geleidelijk aan toegepast moeten worden. Er zal hierover een studie aangevraagd worden.

In samenwerking met de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit zal er ook een diversiteitsplan uitgewerkt worden om de diversiteit te bevorderen en de gelijke kansen en de gelijke behandeling van alle werknemers te garanderen. De bestaande acties worden overgenomen en er worden nieuwe doelstellingen vastgelegd.

Voor de bovenstaande projecten zal de dienst HRM versterkt moeten worden. Onder voorbehoud van beschikbare budgetten. Net zoals de andere lokale besturen in Brussel zal ook de dienst HRM op zoek gaan naar een betere e-HR-software om het administratieve beheer van de dossiers te moderniseren.

5. ALGEMEEN BESTUUR EN GESCHILLEN

a) Filosofie

zijn taken zijn gericht op de goede organisatie van onze instelling. Het beheert hoofdzakelijk de vergaderingen (gemeenteraad en college van burgemeester en schepenen) en de vertegenwoordiging van de gemeente in vzw's, enz., de post (inkomend en uitgaand), het personeel van het onthaal en de bodes, bepaalde verzekeringen, enz. De dienst is in de ruime zin ook verantwoordelijk voor het secretariaat van de gemeentesecretaris.

Op het vlak van geschillen houdt deze dienst zich bezig met de geschillen die ontstaan hetzij tussen de gemeente en derden (gemeentebelastingen, gemeentelijke administratieve sancties en andere), hetzij tussen de overheid en personeelsleden. De dienst geeft ook allerlei juridisch advies aan de gemeentediensten.

b) Prioritaire acties

Zij het in het licht van milieuoverwegingen, de evolutie van de technologieën of de uitdaging die de verhuizing naar het toekomstige administratief centrum met zich meebrengt, de dematerialisatie waar wij de laatste jaren aan werken blijft een van de prioriteiten. Die dematerialisatie wordt voortgezet, maar zal ook opgedreven moeten worden. Daarvoor zal personeel aangeworven worden dat daarvoor specifiek is opgeleid.

Anderzijds zal de dienst aanzienlijk meer taken toegewezen krijgen door de vele recente wetwijzigingen met betrekking tot het beheer van de gemeentebedrijven, de vzw's en de intercommunales en met betrekking tot de transparantie van de bezoldigingen van de mandatarissen.

De komende jaren zullen wij natuurlijk ook het dagelijkse beheer van de dossiers voortzetten. Hierbij zullen wij toezien op een efficiënte samenwerking met de verschillende gemeentediensten zodat die synergie hen helpt om de vastgelegde doelstellingen te behalen. Bovendien wordt het onthaal van de burger binnenkort hervormd.

Etterbeek

Het team, dat versterkt en beter opgeleid wordt, zal drie polen omvatten: het “fysieke” onthaal (onthaaldesk), de telefonie (die wordt gescheiden van het fysieke onthaal en ook de afspraken van sommige diensten zal beheren) en een loket voor de snelle verrichtingen die momenteel uitgevoerd worden binnen de verschillende diensten.

Op het vlak van geschillen komt er binnenkort een algemeen politiereglement dat identiek is voor de negentien gemeenten met als doel om het begrip en de toepassing van de samenlevingsregels door de burger te vergemakkelijken. De gemeente zal proberen om haar specifieke reglementen daarin te bewaren.

De dienst zal ook de dossiers in verband met de administratieve sancties en de klachten in verband met belastingen blijven beheren en zijn rol van adviseur voor de andere diensten blijven vervullen.

Op het vlak van interne controle heeft het college op 22 maart 2018 gevraagd dat alles in het werk gesteld zou worden om ervoor te zorgen dat de dienst Interne Controle tijdens de nieuwe legislatuur actief zou zijn om zich zo aan te passen aan artikels 263-11 tot 263-13 van de Nieuwe Gemeentewet. Ter herinnering, de interne controle is het geheel van maatregelen en procedures die ontworpen zijn om een redelijke zekerheid te verschaffen over:

- > het bereiken van de doelstellingen;
- > het naleven van de wetten en procedures;
- > de beschikbaarheid van betrouwbare financiële en beheerinformatie;
- > het efficiënte en economische gebruik van middelen;
- > de bescherming van activa;
- > het voorkomen van fraud.

Aangezien er niet één methodologie is voor de invoering van de interne controle, werden er sinds 2017 acties op touw gezet om de meest adequate methodologie te vinden voor ons gemeentebestuur.

Er werd een kadaster van de processen opgesteld. Op basis daarvan hebben we een inventaris kunnen maken van de 500 processen binnen alle gemeentediensten. Vervolgens werd van 200 processen een model gemaakt en werd een methodologie uitgetest om die processen te verbeteren. Momenteel worden er beheeracties uitgevoerd voor enkele proefprocessen. Die zullen als concreet voorbeeld en bewustmaking gebruikt worden voor het gemeentepersoneel, het college en de gemeenteraad.

Aan het begin van de legislatuur zal per dienst een risicoanalyse uitgevoerd worden zodat we een globale score krijgen over het risiconiveau van de gemeente en een driejarig actieplan kunnen uitwerken waarin de processen bepaald worden die eerst gecontroleerd moeten worden.

Op basis van het werk dat tot nu toe geleverd werd, zal de gemeentesecretaris in 2019 een algemeen kader voor de interne controle kunnen bepalen dat ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad op voorstel van het college. Dat algemeen kader zal de manier bepalen waarop de interne controle georganiseerd zal worden, zal de verantwoordelijke personeelsleden aanstellen en zal bepalen welke rapporten de personeelsleden die betrokken zijn bij het interne controlesysteem moeten maken.

Men zal echter voorstellen om de “interne controle” met het oog op de samenhang op te nemen in een ruimere dienst die ook de gegevensbescherming, digitale archivering en administratieve vereenvoudiging omvat.

Op het vlak van democratische transparantie zal Etterbeek inspanningen blijven leveren om leider te blijven op het vlak van transparantie door zijn transparantiebibliotheek op de website te blijven aanvullen. Na de gemeenteraadszittingen zullen er vergaderingen tussen verkozenen en inwoners (de wijkraden zullen systematisch uitgenodigd worden) gepland worden zodat zij van gedachten kunnen wisselen over de actualiteit in de gemeente.

Onder voorbehoud van beschikbare budgetten zullen wij de gemeenteraad ook live uitzenden via het internet. Het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad zal alle gemeenteraadsleden ook de mogelijkheid bieden om de motivering van hun stem te laten opnemen in het proces-verbaal en dat in het geval van een onthouding of een negatieve stem.

Alle democratische partijen die vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad en alle burgers en verenigingen zullen toegang kunnen krijgen tot het Leven te Etterbeek, met uitzondering van verenigingen of burgers die aanzetten tot discriminatie, haat of geweld.

6. INFORMATICA EN SMART CITY

a) Filosofie

In een wereld die al maar meer verbonden is, moet ons bestuur het goede voorbeeld geven. De samenwerking tussen de besturen en de concentratie van de bevoegdheden met betrekking tot digitalisering en informatica is een eerste noodzakelijke voorwaarde om van Smart Governance te kunnen spreken.

Gelet op de voortdurende evolutie van de omgeving, de voortdurende vooruitgang op het vlak van de integratie van informatie en informatietechnologie in het dagelijkse leven en het economische leven, moeten wij ons aanpassen aan die tendensen om de burger bij die veranderingen te betrekken. Onze gemeente kan niet anders dan de rol van Smart City op zich nemen in een Gewest waarin de digitale kentering steeds meer in omvang toeneemt.

Nieuwe investeringen in de diensten en in de infrastructuur blijft een noodzakelijke voorwaarde om de kwaliteit te kunnen garanderen. Het is in die context, in het vooruitzicht van de verhuizing naar het nieuwe administratief centrum, dat we zullen blijven investeren in een netwerk en in de infrastructuur.

De digitale transformatie, in de ruime zin van het woord, is een fundamentele pijler om de doelstellingen op het vlak van informatica vast te leggen. De ambitie op dit vlak moet verder gaan dan de "digitalisering" van de bestaande formulieren en werkmethodes. Digitale transformatie, dat betekent dat ook de besturen zich aanpassen aan een omgeving in verandering en dat ze vanuit dat standpunt hun werkmethodes en processen opnieuw bepalen zodat er efficiëntiewinsten ontstaan en de transparantie voor de burgers, de zelfstandigen en de besturen vergroot.

Het delen van gegevens vormt steeds meer een van de hoekstenen om de participatie van burgers, ondernemers, academische instellingen en onderwijsinstellingen daadwerkelijk te realiseren. Als overheid kunnen wij niet anders dan een kader creëren waarin die gegevens uitgewisseld en gedeeld worden. Dat kader moet de bescherming van de persoonlijke levenssfeer waarborgen.

De dienst Informatica van de gemeente is een dienst die de departementen van de gemeente, ondernemers, academische (scholen, maatschappelijke centra, gezondheidscentra, culturele centra en andere diensten voor de burgers) intern ondersteunt. Informatica heeft een sleutelpositie in onze levens. De dienst Informatica zal op vraag oplossingen uitwerken om de burgers een kwaliteitsvolle dienstverlening te bieden.

b) Prioritaire acties

1. Uniformering van de gegevens en de procedures

De dienst werkt mee aan het uitwerken en invoeren van de processen in de diensten (voortdurende opvolging van operaties, acties om die operaties uit te voeren). Dankzij die processen zullen we onze dienstverlening aan de burger eenvoudiger en efficiënter kunnen maken. De dienst zal overtollige informatie beperken en de samenhang van de informatie verbeteren. De samenhang van gegevens is enkel mogelijk in een vlotte structuur. Vandaag bereidt onze gemeente zich voor op grote veranderingen om beter te beantwoorden aan de behoeften van de burger met als doel dichter bij de burger te staan. Dat gebeurt door de processen te digitaliseren bij de verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis op het Jachthof.

2. Veiligheid en bescherming van de gegevens

Vandaag worden de bestaande gegevens bij de gemeente beveiligd. De komende maanden zullen die gegevens nog beter beveiligd worden. In 2019 is het voor ons een prioriteit om werkmethodes en processen in te voeren en die te integreren in de informaticatools. In een tweede fase (2019-2020) zullen de informaticatools aangepast moeten worden aan de nieuwe werkmethodes.

3. Toegankelijkheid van de informatie

Tot slot zal de informatie gemakkelijk toegankelijk zijn voor de bevolking. De hoofddoelstelling is de verhuizing naar het Jachthof. Dat nieuwe gebouw zal een groot aanpassingsvermogen van ons vragen. Wij zullen ervoor moeten zorgen dat de informaticatools optimaal functioneren zodat de gemeentebesturen hun taken evenwichtiger kunnen uitvoeren. De burgers die naar de verschillende diensten van onze gemeente gaan verwachten dat de diensten beschikbaar en betrouwbaar zijn, maar verwachten ook steeds meer gebruiksvriendelijkheid. Voor de standaardisering en de vereenvoudiging van de administratieve processen moeten we niet enkel nauwer samenwerken maar moeten we de informaticaprogramma's en de uitwisselingsprotocollen ook onderzoeken en standaardiseren.

Onze gemeente moet ook beschikken over een instrument dat geïntegreerd wordt in de gewestelijke architectuur. Daarom zal de gemeente aansluiten op het Smart Citiesbeleid. Daarvoor moet ze een netwerkarchitectuur en middelen bepalen. Dankzij dat ambitieuze project zal de gemeente meer dan 30 sites kunnen ontwikkelen die met elkaar verbonden zijn.

De digitale transitie en de innovatie zullen de gemeente in staat stellen om een Smart City te worden. Een Smart City biedt een transversaal antwoord op de hedendaagse uitdagingen om de levenskwaliteit te verbeteren en de gemeente intelligenter te maken. Ze verbetert ook de efficiëntie van de diensten en de activiteiten met behulp van digitale technologie. Een Smart City kan enkel efficiënt zijn als iedereen de mogelijkheid heeft om eraan deel te nemen en om te genieten van de voordelen van de digitale transitie. Een daadwerkelijke participatie is dus noodzakelijk en het doel is om elke burger de kans te geven om deel te nemen aan die digitale transitie. Om die doelstellingen te verwezenlijken, zal de gemeente samenwerken met IRISNet, PreparedMinds, CIBG, Civadis en vele anderen.

Etterb**ee**k